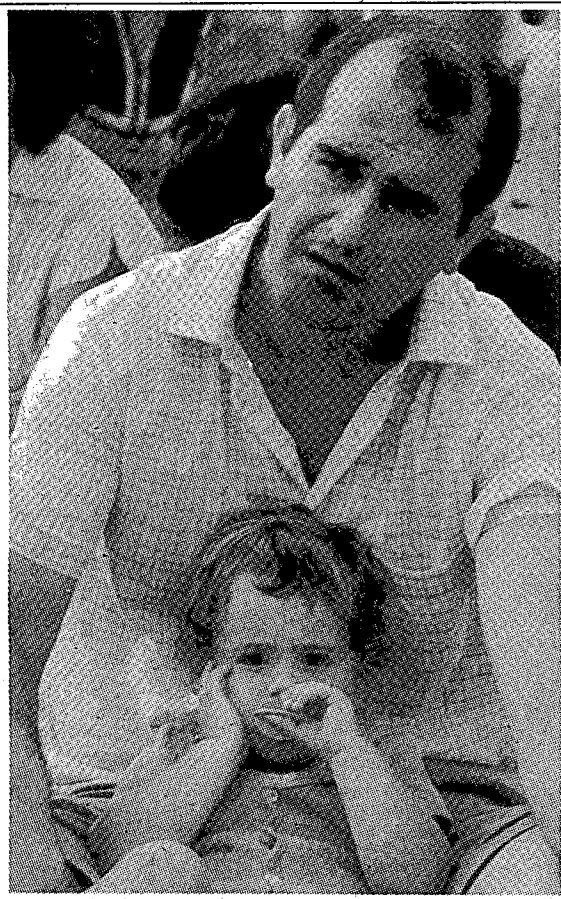

El document «Sexualitat humana: veritat i significat» és una guia per a les famílies

Els pares han d'assumir l'educació sexual dels fills

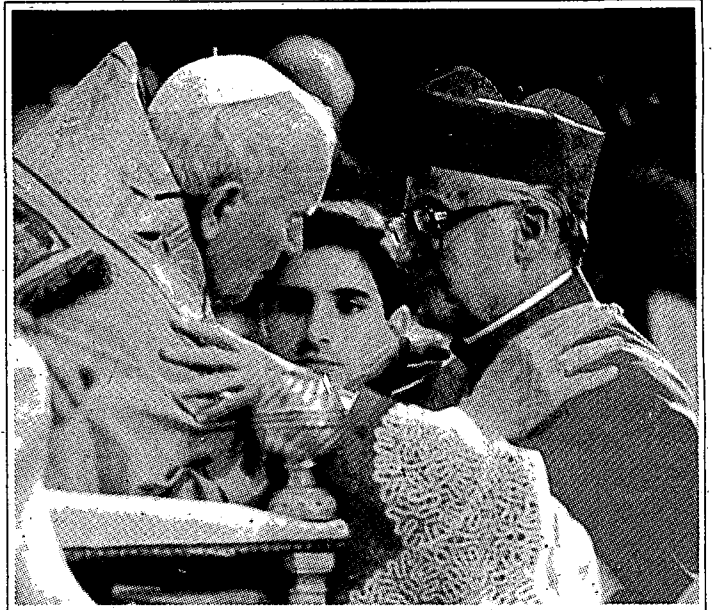
Un recent document del Consell Pontifici per a la Família, *Sexualitat humana: veritat i significat*, ofereix alguns punts de referència per orientar els pares catòlics en aquesta matèria. La seva responsabilitat és especialment important en una societat que trivialitza el sexe i «no sap comprendre de manera adequada

el que són veritablement el lliurament de les persones en el matrimoni, l'amor responsable al servei de la paternitat i de la maternitat, l'autèntica grandesa de la generació i educació».

Els pares han d'estar alerta davant els mètodes d'educació sexual que es proposen a les escoles, basats moltes vegades en una

antropologia estranya a la fe cristiana i a la seva dimensió personalitzadora. A través d'alguns d'aquests mètodes es podria estar impartint als seus fills una educació immoral, una visió secularitzada, una idea purament utilitarista de la sexualitat.

Més informació a pàg. 22

La petició es basava en una argumentació insubstancial i inconsistent

Denegada l'execució de la rogatòria per interrogar el cardenal Carles

L'arquebisbat de Barcelona lliurava el passat 25 de gener als mitjans de comunicació aquesta nota:

«El Ministeri de Justícia i Interior ha pres l'acord en data del 22 de gener de 1996 de denegar l'execució de la Comissió Rogatòria sol·licitada mitjançant nota verbal per la Fiscalia de Torre Annunziata el 17 de novembre de 1995.

La denegació esmentada es fonamenta en l'absència de garanties processals, la manca d'informació sobre els fets causants i la sol·licitud de proves contràries a l'ordenament jurídic espanyol, així com en el defecte de referències personalitzades, cosa que contravé els acords del Conveni Europeu sobre Assistència Judicial de data del 20 d'abril de 1959, ratificat, entre d'altres, per Espanya i per Itàlia.

En aquest sentit, l'Arquebisbat de Barcelona reitera, un cop més, els comunicats fets al seu dia sobre l'honorabilitat del seu Arquebisbe i Cardenal i lamenta profundament les manifestacions injustes que s'han fet contra la seva persona i el dany moral que li hagin pogut causar».

Amb aquesta resolució es posa punt final a un assumpte que alguns mitjans de comunicació han aprofitat per intentar desprestigiar l'Església. Ningú que conegui mínimament la personalitat del cardenal Carles podia tenir per creïbles les imputacions del fiscal italià Alfredo Ormanni. Ara, la denegació de la pràctica de la comissió rogatòria per part del Ministeri de Justícia ve a confirmar l'opinió general. Fonts ministerials declaraven: «evidentment estem convençuts que l'arquebisbe de Barcelona no té cap vinculació amb la màfia. És una desproporció. Probablement, els fiscals de Torre Annunziata han volgut fer servir el seu nom, però al marge d'aquesta circumstància, la resolució del Ministeri de Justícia és molt sòlida i motivada».

El dia 7 de febrer, festa de sant Ricard, l'arquebisbe Carles podrà celebrar la seva onomàstica tranquil·lament, superat aquest malson. C.C., en nom propi i dels seus lectors, se suma a les moltes felicitacions que rebrà aquest dia. El cardenal Carles, que ens ha donat exemple d'una gran enteresa, s'ho mereix.

SUMARI

5

Mons. Loris Capovilla, secretari de Joan XXIII, parla del Concili Vaticà II

7

Instrucció dels bisbes espanyols davant les properes eleccions

IV

«Esperem la resurrecció i la vida eterna», síntesi del document episcopal

Editorial

«Votar responsablement i en consciència»

Enmig del debat polític diari, que es va escalfant a mesura que ens acostem a la data de les eleccions, ens arriba una instrucció de la Comissió permanent de la Conferència Episcopal Espanyola que convida a votar i a fer-ho amb responsabilitat. El lector en podrà llegir el text íntegre a la pàg. 7. Sabem prou que aquesta mena de documents es mouen sempre entre la necessitat d'orientar amb eficàcia i la de respectar la lliure opció de cada catòlic, en les coses deixades a la disputa dels homes. No és cap secret, tanmateix, que en aquesta lliure disputa també hi ha en joc valors transcendents. Una instrucció com aquesta, doncs, ha de ser llegida i reflexionada amb delicadesa: cercant-hi una ajuda per a decidir en consciència i evitant qualsevol temptació de manipular-la a favor de les preferències o de les animositats personals.

Després de recordar-nos que votar no és només un dret,

sinó també un deure, la instrucció recomana que ens fem amb una informació correcta quant als diversos polítics i a la seva credibilitat, i quant als criteris que deriven de la fe i de l'Evangelí.

A continuació la instrucció fa una petita llista dels problemes actuals més vius que el futur govern haurà de treballar per resoldre i una altra dels valors que, des del punt de vista cristià, cal promoure. Els problemes esmentats són: l'atur, el terrorisme, la seguretat ciutadana, la corrupció i la pseudocultura del diner fàcil, l'accés de tothom —sobretot de grups marginats— a la cultura, a l'educació, a la sanitat. Els principals valors a promoure són el dret a la vida, el dret a la llibertat, el respecte a la família com a primera responsable de la procreació i de l'educació dels fills, al dret a professar la fe, la creació i el manteniment d'un bon clima ètic, la

solidarietat amb els més febles, la conservació de la naturalesa. A molts ens hauria agradat de trobar també en aquesta relació de valors a promoure, el del respecte a la identitat i a la cultura de les diverses regions i nacionalitats, per dir-ho amb les paraules de la Constitució espanyola.

Després de demanar que la pre-campanya i la campanya electorals discorren en el respecte i la veritat, la instrucció conclou amb una observació important: «Cap partit no esgota la bondat d'ofertes, de persones i de programes, i cap partit democràtic no és tan absolutament dolent que no pugui oferir aspectes positius». A l'hora, doncs, d'actuar els catòlics «en plena coherència amb els seus principis i amb la seva fe» els caldrà fer una estimació personal. Es tractarà de discernir quina via ens pot portar al màxim bé possible. Un discerniment que, partint d'una mateixa fe, arribarà a opcions diverses.

Tribuna

I Diada Pro-Vida. Diumenge, 4 de febrer

Anuncia, celebra i serveix l'Evangelí de la vida

Elías Yanes Álvarez

Arquebisbe de Saragossa, president de la Conferència Episcopal Espanyola

La Conferència Episcopal Espanyola ha assenyalat el primer diumenge de febrer per a la Diada Pro-Vida. Enguany és el diumenge 4 de febrer. Amb la celebració d'aquesta Diada, l'Església a Espanya acull la proposta de Joan Pau II (encíclica *Evangelium vitae*). La finalitat d'aquesta Diada és la següent:

—Suscitar a les consciències, a les famílies, a l'Església i a la societat civil el reconeixement del sentit i del valor de la vida humana en tots els seus moments i condicions.

—Posar especial atenció en la gravetat de l'avortament i de l'eutanàsia.

—No oblidar els altres moments i aspectes de la vida que mereixen tanta consideració en la nostra situació històrica, tals com la guerra, la fam, el subdesenvolupament, el terrorisme, la tortura, la drogaaddicció, la Sida, etc.

Vivim en una situació nova: a les nostres societats desenvolupades hi ha noves amenaces contra la vida humana. El progrés científic i tècnic ofereix la possibilitat de noves agressions contra la dignitat de l'ésser humà. A molts països, fins i tot el nostre, hi ha amplis sectors de l'opinió pública que justifiquen alguns atemptats contra la vida. És un eclipsi de la consciència moral sobre el valor i la dignitat de la vida humana. En aquesta situació, ¿què hem de fer?

1. *Anunciar l'Evangelí de la vida* (EV, n. 80-82). L'expressió «Evangelí de la vida» no hi és a la Sagrada Escripura, però expressa molt bé un element essencial del missatge bíblic. L'Evangelí de l'amor de Déu a l'home, l'Evangelí de la dignitat de la persona i l'Evangelí de la vida són un únic i indivisible Evangelí. L'home vivent constitueix el camí primer i fonamental de l'Església (EV n. 2). L'Evangelí de la vida consisteix en l'anunci de la persona mateixa de Jesús: per la paraula, l'acció i la persona de Jesús es dona a l'home la possi-

bilitat de conèixer *tota la veritat* sobre el valor de la vida humana (EV, n. 29-31; 80-81). L'agraïment i l'alegria per la dignitat incommensurable de l'home ens mou a fer a tothom partícip d'aquest missatge; la vida humana, do preciosa de Déu, és sagrada i inviolable i per això són absolutament inacceptables l'avortament procurat, l'eutanàsia i altres atemptats contra la vida. Contra la violència homicida dels forts s'alça el valor incomparable de cada vida humana. Les raons que s'addueixen per justificar l'avortament o l'eutanàsia equivalen, en darrer terme, a posar preu a la vida d'un ésser humil, dèbil i innocent.

Cal que l'Evangelí de la vida penetri en el cor de cada home, en el més recòndit de la cultura, en l'ànima de la societat.

2. *Celebrar l'Evangelí de la vida* (EV, n. 83-86). La fe en el Déu de la vida ens porta a cultivar en nosaltres una mirada contemplativa que descobreixi en cada cosa el reflex del Creador i en cada persona la seva imatge vivent (cfr. Gen 1,27; Sal 8,6). Aquesta mirada contemplativa ens porta a esclatar en himnes d'alegria, lloança i agraïment pel do inestimable de la vida humana, en el qual Déu crida a cada ésser humà a participar en Crist de la vida de la gràcia i a una existència de comunió sens fi amb Déu Creador i Pare.

Aquesta celebració cal que es faci de manera especial amb l'oració personal i

comunitària, amb les celebracions de l'any litúrgic, amb les celebracions sacramentals, amb la vida quotidiana (EV n. 84-86).

3. *Servir l'Evangelí de la vida* (EV, n. 87-91). En unió amb Jesucrist hem de promoure el respecte a tota vida humana, mitjançant el servei de la caritat cristiana que és abans de tot amor a Déu i amor al proïsme: «hem de fer-nos càrrec de l'altre com a persona confiada per Déu a la nostra responsabilitat»... «Es tracta de fer-se càrrec de tota la vida i de la vida de tots. Més encara, es tracta d'arribar a les mateixes arrels de la vida i de l'amor» (EV, n. 87).

Cal promoure formes discretes i eficaces d'atenció i ajuda a la vida naixent, amb especial apropament a les mares, i suport a les famílies; ajuda a la vida que es troba en la marginació, en el sofriment, en les seves fases finals: recuperació de drogaaddictes, residències de malalts mentals, centres d'acollida a malalts de Sida, malalts terminals, residència per a ancians.

Per col·laborar en aquesta Diada fem una crida als sacerdots i religiosos, als educadors i catequistes, a les institucions assistencials, als moviments familiars, als moviments apostòlics, als professionals del dret i de la medicina i a les persones que actuen en els mitjans de comunicació social, a tots els qui se senten cridats a l'animació social i al compromís polític de la nostra societat (EV, n.89-91).

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiagrar, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malsosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

Les armes encara hi són, però la pau conquereix lentament la ciutat

Vaticà

És «factible» una visita del Papa a Sarajevo

ROMA.— «Podeu publicar una crida en el vostre diari catòlic?» —«Quina?» —«Aquesta: Santedat veniu a visitar-nos a Sarajevo. Veniu aviat!» El missatge és de Vladimir Srebrov, poeta i polític ben conegut de la minoria sèrbia de Bòsnia. Aquesta crida va ser publicada el dia de cap d'any al diari «Avvenire», afecte a l'episcopat italià, que va entrevistar-lo a Sarajevo.

Fundador del Partit Demòcrata Serbi (SDS), del qual Milosevic va excloure'l aviat a benefici de Karadzic, Vladimir Srebrov va fer tots els possibles perquè la ciutat no fos bombardejada el 30 d'agost del 1992. Explica: «Jo volia parlar amb ells. Allí, a l'altre costat, hi tenia tants amics, persones que jo coneixia des de feia vint anys, inclosos els meus professors de la Universitat. Em semblava impossible no aconseguir fer-los entrar en raó.»

Vladimir Srebrov, de 48 anys, fou alliberat l'octubre de 1995 i va tornar amb els seus quatre fills. Més que mai ha esperat la visita de Joan Pau II i la prosperitat retrobada per Sarajevo, ja que «la llibertat civil és beneficiosa per l'economia, atreu les inversions».

Natzaret. Allí espera ser duta a Sarajevo en senyal de pau.

Declaracions del cardenal Ruini després del seu viatge a Sarajevo

El dies 5, 6 i 7 de gener propassats, una delegació oficial romana es va traslladar a Sarajevo per dipositar a la catedral de la ciutat màrtir la *Llàntia de la pau* beneïda pel Papa. La delegació fou presidida pel cardenal Camillo Ruini, vicari del Papa per la diòcesi de Roma i president de la Conferència Episcopal italiana, i per Mons. Liberio Andreatta, administrador delegat de l'ORP.

L'ardent desig de Joan Pau II de visitar la ciutat màrtir de Sarajevo no és per demà, però pot ser per

demà passat. Tornant de la capital bòsnia, el cardenal Camillo Ruini creu «factible» una visita papal dintre d'uns mesos. Actualment, va declarar, les armes encara són malauradament massa a prop de Sarajevo, «però la pau va conquerint lentament la ciutat».

El cardenal Ruini va anunciar una probable visita de Joan Pau II. Féu l'anunci amb motiu d'una solemne missa de reconciliació el dia de la Epifania, celebrada a la catedral bòsniana. Joan Pau II va haver d'anul·lar la visita prevista pel 8 de setembre de 1994, perquè la seguretat del Sobirà Pontífex no estava assegurada. (APIC)

I creu que «Sarajevo serà un model per a tots els Balcans».

«La llàntia de la pau»

Joan Pau II havia encès i beneït la «llàntia de la pau» l'11 de febrer de 1994 en el curs d'una Eucaristia a Sant Pere. Promotora de gestes profètiques, l'Obra Romana dels Peregrinatges (ORP) fou aleshores encarregada del futur de la llàntia.

Roma, Natzaret, Loreto, i aviat Sarajevo: l'itinerari d'aquesta llàntia ha estat molt simbòlic. El 19 de març de 1994, en efecte,

durant un pelegrinatge a Terra Santa organitzat per l'ORP i el diari catòlic italià *Famiglia Cristiana*, Mons. Liberio Andreatta, administrador delegat de l'Obra, posà la llàntia a la Cova de l'Anunciació, a la basílica de Natzaret, on continua cremant, alimentada per l'oli de la Muntanya de les Benaurances.

El desembre del mateix any, amb motiu del pelegrinatge presidit pel cardenal Silvano Piovaneli, arquebisbe de Florència, i organitzat conjuntament per l'ORP i *Famiglia Cristiana*, la llàntia va tornar a Itàlia, al santuari de la Santa Casa de Loreto, lligada a

CIUTAT DEL VATICÀ.

— Joan Pau II en l'audiència concedida el 20 de gener a Jacques Chirac, president de la República francesa. Segons fonts properes al Vaticà, el Papa indicà al polític el desig de la Santa Seu que França abandoni les proves armamentístiques nuclears.

El Papa demana a la Rota celeritat en les nul·litats

Joan Pau II ha recomanat als jutges del Tribunal de la Rota que resolguin al més aviat possible els casos de nul·litat matrimonial per tal que els interessats superin com més aviat millor la incertesa sobre la validesa del seu vincle.

En el discurs pronunciat el 22 de gener al Vaticà, adreçat als membres de la Santa Romana Rota, el Papa va recordar que l'actual legislació de l'Església «mostrà viva sensibilitat davant l'exigència que l'estat de les persones, si és posat en discussió, no romangui massa temps sòtmès al dubte».

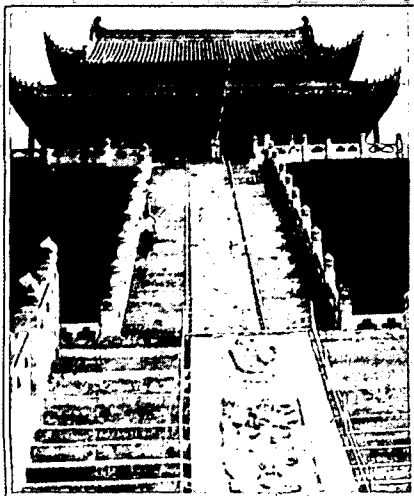
Per això és precís agilitzar la fase instructora, així com abreujar els processos d'apel·lació, després d'una sentència que declari la nul·litat, «eliminant totes les formalitats processals, i amb decisió donada amb simple decret de ratificació». (EFE)

PELEGRINATGES I VIATGES 1996

Avanç de programació

Del 13 al 27 de març

LA XINA

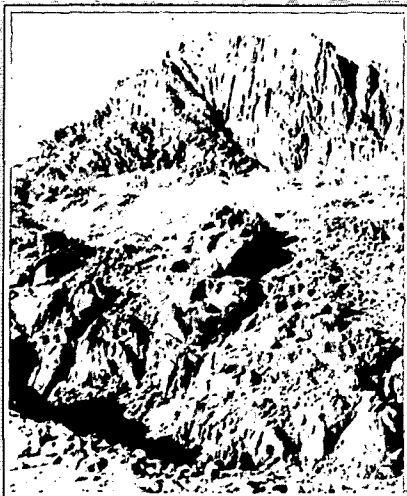

Els tresors d'un antic i gran imperi

De l'11 al 22 d'abril

SINAI

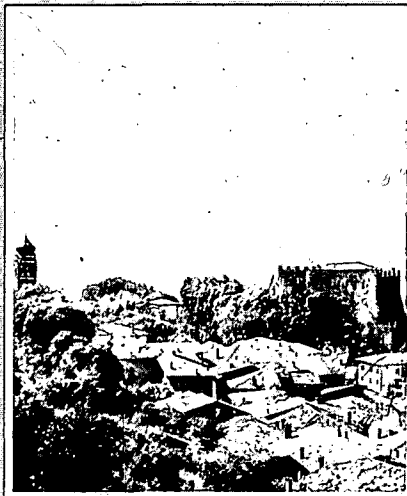
Egipte i Jordània

La ruta de l'Èxode, del Caire a Jerusalem

Del 3 al 14 de juny

NORD D'ITÀLIA

Dels llacs dels Alps als canals de Venècia

Del 8 al 17 de juliol

BULGÀRIA MEDIEVAL

Vestigis de la més típica tradició oriental

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

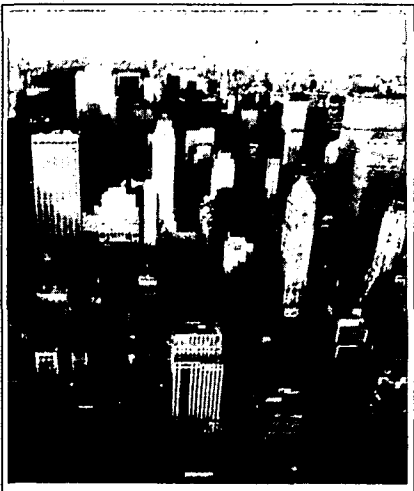
ULTRAMAR EXPRESS

G.A.T. nº 48

De l'1 al 15 d'agost

ESTATS UNITS i CANADÀ

Costa est

Tot visitant els santuaris del Nou Món

Del 4 al 14 d'octubre

TUNÍSIA

Països i antigues Esglésies del Nord d'Àfrica

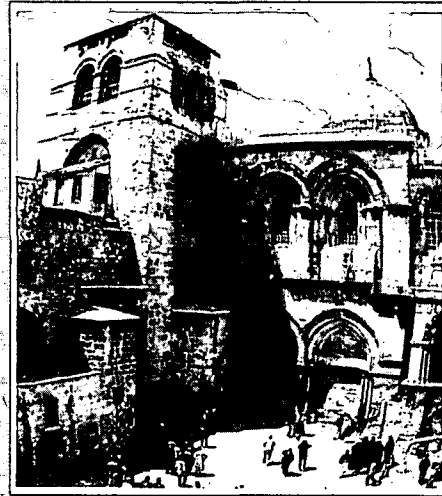
**Del 12 al 19 de maig
Del 2 a l'11 d'agost
Del 20 al 27 d'octubre**

TERRA SANTA

El país de Jesús

Pas a pas amb el Nou Testament, com a «Pelegrins de la Paraula»

Del 27 de desembre al 3 de gener

DEMANEU MÉS INFORMACIÓ DES D'ARA

Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A - 08010 BARCELONA
Telèfon: 301 37 18 - Fax 302 32 64

Aquell vent nou encara bufa

Internacional

Mons. Loris Capovilla, secretari del «Papa bo», parla del Concili

P. Ratto

(«Il Segno»)

Tot havia començat tres anys abans, l'11 d'octubre de 1962. Conta Mons. Loris Capovilla: «Aquell dia viui en la meua fantasia moment rere moment: el *Veni Creator* cantat amb el Papa a mitjanit del 10, Joan XXIII en actitud silenciosa la nit de l'11, la seva serenitat durant la llarga Missa a Sant Pere, la dicció límpida i càlida del *Gaudet Mater Ecclesia*, la perllongada pausa a la capella a la tarda, la carícia als infants, el consol als malalts, l'absència de protagonisme personal. Va dir: «La meua persona no compta, és un germà qui us parla, convertit en pare per voluntat de Nostre Senyor. Però tot junt, paternitat i fraternitat, és gràcia de Déu. Tot».

Mons. Capovilla té vuitanta anys i els ulls d'un infant. Va estar al costat del papa Joan XXIII més d'un decenni com a secretari particular. «Quan jo no hi sigui —li havia dit— oi que aniràs a Sotto il Monte a trobar-te amb els meus? Et quedaràs a viure entre ells? Són senzills i humils, però constants i fidels en l'amistat». I avui, Mons. Capovilla, viu precisament a Ca' Maitino de Sotto il Monte.

Una idea providencial

El Concili, inaugurat el 1962, va concloure's el 1965. Com va arribar Joan XXIII a aquella decisió? «El Concili estava en el seu ànim però el papa Joan va trobar-se'l, per dir-ho així, damunt la taula de treball quan, iniciant les trobades amb els seus col·laboradors i amb els bisbes tingué la visió, potser aproximativa però claríssima, de la realitat contemporània i de la urgència d'il·luminar-la amb la llum de l'Evangeli. I així fou. Durant una conversa amb el secretari d'Estat, el cardenal Tardini, el Papa observà l'angoixa i l'agitació que travessava el món. «Notem, entre altres coses —escrivia posteriorment— com es proclamava voler la pau i l'acord però malauradament s'acabava aguditzant les dissensions i augmentant les ame-

naces». Què farà l'Església? «De cop i volta —afegeix Joan XXIII— m'il·luminà l'ànima una gran idea, captada precisament en aquell instant i acollida amb indicible confiança, i em vingué als llavis una paraula solemne i comprometedora: un Concili».

Era l'any 1958. Passarien encara 4 anys abans del seu inici, un lent camí d'aproximació. «L'anunci fou fet el 25 de gener de 1959 a Sant Pau Extra Murs. La carta apostòlica *Humanae salutis* amb la qual el Papa convocà els bisbes al Concili un a un, va ser promulgada el dia de Nadal de 1961. L'11 de setembre de 1962 va ser pronunciat el ràdio-missatge *Ecclesia Christi lumen gentium*. Un mes després s'obria el Concili. Es clouria el 8 de desembre de 1965».

Quin és el record més estimat d'aquell hivern entre 1958 i 1959?

«Recordo el primer Nadal després de l'elecció del papa Joan, la visita als detinguts a la presó Regina Coeli. Va dir: «He posat els meus ulls en els vostres i el meu cor a prop del vostre». I un empresonat va preguntar-li: «Santedat, les vostres paraules també són vàlides per mi?». El Papa li allargà la mà i la seva emoció es va fondre en una abraçada».

És aquest el signe del Concili, la trobada amb els pobres? «En realitat el Concili no

marcà el començament del final: final de l'era constantiniana, la de l'Església piramidal, de la prepotència clerical, com s'acostuma dir; sinó més aviat el començament d'una nova Pentecosta, anunciada per Joan XXIII: «L'obra del Concili té per objecte donar un nou esplendor al rostre de l'Església i presentar-la com Déu va voler, sense taca ni arruga, o cosa semblant». Fou l'hora de l'exultació i de la confiança, no de la por. Dissociant-se dels profetes de calamitats, el Papa no negava la presència del mal en el món. Però no era l'hora de la debilitat, ni del cedir, ni de la concordança a qualsevol preu amb els Estats terrenals. Joan XXIII va obrir les finestres sobre les realitats humanes, no per aplaudir-les, no per deixar-se atemorir ni condicionar per elles, i menys encara per exorcisar-les, sinó per il·luminar-les amb la llum de Crist».

Al Papa se li va retreure un excés d'optimisme. «Joan XXIII sabia sense equívocs, sense fugides cap endavant, sense pors paralitzants, què havia de fer el Concili, com moure's, a què tendir, potser no sense alguna vacil·lació, incertesa o dubte. Havia previst les dificultats de la navegació. Potser no li era del tot evident l'arquitectura del projecte i els passos successius li eren desconeguts. Però repetia: «Qui té fe no tremola, no preci-

pita els esdeveniments, no espanta el proïsme».

Ja en el nom i en la història de Joan XXIII hi ha aquesta força tranquil·la. «Diu el Papa: «Em diré Joan. Aquest nom és dolç, perquè és el nom del meu pare; m'és suau, perquè és el titular de la humil parròquia on vaig rebre el baptisme». Hi ha quelcom que s'adheria al papa Joan com a la seva pell: la terra camperola, la fe, la tradició, els ordenaments eclesiàstics de la seva diòcesi de Bèrgam, el segell dels sants. Punt de partida del seu ininterromput testimoni i per tant també del Concili fou la seva formació bíblica i tridentina».

Neix, en conseqüència, en aquesta terra i per aquesta fe el camí del Concili? «El Concili neix del coratge humil, previsor i perseverant de Joan XXIII i de la gran ment de Pau VI. Però l'impuls també venia dels canvis del món contemporani. L'esperança que prenia distàncies respecte als profetes de desventures. Una nova primavera de l'Església. Una primavera que tornarà l'Església entre els seus pobres, els treballadors de les fàbriques i de les oficines, els malalts dels hospitals, els detinguts de les presons, els oblidats de les cases de repòs».

Trenta anys després: el Concili és viu

Quina és, trenta anys després, l'herència i l'actualitat del Concili? «L'Església ha reconegut i interpretat millor el deure de l'evangelització, el servei de la unitat, la importància de les dimensions locals, de la col·legialitat episcopal, la centralitat de la Paraula de Déu, l'obertura a la subsidiaritat i a la corresponsabilitat, l'atenció carregada de respecte vers totes les situacions de la família humana. Arguments tímidament apuntats en els treballs preparatoris, foren després represos i relançats, perquè eren motiu d'una inesperada urgència: el drama dels pobres del Tercer Món, la inevitabilitat de la pau, l'horror de la violència i el mercat de les armes, la defensa de la vida, de la llibertat i de la família, la nova visió que l'Església té de si mateixa com a poble de Déu en camí, el paper de la dona, l'ecumenisme, la internacionalització de la cúria vaticana. El mateix Joan Pau II, un Papa fora de sèrie, és fill del Concili. Més encara, procedeixen del Concili les relacions amb el poble jueu i amb les religions monoteistes, amb el fenomen de la incredulitat, amb els moviments i els diferents carismes a l'interior de l'Església, amb les nacions de la Terra, que tenen cadascuna una història diversa, una cultura, una raó per plorar».

L'endemà de la mort del papa Joan, el cardenal Montini va preguntar-se: «Què deixa el papa Joan a l'Església i al món que no podrà morir amb ell?». I Montini va respondre així a aquella pregunta: «Joan —va dir— ha marcat algunes trajectòries del nostre camí que serà saviesa no solament per recordar, sinó per seguir». De nosaltres depèn.

La gran assemblea conciliar a la basílica de Sant Pere de Roma

Internacional

XINA

L'Associació patriòtica de catòlics insta el Vaticà a reconciliar-se amb Pequín

HONG KONG.— L'Associació patriòtica dels Catòlics xinesos insta el Vaticà a que reconegui Pequín. El secretari general de l'Associació, Antoine Liu Bainian, ha llançat una crida en aquest sentit durant el seu recent viatge a Hong Kong. I deplora «l'absència de comprensió» de la qual és víctima l'Església «oficial» de Xina per part dels observadors estrangers.

«Quan els japonesos van imposar el seu règim fantasma a Manxúria l'any 1932, la Santa Seu fou la primera a reconèixer el seu govern. Perquè, actualment, després de 45 anys de la fundació de la República Popular, Roma no vol reconèixer la nova Xina?» Segons ell, aquesta no és una qüestió de fe, sinó una qüestió política. «La responsabilitat d'aquesta situació no s'ha de buscar pel costat xinès».

Segons el secretari de l'Associació patriòtica els creients d'ultramar estan poc informats sobre la situació a la Xina. I el sorprèn veure fins quin punt les seves opinions estan influenciades per mitjans de comunicació occidentals molt crítics.

Les Esglésies «clandestines» de Xina no són oprimides de cap manera, afirma a més Liu Bainian. «Jo no estic pas d'acord en dir que hi

ha dues Esglésies catòliques a Xina, una que seria *oberta* i l'altra *subterrània*. Només hi ha una Església catòlica al món». Segons Liu Bainian, «l'anomenada Església clandestina només està formada per un petit grup de creients que prefereixen el capitalisme al socialisme; està formada per fidels ignorants que imaginem que pertanyer a l'Església oficial els portarà a la condemna més que a la salvació».

Sobre el futur de l'Església catòlica de Hong Kong després del 1997, Liu Bainian revela que els catòlics del territori podran continuar les seves relacions amb la Santa Seu, encara que no s'hagin restablert les relacions diplomàtiques entre el Vaticà i Pequín. «Aquesta qüestió concerneix a la religió, no a la diplomàcia». (APIC)

REPÚBLICA TXECA

Primera ràdio catòlica privada

BRNO.— «Ràdio Proglas», la primera ràdio catòlica privada de la República Txeca, acaba d'entrar en funcions. L'emissora està situada al cim de Svaty Hostín i la seva freqüència és de 90,6 MHz. Pot abastar més de la meitat del territori de Moràvia, Mn. Martín Holik, sacerdot ordenat clandestinament sota el règim comunista durant el període de persecució, ha estat nomenat director de la nova ràdio.

L'estudi i la redacció de la nova emissora s'han instal·lat als locals del gimnàs episcopal de Brno. Gràcies a l'ajuda financera de diverses Conferències Episcopals estrangeres, «Radio Proglas» ha pogut equipar-se amb material d'alta qualitat.

Entre les personalitats que han ajudat a la posada en marxa d'aquesta emissora de ràdio, destaquen Walter Karlberger, director de la redacció de la ràdio cristiana «Ràdio Omega» de Viena. «Radio Proglas» desitja desenvolupar en el futur una intensa col·laboració amb «Ràdio Omega». (KNA)

ANGLATERRA

Una distinció prestigiosa

LONDRES.— La reina Isabel II d'Anglaterra ha condecorat a fi d'any l'antic bisbe catòlic de Liverpool, Mons. Derek John Worlock. Mons. Worlock fou rebut a l'Orde dels «Companions of Honour».

Aquesta condecoració és una de les més prestigioses de la Gran Bretanya; i precisament ha estat concedida a catòlics en comptades ocasions.

Als seus 75 anys d'edat, malalt de càncer, el bisbe emèrit de Li-

verpool és considerat com un dels pioners de la col·laboració ecumènica amb l'Església anglicana. (KNA)

FRANÇA

Un singular pelegrinatge marià

Pere del Vallès

LE PUY.— Amb motiu de la proclamació de «Maria Mare de Déu» al Concili d'Efès l'any 430, a França ha començat un pelegrinatge singular: el «Tour de France de la Sainte Vierge».

Durant un any es portaran, a 36.000 municipis i ciutats de França, les més notables icones i estàtues de la Verge Maria, que un equip de noranta artistes han reproduït fidelment: 108 en total. La iniciativa ha estat de la confraternitat de *Notre Dame de France* fundada per Edmond Fricoteaux, que compta amb 22.000 membres, els quals es comprometen a assegurar una pregària perpètua dia i nit en dos santuaris de París durant els 12 mesos.

Aquest pelegrinatge respon a la invitació del Papa a viure els últims anys d'aquest segle XX com un nou Advent esperant el 2.000 aniversari del Naixement de Jesús.

Les icones i les estàtues de Maria, recorreran els carrers de les ciutats i dels pobles, es distribuiran medalles i rosaris (més de 10 tones que ja estan a punt). El pas del seguici serà acompanyat de nits d'adoració i de pregària a les esglésies, als hospitals, a les presons, als salons dels ajuntaments que acullin Maria, o dins de les cases.

La Peugeot ja ha posat a disposició de l'organització 108 vehicles destinats a portar les imatges durant dos milions de quilòmetres, d'un cap a l'altre de França.

AUSTRIA

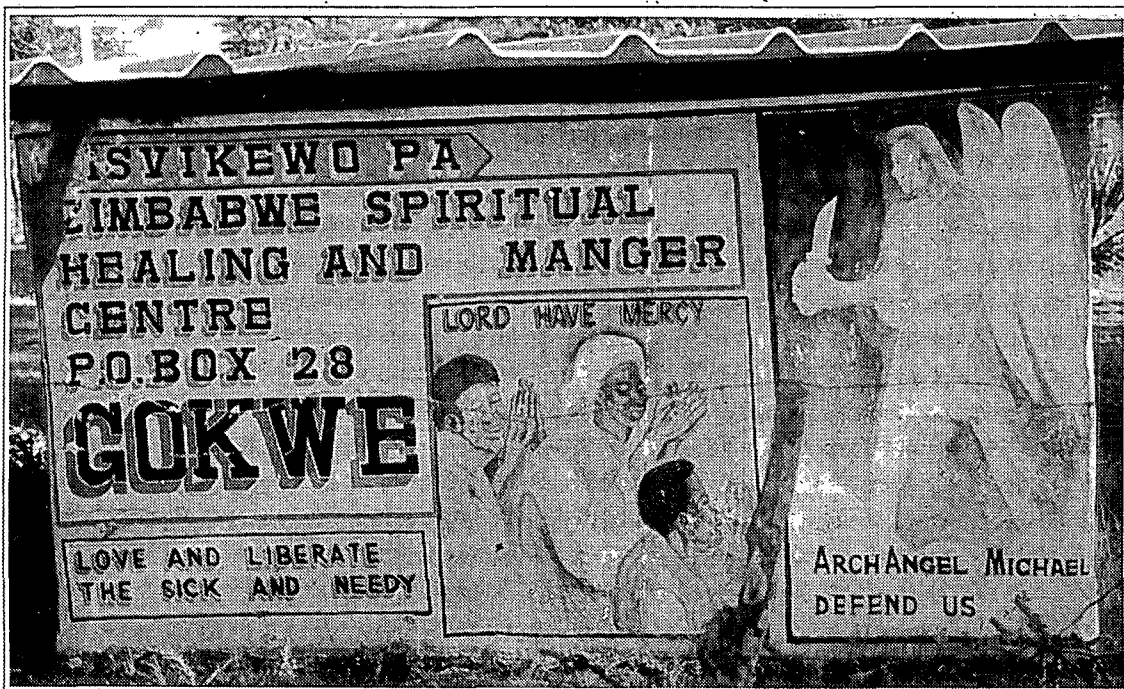
Nou president de la Federació Internacional dels farmacèutics catòlics

VIENA.— Alain Lejeune, farmacèutic industrial, ha estat nomenat president de la Federació internacional de Farmacèutics catòlics (FIFC), que acaba de renovar la seva direcció amb motiu del Congrés internacional celebrat a Viena.

La FIFC promou l'accés dels «malalts als tractaments i als medicaments arreu del món, especialment al tercer món». Vol afavorir també la recerca farmacèutica en el respecte a l'ètica. Alain Lejeune també presideix la comissió bioètica de la FIFC. Aquesta comissió participa en els estudis de diverses qüestions plantejades pel desenvolupament actual de les ciències biomèdiques. (APIC)

ÀFRICA

Cinc Esglésies africanes s'uneixen al Consell Ecumènic de les Esglésies

CAMERUN.— L'Església Baptista del Camerun, l'Església Luterana Evangèlica de Kenya, la Missió Evangèlica Pentecostal d'Angola, l'Església Evangèlica Reformada d'Angola i l'Església Unida Reformada d'Àfrica Austral s'han unit recentment al Consell Ecumènic de les Esglésies. Amb aquestes ja són 330 les confessions cristianes que pertanyen a aquest Consell, a més de 100 països. (M.N.)

Instrucció pastoral de la Comissió permanent de la Conferència Episcopal Espanyola

«Votar responsablement i en consciència»

MADRID.— La Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola, reunida del 16 al 18 de gener, ha aprovat una Instrucció Pastoral davant les properes eleccions generals del 3 de març, on ofereixen orientacions i criteris pel vot «responsable i en consciència» dels catòlics. Publiquem íntegra la Instrucció.

Els bisbes espanyols, en la nostra condició de pastors de l'Església i conscients de la importància de les eleccions generals a què és convocat el nostre poble per al proper dia 3 de març, ens dirigim als catòlics espanyols i a tots els qui vulguin acollir aquest missatge.

1. L'emissió del vot en les eleccions generals constitueix un dels moments més importants de participació responsable dels ciutadans en el govern dels pobles i en la gestió pública. Per això mateix, votar en les eleccions generals no és només un dret civil i constitucional, sinó també una obligació, de la qual només per raons greus una persona es pot sentir dispensada.

2. Ara bé, abans d'emetre un vot responsable, cal fer un discerniment personal i raonat, capaç d'op- tar entre les alternatives polítiques que concorren a les urnes, i que es presenten totes com a legítimes i profitoses i cadascuna a ella mateixa com la millor, orquestrades, a més, amb els millors ressorts de publicitat i propaganda, que els ofereixen els mitjans de comunicació social.

3. Per tal de formar degudament el judici que exigeix un vot en consciència, han de concórrer, entre d'altres, els elements o factors següents:

3.1. El coneixement de la realitat actual del nostre poble i del nostre país sobre la qual incidirà la gestió dels governants que elegim.

3.2. La informació correcta, si més no en trets generals, sobre el programa de cadascuna de les opcions polítiques o partits que demanen el nostre vot.

3.3. L'honradesa, la credibilitat i la capacitat professional acreditada en el govern, en l'oposició o en la gestió pública dels candidats a representar-nos al Parlament de l'Estat.

3.4. Els principis fonamentals i de valoració que regeixen en el món lliure i, en el cas dels cristi-

«Cap partit no s'adequa plenament a l'Evangeli, encara que s'hi acostin uns més que uns altres»

ans, els que deriven de la fe i de l'Evangeli.

4. A l'hora de formar el nostre judici i d'emetre el nostre vot, hem de considerar quines poden ser les persones, els partits i els programes que poden solucionar més bé els problemes de la nostra societat. Entre aquests ocupen un lloc destacat:

4.1. L'atur, que continua enregistra- nt al nostre país un dels índexs més elevats dels països desenvolupats. Té una incidència especial i unes gravíssimes repercussions en els joves, en el futur de llarga durada i en les famílies.

4.2. El terrorisme, que continua produint víctimes innocents i sembrant dol i dolor a moltes famílies.

4.3. El problema de la seguretat ciutadana, imprescindible per a la convivència en pau i en llibertat.

4.4. El fenomen de la corrupció i la pseudocultura dels diners fàcils, que han prosperat a la nostra societat i estan contribuint a la desmoralització del poble.

4.5. La manca d'igualtat d'oportunitats en l'accés a la cultura, a l'educació, a la sanitat, etc., dels diversos sectors de la població, com ara entre els habitants de zones rurals o en procés de desindustrialització, així com alguns nuclis de la població femenina, de les famílies nombroses o sense feina, del sector pesquer, dels estrangers i els emigrants, de les mares solteres, dels petits empresaris, etc.

5. Però no n'hi ha prou de considerar només els mals per remeiar o els problemes per resoldre. L'acció dels polítics s'ha d'orientar també a garantir, a defensar i a promoure la dignitat de les perso-

nes, els drets fonamentals dels individus i dels grups humans i el bé comú, més enllà de garantir i defensar legítimament els interessos personals, de grup o de partit.

Caldrà posar una atenció especial:

5.1. Al dret a la vida de tot ésser humà, des de la concepció fins a la mort. Els partits que inclouen al seu programa mesures que afavoreixen l'avortament, l'eutanàsia i la violència estan en contradicció manifesta amb el dret a la vida, que és anterior a l'Estat, obligat a protegir-la i defensar-la.

5.2. Al dret a la llibertat, i a la garantia d'exercir-la, a la igualtat d'oportunitats, a la convivència en pau i amb respecte dels altres, a la seguretat de les persones i de les coses, a les opinions i creences legítimes per part dels governants i dels mitjans de comunicació, així com als drets i les peculiaritats legítims de les minories ètniques, regionals i religioses.

5.3. A la institució matrimonial, no equiparable amb unions d'altra mena, i als drets de la família, com a primera responsable de la procreació i l'educació dels fills, al servei de la qual han d'estar les institucions de l'Estat, de la societat i de l'Església. Aquestes hauran de respectar la identitat i la diversitat legítimes de les famílies i de respondre a les seves demandes amb serveis que garanteixin l'exercici lliure dels seus drets individuals, familiars, socials, culturals i religiosos.

5.4. Als drets de les persones i dels grups a la professió pública i privada de la seva fe i a comptar amb els mitjans necessaris per fer-ho.

5.5. A la creació i la conservació d'un clima moral fonamentat en principis ètics, que es manifesta en les conductes personals i en l'exemplaritat dels responsables públics.

5.6. A la solidaritat amb els més debils del nostre poble, amb els immigrants, amb el país subdesenvolupats i amb la seva població cada cop més empobrida.

5.7. A la conservació de la natura i dels seus recursos per al servei de la població actual i de les generacions futures.

6. En la campanya o precampanya electoral demanem que es respecti sempre els altres, que es faci un esforç per valorar allò positiu que els altres ofereixen, que s'evi-

tin els insults, les desqualificacions gratuïtes o sistemàtiques, les promeses demagògiques i l'abús dels mitjans públics en favor d'una opció política determinada. Els candidats i els partits no han d'oblidar la dimensió informativa i educativa de les campanyes i els processos electorals.

Cap partit no exhaureix la bondat d'ofertes, de persones i de programes i cap partit democràtic no és tan absolutament dolent que no pugui oferir aspectes positius. No cal dir que cap partit no s'adequa plenament a l'Evangeli, encara que s'hi acostin uns més que uns altres.

De tota manera, ens alegrem que en la situació actual de desenvolupament de la nostra democràcia, al cap de vint anys, es pugui parlar de diverses alternatives reals, sempre susceptibles de millora.

7. Encoratgem els polítics a presentar i a oferir al poble la seva gestió pública com un servei als ciutadans i al bé comú, així com a exercir-la, si són elegits, amb competència, amb dedicació, amb honradesa i amb generositat.

Confiem que els nostres conciutadans assumiran el seu dret i el seu deure de votar com una responsabilitat important en la vida pública i com un mitjà eficaç de col·laborar a posar remei als mals que pateix la nostra societat i d'establir unes relacions fonamentades en el respecte, la veritat, la llibertat, la justícia, l'amor i la pau.

Als catòlics, sobretot, els exhortem a actuar sempre, tant a l'hora d'elegir els seus representants, com si són ells mateixos els elegits, en plena coherència amb els seus principis i amb la seva fe.

Madrid, 18 de gener de 1996

EDITORIAL REGINA, S.A.
EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES - LES OBRES DE MISERICÒRDIA

TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89. Tel. 322 17 11. Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

Espanya

Intenta realitzar-lo l'Obra Pia Espanyola dels Sants Llocs

Projecte d'una «Casa d'Espanya» a Jerusalem

MADRID.— Una Casa d'Espanya a Jerusalem, que sigui el centre de la presència eclesial i cultural espanyola a Terra Santa, és el projecte que intenta realitzar l'Obra Pia Espanyola dels Sants Llocs, organisme autònom dependent del Ministeri d'Afers Exteriors, en el qual la Conferència Episcopal espanyola compta amb un representant.

Aquest futur centre espanyol, que podria ser realitzat en el termini de dos anys, desenvoluparia una triple finalitat. La primera, de caràcter religiós, es materialitzaria en una doble presència: un temple, com a seu institucional de l'Església espanyola a Terra Santa, i una hostatgeria per als pelegrins espanyols que visitessin els Sants Llocs.

Una segona, de tipus cultural, desenvoluparia la projecció d'Espanya en aquella zona, a través de diverses activitats que mostren la nostra cultura. I una tercera, de caràcter mixt, que suposaria el trasllat a aquesta futura casa d'Espanya del Centre espanyol Bíblic i Arqueològic, conegut com a Casa de Santiago, que l'Església

espanyola té en una petita casa a la localitat de Betània, propera a Jerusalem.

El projecte, però, no acollirà un museu que reuneixi objectes històrico-artístics, donats per Espanya, que testimonien l'empremta deixada pel nostre país als Sants Llocs, i que s'ubicarà al convent de San Juan de Encarnación. Així ho ha establert l'acord firmat entre l'Estat espanyol i la Santa Seu

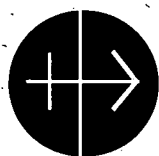
sobre la «custòdia» de Terra Santa, el desembre de 1994.

L'Obra Pia volia emplaçar la seu d'aquest futur centre dins de la ciutat vella de Jerusalem. Pretén desprendre's d'algunes propietats immobiliàries. Tanmateix, aquesta transacció troba problemes, en ser difícil acreditar la titularitat jurídica dels immobles de propietat històrica. (U.N.)

Ajuda a l'Església Necessitada, fidel a la voluntat reconciliadora del seu fundador, P. Werenfried van Straaten, i d'acord amb el Grup de la Pasqua,

tenen l'honor de convidar-los a la pregària del rés ecumènic del Sant Rosari que té lloc tots els dimecres de l'any a les 19.15 h. a la Parròquia major de Santa Anna, Rivadeneyra, 3, Barcelona, amb la presència d'un membre d'A.E.N., i diferents benefactors.

Els hi esperem.

Per a més informació poden dirigir-se a:
Ajuda a l'Església Necessitada.
Luis Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona.
Tel. (93) 237 37 63.

El Rosari beneït pel Sant Pare i el llibret
«Bajo Tu amparo nos acogemos»

poden adquirir-los, bé a l'Església de Santa Anna, els dimecres o bé a la nostra oficina qualsevol dia.
Donatiu: 1.000 ptes.

«Jornada Pro-Vida»

MADRID.— Els bisbes espanyols han proposat la creació d'una Subcomissió Episcopal per a la Família i la Vida, que serà duta a la propera Assemblea Plenària per a la seva fundació. Mons. Yanes ha presentat la I Jornada Pro-Vida, per al primer diumenge de febrer, a proposta del Papa, amb l'objectiu de sensibilitzar la població entorn a la dignitat i el valor de la vida humana. «Cal promoure —afirma Mons. Yanes— formes discretes i eficaces d'atenció i ajuda a la vida naixent, amb especial aproximació a les mares, i suport a les famílies marginades en el sofriment i en les seves fases finals». (SIC)

Reestructuració de la revista «El Reinado Social»

MADRID.— La revista mensual *Reinado Social*, que edita la Congregació dels Sagrats Cors, ha incorporat al seu equip, com a redactor en cap, Eloy García, que ocupava aquest mateix càrrec en la publicació *Família Cristiana* i a Santiago Chivite, fins al novembre passat, director de l'oficina d'informació de la Conferència Episcopal Espanyola, per dirigir el departament de promoció. La revista, que ha incorporat també nous col·laboradors, tracta d'iniciar una etapa de modernització i major difusió sense renunciar els seus orígens. *Reinado social* és una de les publicacions religioses d'Espanya de més tiratge. (V.N.)

«Les cadires del 0,7»

MADRID.— La «Plataforma 0,7» ha llançat la campanya un pacte de solidaritat, que consisteix a passar diverses hores asseguts en una cadira a la plaça de Neptuno de Madrid, prop del palau de les Corts Espanyoles. La Plataforma vol que tots els partits es comprometin a destinar el 0,7 del Producte Interior Brut als països en desenvolupament. (V.N.)

Després dels de Montserrat i Núria, el més concorregut de tot Catalunya

Tarragona

Set-cents anys del monestir-santuari de la Mare de Déu de la Serra

MONTBLANC.— El passat 20 de gener, dissabte, s'obria el setè centenari del monestir i santuari de la Mare de Déu de la Serra. Són set segles de presència d'una comunitat contemplativa de santa Clara d'Assís que ha guardat fidelment un lloc marià, el qual després dels de Montserrat i Núria, és el més concorregut de Catalunya.

C.C.

A les 10 del matí i a l'església parroquial de la ciutat, el seu rector, mossèn Àngel Bergadà, conegut com a Sr. Plebà, donava la benvinguda a tots els assistents. Tot seguit, Lluís París i Bou, va fer la lectura d'una semblança històrica. En acabar, es va organitzar la processó de la Mare de Déu de la Serra, situada als afores de la població. Obria la comitiva la creu processional, seguien els gegants, capgrossos, bastons, banda de tambors i cornetes i la colla de castellers de Montblanc. Hi eren representats també els diversos barris amb les seves senyeres, pendons i estandarts. Després, el poble, les autoritats i els sacerdots —diocesans i religiosos— que duïen la relíquia de sant Matias, patró de la vila.

Arribada la llarga comitiva al santuari, els castellers van aixecar dos pilars a banda i banda de la porta de l'entrada. La mare abadessa del monestir, sor Concepció Llubra, s'adreçà amb una salutació molt emotiva a tots els assistents. Per la seva part,

Andreu Mayayo, batlle de la ciutat, va llegir l'acta fundacional que, ara fa 700 anys, van signar els síndics de la vila ducal. Tot seguit va lliurar la medalla de la ciutat

a la comunitat de les germanes clarisses.

La solemne Eucaristia al santuari va ser presidida per mossèn Joan Aragonés, vicari general de la diòcesi, el provincial dels franciscans de Catalunya, P. Josep Gendrau, i el Sr. Plebà, acompanyats d'una quarentena de sacerdots.

Al final de la celebració eucarística, el P. Eduard Canals, claretí, delegat per la Vida Consagrada, va llegir un telegrama del Sant Pare, així com el P. Jaume Ventu-

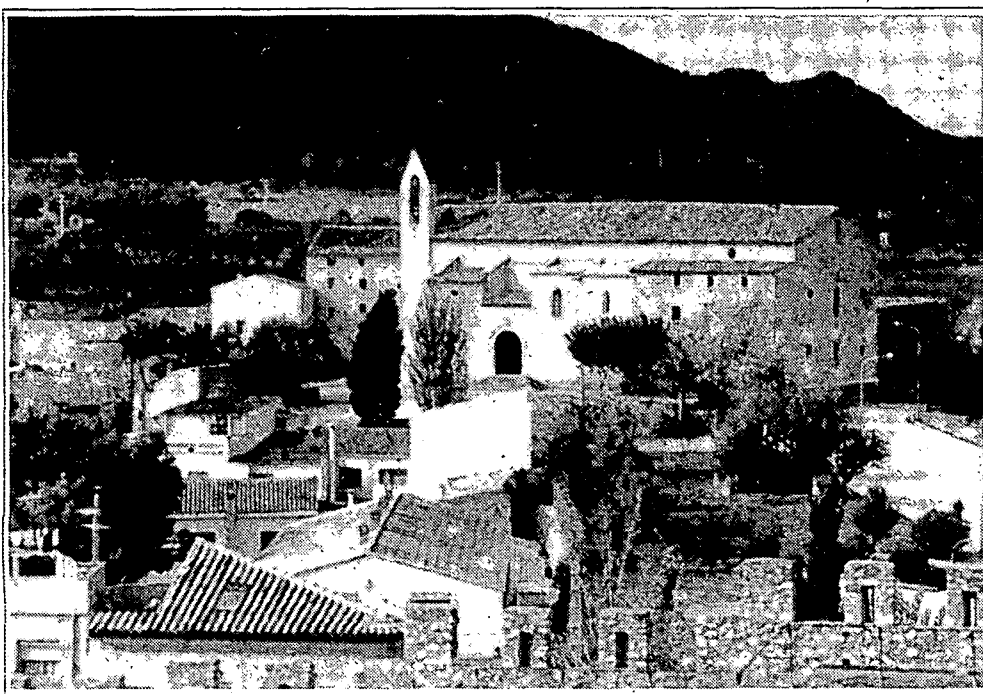
ra, franciscà, un altre del pare general de l'orde dels framenors.

A tots els actes hi van participar el conseller delegat de la Generalitat de Catalunya a Madrid, Josep Gomis, montblanquí; la corporació municipal, presidida pel seu batlle; els Amics de la Mare de Déu de la Serra i centenars de montblanquins i de tota la comarca de la Conca del Barberà.

Finalment, a la plaça va tenir lloc una manifestació folklòrica per part de tots els grups que havien participat a la processó inaugural.

Segons ha manifestat la mare abadessa, sor Concepció, durant tot l'any tindran lloc altres actes religiosos, culturals i artístics per celebrar el centenari. Es publicarà una història escrita pel prestigiós investigador, mossèn Josep Baucells. Una mostra, ja exposada en la festa, va ser l'exposició d'una col·lecció de 95 làmines a color de gran valua artística i literària.

Els montblanquins, animats per la comunitat contemplativa de clarisses, s'han mantingut durant 700 anys en la devoció a la Mare de Déu de la Serra, un dels santuaris més concorreguts de Catalunya. I cal dir que la història del monestir i del santuari és inseparable de la història de la vila ducal de Montblanc.

Vista del monestir-santuari

Tortosa

La recaptació ha estat, de moment, de 825.300 pessetes

II Marató de Ràdio a favor de Càritas

TORTOSA.— Les emissores municipals que pertanyen al territori diocesà es van unir per organitzar una Marató a favor de Càritas, concretament per al Finestral de Caritat, que és una secció de casos amb necessitat que Càritas atén. Fins al moment, la recaptació ha estat de 825.300 pessetes.

J. Blanc i Bahima

Un total de 13 emissores van participar en aquesta experiència humanitària, única per la seva organització. D'una banda, quatre emissores, Ràdio Ulldecona, Ràdio Gandesa, Ràdio Benicarló i els Ports Ràdio, van emetre per separat un programa especial per a la Marató. La resta d'emissores: Ràdio Delta a Deltebre, Antena Caro a Roquetes, Ràdio Joventut a Masdenverge, la Caia Ràdio a l'Ametlla de Mar, Antena Aldaia a l'Aldea, Ràdio Ràpita a Sant Carles de la Ràpita, la Plana Ràdio a Santa Bàrbara, Amposta Ràdio i Ràdio l'Hospitalet de l'Infant, van eme-

tre conjuntament des de Ràdio Delta durant dotze hores, des de les 9 del matí a les 9 de la nit. La programació va ser molt variada, amb música, informatius, entrevistes a voluntaris de Càritas de diverses poblacions, veus de personatges populars adherint-se a la causa de la Marató com Jordi LP, Antoni Bassas, Xavier Grasset, Núria Feliu i diversos polítics de les nostres contrades. No van faltar connexions en directe amb les altres emissores municipals de Gandesa, Benicarló i Morella, i entrevistes per telèfon amb el bisbe Lluís Martínez i Sistach, amb un responsable dels Serveis Generals de Càritas i amb diferents representants del Centre Català de Solidaritat (per a la rehabilitació dels toxicòmans), entre d'altres.

Una organització d'aquesta mena va requerir tot un desplegament de professionals de la ràdio, que superaven la vintena de voluntaris que atienien les trucades de particulars, empreses i comerços que feien els donatius per la línia 900 gratuïta que Telefònica va cedir per l'ocasió.

No es pot parlar d'una recaptació definitiva, perquè encara s'estan rebent donatius.

Réunió del nou Consell Presbiteral

J.B.B.

TORTOSA.— Recentment es va reunir el Consell Presbiteral de la diòcesi per exercir, segons expressió del prelat, aquest moviment «ascendent-descendent» que li ajudi a governar. Les bases arxiprestals parlen, el bisbe escolta i els hi retorna les directrius.

S'han escollit nous membres pels col·lectius arxiprestals i s'han elegit el secretari i la comissió permanent. D'aquesta primera reunió destaquen diversos temes: el Consell Presbiteral dóna la impressió de ser un cos estàtic i que no arriba a la base. S'ha de veure de quina manera es pot implicar més a la gent, alhora que es mantingui i incrementi la il·lusió i la corresponsabilitat bisbe-sacerdots. Es va estudiar la carta apostòlica *Tertio Mil·lenio Adveniente*, les conclusions del Concili Provincial Tarraconense i del Sínode diocesà. També es va debatre la necessitat de formar els agents de pastoral i desvetllar en el laic practicant la vocació de servei en l'Església. Finalment, es va parlar dels criteris a tenir en compte per una millor distribució del clergat.

Després el bisbe de Tortosa va presentar el Pla Pastoral pel curs 1995-1996 que inclou dos objectius generals i prioritaris: la corresponsabilitat dels laics i la pastoral de joventut. Com sempre cal programar i, tot seguit, avaluar.

Memorable concert de l'Escolania de Montserrat

Girona

AMER.— Diuen que en el pot petit hi ha la bona confitura. Deu ser veritat. Per això els pobles petits ens sorprenen amb grans esdeveniments. Aquest és el cas de la vila d'Amer. A l'església parroquial va tenir lloc un memorable concert de l'Escolania de Montserrat, dedicat al mestre Francesc Civil en el centenari del seu naixement.

Jaume Reixach

Als no gironins els agradarà saber que el municipi d'Amer pertany a la comarca de la Selva, sector nord llevant amb la Garrotxa. Està situat a la vall del Riubrugent, en l'últim tram de la seva confluència amb el riu Ter: a 25 km de

Girona, a 20 de Santa Coloma de Farners i a 28 d'Olot. Amer té uns 2.400 habitants, moltes avellanes, bones hortalisses i està envoltada de castanyers i roures. És un bell paratge i una vila que respira història pels quatre costats. Destaca l'església parroquial de Santa Maria i el seu entorn, on hi va haver en altre temps el cèlebre Monestir de Santa Maria,

avui fusionat amb l'església parroquial. Amer —escrui el Dr. Jaume Marquès— comença una nova vida entre llums i ombres. El més trist va ser perdre la custòdia de la seva història que va quedar dispersa; i alguns documents importants, definitivament perduts.

Però l'any 1949, amb motiu de la celebració del mil·lenari de la consagració de l'Església, la vila pren consciència del seu passat i comença un moviment de recuperació de la seva identitat. I la vila d'Amer, més conscient que mai dels canvis que comporta el pas del temps, comença una profunda transformació en el seu teixit econòmic. És l'inici de la indústria i de la modernitat més recent. Significa també la progressiva recuperació de festes i aplecs, entre els quals cal destacar les Festes de l'aniversari a primers de novembre. La consagració de l'església del monestir, avui parròquia, va ser el 9 de novembre de 1949.

El concert de l'Escolania

Fa uns deu anys, amb motiu d'una d'aquestes efemèrides que la vila d'Amer acostuma a celebrar, les forces vives van demanar al pare Ireneu Segarra si seria possible que l'Escolania es desplaçés a Amer. Aleshores no va ser possible, però, sense ells saber-ho, els sol·licitants van entrar en la llista d'espera. I ara, al cap de deu anys, la vila d'Amer s'ha trobat amb un inesperat regal. Han pogut sentir l'Escolania de Montserrat sense moure's de casa. Quasi un miracle, sobretot si tenim en compte que l'Escolania de Montserrat surt poquíssim fora del monestir. La primera intervenció lluny de Montserrat va ser a Roma, l'any 1950. També ha actuat a Catalunya, una pila de vegades en diversos indrets, però no és gens fàcil aconseguir-ho. Amer, des d'ara, s'arreglera a les grans ciutats de Bèlgica, França, Àustria, Suïssa, Alemanya, Itàlia, Portugal, Holanda, Israel, Hongria, Canadà, Japó... que han tingut aquesta sort. En endavant, serà obligat afegir-hi el colofó d'Amer.

El programa del Concert va ser íntegrament dedicat al mestre Francesc Civil i Castellví (1895-1950) amb motiu del centenari del seu naixement. Les cançons, de caire popular nadalenc, van ser del mestre, escrites expressament pensant en l'Escolania. És sabut que Francesc Civil va ser escolanet de Montserrat. Va ingressar-hi l'any 1903, amb l'ajuda del seu germà Aleix. Aleshores el seu pare feia de pianista en una sala de ball de Molins de Rei. I tenia una de la formació del seu fill, especialment dotat pel cant i la música. Francesc Civil va romandre quatre anys a Montserrat. El 27 de gener de 1908 va marxar a París aprofitant un viatge dels mestres Lluís Millet i Francesc Pujol. Allí l'esperaven els seus germans Lluís i Aleix que estudiaven música en aquesta ciutat. I a partir d'aquí comença la seva carrera musical ascendent. El 1913 ja el trobem a la prestigiosa Schola Cantorum de París, on després de quatre anys d'estudis intensos, assoleix la seva definitiva i profunda formació musical. Vull afegir només que el mestre Civil és molt estimat dels gironins perquè part de la seva vida la va passar a Girona. En morir, el 20 de novembre de 1990, va deixar prop de 400 obres, que l'acrediten com un compositor de primera línia.

No cal dir que l'Escolania va cantar a les ordres de la batuta del P. Ireneu Segarra, el monjo exemplar que ha sabut portar l'Escolania a la fama internacional que té. Nascut a Ivars d'Urgell, el 1917, compta avui 79 anys i és l'arcàngel major d'una escolania d'àngels.

LA CAMPANYA DEL ROSARI VA CREIXENT

El Rosari beneït pel Papa Joan Pau II i el Llibret de meditacions són a disposició de tots aquells qui es vulguin unir a la CAMPANYA DEL ROSARI

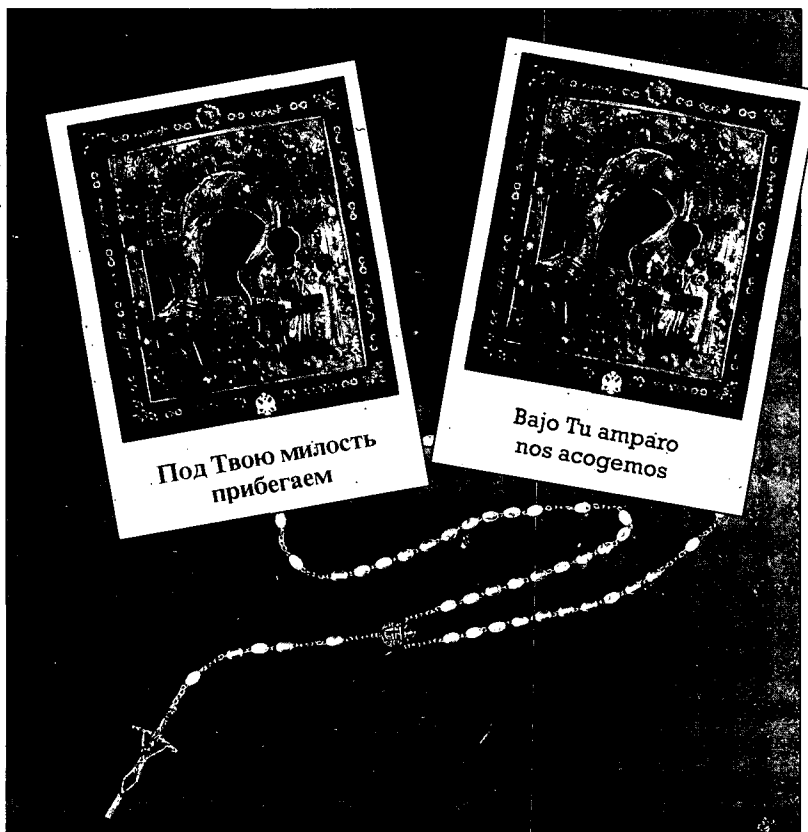
La nostra iniciativa de resar el Rosari conjuntament amb els Cristians Ortodoxos té tota l'aprovació del Papa Joan Pau II. L'11 de desembre de 1992, el P. Werenfried fou invitat al Vaticà, on va dinar amb el Sant Pare. Després de l'àpat, el P. Werenfried oferí al Papa un Llibret del Rosari. El Papa, tanmateix, el va rebutjar amb aquests mots: "Gràcies, ja el conec. Cada dia en llegeixo una pàgina".

El Sant Pare, acull de bon grat la contribució que Ajuda a l'Església Necessitada ara està oferint a l'Església Ortodoxa per la re-evangelització de Rússia.

El 13 d'octubre de 1992, el P. Werenfried resà el Rosari a la Plaça Roja de Moscou. Li feien costat dues religioses de la Nunciatura i un petit grup d'amics. Va ser un començament petit que portà grans conseqüències.

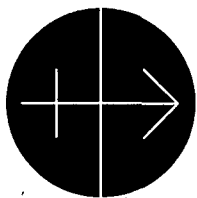
Dues setmanes després del nostre primer anunci radiofònic vam començar a enviar l'edició en rus del Llibret del Rosari als 50.000 creients de Rússia que ens ho havien demanat.

A l'occident també hi tenen un gran interès. En alguns països se'ns han esgotat les existències de Llibrets i se n'han hagut de fer noves edicions. Si van continuant així les coses, aviat n'hauréu enviat milions de còpies a l'est i a l'oest, amb la confiança que milions de persones estan pregant amb nosaltres per la conversió d'occident, la victòria de Crist a Rússia i la reconciliació entre l'Església Ortodoxa i la Catòlica. Pregui amb nosaltres, i, amb goig al cor, ajudi'ns a cobrir costos.

COM S'AJUDA LA CAMPANYA

Invitem tots els qui vulguin participar en aquesta campanya a enviar un DONATIU DE 1.000 PESSETES. A canvi, rebran un Rosari beneït pel Papa i el Llibret "Sota la Teva empara enis acollim" i nosaltres n'enviarem un altre GRATUÏTAMENT en nom seu als creients de Rússia que ens ho estan sol·licitant.

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu

Ferrer del Río, 3 - 28028 MADRID - Tel. (91) 725 92 12

Filial: Luis Antúnez, 24, 2n 2.ª - 08006 BARCELONA - Tel. (93) 237 37 63

C/c. 1260-2110027312. Banco Central Hispano. Vía Augusta, 6. 08006 Barcelona

☐ Vull rebre Rosaris i Llibrets, unint-me a la CAMPANYA.

☐ Hi col·laboro amb Ptes.

Per: Gir ☐ Transferència ☐ Xec ☐

Nom i cognoms

Carrer.....núm.....

Codi Postal, Població.....

Província.....

Perpinyà

Monsenyor Chabbert s'ha jubilat:

«Les diòcesis catalanes tenim una pastoral a fer juntes»

PERPINYÀ.— El 1996 ha començat amb un canvi de bisbe. Després de 14 anys, a monsenyor Jean Chabbert li ha arribat l'edat de la jubilació, i una vegada acceptada per Roma, ha estat substituït per monsenyor André Fort, que fins ara exercia de bisbe coadjutor a la diòcesi.

Guillem Farré

El que fins fa un mes era bisbe de Perpinyà pensa que davant de l'evolució econòmica i social de les dues bandes del Pirineu les diòcesis catalanes del nord i del sud «tenen una pastoral a fer juntes que tracti totes aquestes noves realitats».

Aquesta visió l'ha heretada el seu successor,

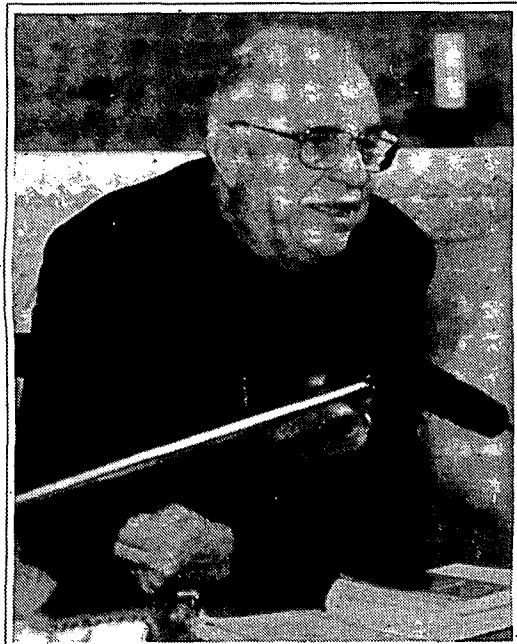
André Fort, ja que en una trobada informal amb el bisbe de Girona, Jaume Camprodon, es va fixar la cinquena reunió dels Consells Episcopals respectius per al mes de maig.

Present a la clausura del Concili Provincial

Precisament monsenyor Chabbert s'ha caracteritzat, entre d'altres aspectes, per una relació estreta amb els bisbats de la «Catalunya Sud» —com va demostrar la seva presència a la clausura del Concili Provincial Tarraconense—, i en especial amb la diòcesi de Girona, amb qui fan reunions anuals dels Consells Episcopals, intercanvis d'experiències pastorals i de projectes, i trobades de catequesi per a nois.

El bisbe Jaume Camprodon ha declarat que la relació institucional entre els dos bisbats ha estat «profitosa» i que en el pla personal «sempre ha trobat en el bisbe Chabbert el germà, l'amic franc i dialogador».

D'altra banda, el que ha estat bisbe de Perpinyà, que també havia estat el pastor de la diòcesi de Rabat (Marroc) durant 15 anys, ha declarat que de fet ja hi ha una relació fraternal i dialogant amb les bases musulmanes i que l'onada de terrorisme integrista que pateix actualment França està causada per una minoria que incrementa les files «amb joves sense feina que cerquen una identitat».

Monsenyor Chabbert ha mantingut estretes relacions amb el bisbe de Girona

Barcelona

El bisbe Joan Carrera assisteix a una assemblea de l'església del Pilar

EL MASNOU.— El dissabte 20 de gener es va celebrar als locals de l'església del Pilar una assemblea pastoral a la qual va assistir el bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera i Planas

Ubaldo Agüero Mulero

Després d'agrair als assistents la seva presència i al consell la seva invitació, el bisbe Joan Carrera va parlar de l'evangelització com a missió fonamental de l'Església i de la parròquia, basant-se en dos fragments dels Fets dels Apòstols. En primer lloc es va referir a la ciutat de Corint en temps de Pau, quan va anar a evangelitzar aquella ciutat pagana i culta. «Pau davant la dificultat de la missió

va experimentar el desànim —va dir el prelat— i el Senyor el va ajudar dient-li: «No tinguis por, segueix parlant i no callis, perquè jo estic amb tu i ningú et posarà la mà a sobre per fer-te mal, doncs jo tinc un poble nombrós en aquesta ciutat».

El bisbe va comparar aquella realitat amb la nostra, on molta gent no coneix el Crist i es declara atea o agnòstica, encara que en algun moment de la seva vida es planteja l'existència de Déu, com els creients, que a vegades també

es plantegen la seva existència. I va recordar que per evangelitzar el més important és «saber escoltar».

Després, l'assemblea va tenir l'oportunitat de preguntar al bisbe Joan Carrera sobre diversos aspectes pastorals de la parròquia, que és l'única que té implantat el camí Neocatecumenal de la demarcació episcopal del Barcelonès nord i el Maresme. Moltes de les qüestions es van referir al camí Neocatecumenal i el prelat va respondre que «no el veig com quelcom negatiu, sinó més aviat positiu per a la parròquia».

La trobada es va cloure amb una eucaristia, presidida pel bisbe i concelebrada pels sacerdots de la parròquia del Pilar.

Barcelona

D'esquerra a dreta; Joaquim Uroz, el P. Miguel Martín per «Labor Hospitalaria», Josep M. Ainaud de Lasarte, i Mn. Xavier Morlans pel Multifestival David

Entrega de premis a comunicadors d'Església diocesans

BARCELONA.— El dia 24 de gener, festivitat de Sant Francesc de Sales, patró dels periodistes, es van atorgar per quarta vegada, diversos premis en reconeixement a persones i entitats que han excel·lit en el camp de la comunicació. En representació de l'arquebisbe de Barcelona, Dr. Ricard M. Carles, l'acte va ser presidit per Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona.

C.C.

Enguany, els guardons han recaigut a Josep M. Ainaud de Lasarte, per la seva tasca divulgativa dels valors humans i cristians i la seva contribució al diàleg fe i cultura al llarg de la seva vida; al Multifestival David, per la seva tasca evangelitzadora com a plataforma d'artistes cristians en els seus primers deu anys; a la revista «Labor Hospitalaria», pel seu servei al món de la salut en favor de l'organització, la pastoral, la humanització i l'ètica; i en Joaquim Uroz i Ferris, pels enregistraments i les retrans-

missions d'aspecte religiós des de Ràdio Barcelona.

El lliurament de premis va tenir lloc a la sala de conferències del Col·legi la Immaculada dels Germans Maristes de la ciutat comtal i ha estat seguit per una eucaristia, presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera i Planas, que entre d'altres àrees té assignada la dels mitjans de comunicació.

«És com una mena de festa de família de comunicadors cristians, col·lectiu no nombrós, però diversificat» —afirma Mn. Jaume Aymar, delegat de Mitjans de Comunicació de l'arquebisbat de Barcelona.

TARRAGONA

La revista «Església de Tarragona» inclou una col·lecció de cromos de les esglésies parroquials diocesanes

C.C.

TARRAGONA.— Per al mes de febrer està previst que surti com a complement de la revista *Església de Tarragona* un àlbum de cromos sobre les parròquies de l'arquebisbat de Tarragona. Ha contribuït a aquesta idea Mn. Manel Fuentes, que ha ofert un treball de recopilació de dades sobre les parròquies, que serà la base del text, i Ramon Barrau que s'encarrega de les fotografies. Els lectors rebran l'àlbum amb el text i el lloc previst per a les fotografies. I en cadascun dels números de la revista aniran apareixent els cromos que es podran enganxar a l'àlbum. El primer de la col·lecció inclourà totes les parròquies de l'Arxiprestat de l'Alt Camp.

Urgell

Nois i noies del Secretariat de Joves La Salle Catalunya

Troben gravats dels segles XII i XIV en una ermita del Pallars

ENVINY.— Una colla de joves del Secretariat de Joves La Salle Catalunya, en realitzar treballs de restauració a l'ermita de la Mare de Déu de Solé, a la parròquia d'Enviny, han descobert l'existència de diversos gravats als murs de l'església. Segons els informes redactats pels joves, els gravats podrien datar-se entre els segles XII i XIV.

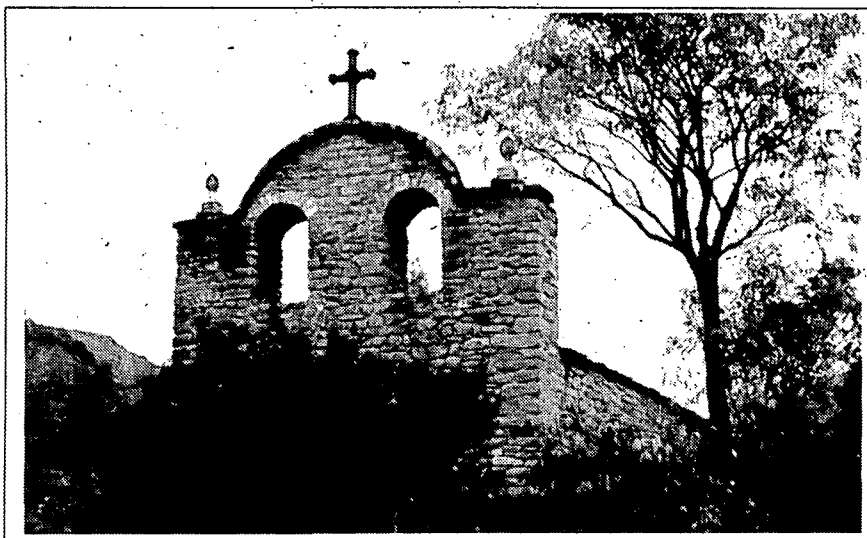
Antoni Mirabet

Sorprenentment a l'absis no hi van trobar cap mostra de pintura ni de dibuix, però a la part inferior del mur de ponent van descobrir dos tipus ben diferenciats de morter, el més antic propi del segle XI i l'altre dels segles XII i XIII. Hi han trobat gravats amb tres tipus de temàtica: imatges humanes, segells notariais i escenes bèl·liques. Les escenes de guerra ocupen més espai i mereixen més atenció: castell, cavaller amb espasa, arquer, espasa de mitja lluna, etc. Les escenes no presenten cap detall que serveixi per a identificar els personatges. En altres sectors dels murs apareixen temes ornamentals i figuratius. Els restauradors, quan continuïn l'obra, opinen que descobriran més gravats que, com els trobats recentment, hauran de ser objecte d'estudi pels especialistes. Després de la restauració, el san-

tuari «esdevé un centre important de l'expressió artística romànica al Pallars i que caldrà estudiar amb més deteniment», segons l'informe redactat pel Camp de Treball Rural d'Enviny.

L'obra ha estat realitzada pel Camp de Treball Rural d'Enviny 1995, inte-

grat pel Secretariat de Joves La Salle Catalunya. El rector, Joan Escales, i els veïns d'Enviny van encomanar al grup la restauració del santuari de la Mare de Déu de Solé. L'advocació ja apareix documentada l'any 1244. Al segle XVIII va ser restaurada l'església i s'hi va construir l'espadaña actual. La imatge que s'hi venera és moderna, però feta segons el model romànic de l'original. Hi havia un retaule gòtic del segle XV, ja desaparegut. El santuari és lloc de devoció al Pallars i a l'aplec del dia primer de maig hi acudeixen devots de tota la comarca.

L'ermita de Solé mostra la bellesa del romànic català

Solsona

Després de 50 anys, es recull la sembra

Per fi el campanar ha estat acabat

Lluís Badia i Torras

CASTELLFOLLIT DE RIUBREGÓS.— Acabada la guerra civil, aquesta parròquia de la Segarra solsonina (que aleshores regentava un sacerdot molt emprenedor i zelós, Concordi Guasch, que més tard va ser rector de Puig-reig, on va morir) va emprendre la construcció d'una nova església parroquial, però l'any 1945 van haver de deixar el campanar inacabat per manca de recursos. Anys després, un altre rector, Ramon Florensa, en l'actualitat a Valls de Torroella (Cardener), va reprendre la tasca difícil i perseverant de convèncer de la necessitat d'acabar aquella talaia parroquial. Mn. Ramon va marxar l'any 1992 i el seu successor, Mn. Fermí Manteca, aconseguia que el bisbat de Solsona hi aportés el 40% i que els

feligresos (amb l'Ajuntament al capdavant) i la Generalitat es comprometessin a posar el que faltava als més de 16 milions de pessetes que ha costat l'obra en total.

Després de 50 anys, el campanar ha estat acabat. Té quatre finestres per a les campanes i 22 metres d'alçada que acaben en una cúpula de coure, fabricada al taller de Calaf on treballen els artesans Josep Fonoll, Ramon Marcet i el seu ajudant Adrià, presents el dia que es va coronar el campanar.

Mn. Fermí Manteca ha reconegut que tot això ha estat possible gràcies «al voluntariós i constant esforç dels veïns que han recollit diners, amb aportacions particulars, els joves venent samarretes i els altres fent rifes». Curiosament, Ramon Titó, el constructor que ha acabat l'obra, és fill d'un dels paletes que la va començar.

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Cultures de vida o cultures de mort

Un dels científics conversos més cèlebres d'aquest segle, Alexis Carrel, en un dels seus llibres darrers aprofundia en els tres instints bàsics per a la vida de l'home. Per a ell eren el de la supervivència personal, el del manteniment de l'espècie i el que ell anomenava de «superació espiritual». Moltes dades ens fan pensar si actualment el primer d'aquests instints, i no tan sols els altres dos, passa també per una crisi profunda. Per això el sant Pare, atent a tota manifestació positiva o negativa de la nostra cultura, ha disposat que es dediqui cada any un dia a la Jornada Pro Vida.

Si la vida humana és inscrita en el disseny etern de Déu i si el seu disseny darrer és l'eternitat dels vivents, el sentit i el valor incomparable d'aquests precedeixen qualsevol orientació conscient i voluntària que li vulguin donar els homes. N'hi ha prou amb el disseny de Déu Creador per conferir a la vida un caràcter intangible i sagrat.

«No mataràs» torna a ser el manament que fa falta en la cultura del nostre temps, que es vanta de progressista. Aquest manament comporta uns imperatius ètics per als ciutadans i per a la classe política.

La igualtat bàsica entre les persones humanes, cosa que ara es defensa encertadament, es fonamenta en la igualtat de dignitat en tota persona. Però aquesta igualtat en la dignitat és negada radicalment en tota mort provocada (*Evangelium vitae*, 8).

Davant l'actitud que inducteix a eliminar la vida—amb raons falses ben diverses—, sorgeix l'afirmació de Jesús, feta realitat per ell mateix, que «ningú no té un amor més gran que aquest de donar la pròpia vida pels seus amics» (Jo 15:13).

Aquest enfrontament entre totes dues posicions continua, i la creu continua essent el lloc on convergeixen aquestes forces, que ara amb tota raó assenyalen l'Església com a «cultura de mort» i «cultura de vida».

No podem pas oblidar que a l'arbre de la creu, d'una banda, es demana misericòrdia per a tota vida; però, d'altra banda, s'hi ofereix misericòrdia per als qui arriben a la trista categoria d'«artesans de la mort» (J. Lafitte).

Igual que el Divendres Sant, avui passa que, els qui no saben veure Déu en l'home, acaben matant l'home. Ja que succeeix que, com a l'inici de la història, «a la rebel·lió del home contra Déu al paradís terrenal s'uneix la lluita mortal de l'home contra l'home» (EV, 7). I és que són inseparables els dos grans manaments de l'amor a Déu i al próisme.

Es va fent evident que l'eclipsi del sentit de Déu i del sentit de l'home, que és específic de l'home contemporani immers en una cultura secularitzada, és l'arrel del mal en l'home. D'aquí provenen la ignorància del sentit transcendent de l'existència humana; de l'especificitat de l'home en el món creat; de la condició intangible—perquè és sagrada— del valor de la vida.

Això condueix a les tres formes del materialisme pràctic que Joan Pau II esmenta com a principals: individualisme, utilitarisme (amb l'explotació o l'eliminació de la persona) i hedonisme. L'individualisme, origen de les altres, obstaculitza el trobament personal, que suposa respecte, gratuïtat i servei.

L'objectiu de Mans Unides per al 1996

Millorar les condicions de vida de més d'un milió de persones

BARCELONA.— En el número passat de «Catalunya Cristiana» es va anunciar la 37a edició de la Campanya Contra la Fam al Món que cada any endega Mans Unides i que per al 1996 té el lema «Diversitat de cultures, igualtat de drets». Hem volgut oferir als nostres lectors una mostra d'alguns dels projectes, dels més de 1.000 que vol abastar aquesta organització que treballa en el camp de l'agricultura, l'alimentació, la sanitat, l'educació, l'habitatge i la promoció de la dona.

Núria Oriol i Palarea

Pel que fa a Catalunya, en el marc de la passada campanya es va obtenir una recapitació total de més de 529 milions de pessetes, amb la qual es van finançar total o parcialment 69 projectes en 28 països i diferents accions d'emergència, en especial a la població rwandesa.

Enguany, alguns dels projectes que han estat aprovats per rebre l'ajut de Mans Unides es desenvolupen a Costa d'Ivori, a l'Índia, a Kenya, a Madagascar, a El Salvador o a Perú, per citar-ne uns pocs. La xarxa de la solidaritat s'estén més enllà de les cultures, més enllà de les fronteres.

Per la dignitat de la dona: les mares i les filles juntes

La *Union des Femmes* de Djébonoua, poblet a 20 km de Bouaké (Costa d'Ivori), està lluitant contra l'èxode rural: els joves, davant les poques expectatives de futur, emigren a les ciutats per buscar una feina digna, un somni que rarament es fa realitat, la qual cosa els condemna a una vida de misèria en alguna barriada marginal.

Djébonoua-centre té dues escoles primàries, un dispensari i una maternitat per atendre uns 20.000 habitants dispersos entre els més de 52 poblets del voltant. La majoria dels habitants de la zona cultiven mandioca,

blat de moro, cacauet i arròs. Els ingressos mitjans per persona són d'unes 1.250 pessetes mensuals.

Per tot això, un grup de 250 dones —mares i filles juntes— van decidir explotar de forma col·lectiva terres que estaven disponibles, a fi de treure'n un rendiment i millorar les condicions de vida de les seves famílies. Avui, tenen una fàbrica on, amb mitjans tradicionals, transformen els productes que després venen ja elaborats (com l'*attiéké*, aliment fet amb mandioca). Amb tot, aquests mètodes tradicionals fan que el tre-

ball sigui molt dur i lent. Com ha arribat un moment que no poden atendre la demanda, necessiten un mitjà de transport que permeti donar sortida amb promptitud els productes que comercialitzen i que en alguns casos tenen caducitat.

Han demanat a Mans Unides dos molins —un de blat de moro i l'altre de mandioca— i un vehicle de transport que demana una inversió de 4.362.800 pessetes. D'aquesta manera, com a dones, com a mares, com a filles, com a membres d'una comunitat, volen respondre als reptes de la seva realitat amb una acció positiva que els permet cuidar del seu entorn, dels «seus», i caminar cap a una vida més digna.

Construir habitatges per als afectats per les inundacions

L'octubre de 1992 el districte de Kottayam, a la zona de Kerala (Índia), es va veure

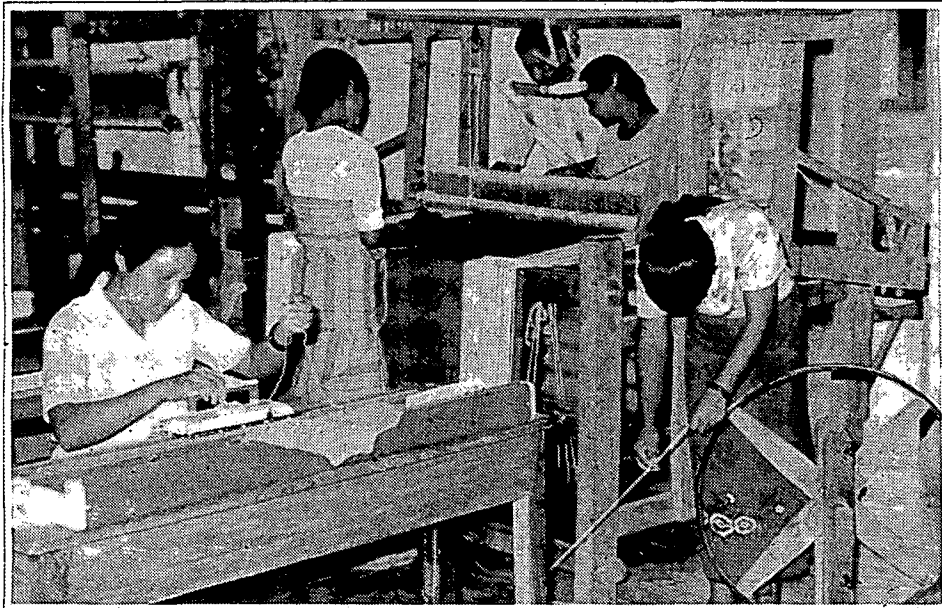
terriblement afectada per les pluges torrencials que van provocar inundacions, esllavissaments, pèrdues de vides humanes i la destrucció de nombrosos habitatges i propietats. Milers de famílies que ja vivien al límit de la pobresa van quedar-se sense casa.

El govern de Kerala, per ajudar els damnificats, va habilitar camps per acollir aquestes famílies i va atorgar a cadascuna una subvenció de 20.000 pessetes per a la seva rehabilitació. També va encomanar a la Societat per a l'Acció a favor del Desenvolupament Integral, la posada en marxa d'un projecte per construir 375 habitatges als pobles de Mundakayam i Erumely. Aquesta organització autòctona, sense finalitat de lucre, va ser fundada el 1984 i treballa des d'aleshores a favor del desenvolupament de la gent menys afavorida culturalment i econòmicament a la regió sud-oriental de l'Estat de Kerala.

Davant la proposta, els afectats s'han compromès a aportar-hi fins a 12.000 pessetes en forma de mà d'obra i materials i demanen que se'ls ajudi en el que els falta per construir aquests habitatges al lloc fixat pel govern.

El projecte, que s'ha de realitzar en dos anys, ha rebut una primera aportació econòmica de Mans Unides per a la construcció dels primers 150 habitatges. Ara, se li demana la col·laboració per fer possible la construcció d'uns altres 225 habitatges —unes senzilles casetes de ciment de dues habitacions, amb latrina i sostre de teules—, però que resisteixen molt més les pluges i els aiguats. El pressupost és de 6.891.750 pessetes. D'aquesta manera, una regió que havia estat destruïda, torna a renèixer gràcies a la solidaritat.

Aquests són dos exemples dels projectes de Mans Unides i ofereixen la visió que si col·laborem els uns amb els altres es poden fer coses i moltes. La responsabilitat envers el nostre planeta no és una idea teòrica, és una opció que ens permet connectar amb el millor de nosaltres mateixos, aquella zona pròpia on solidaritat, amor, pau, justícia, veritat, llibertat... són paraules efectives, que creen una nova realitat.

Les dones treballen per ajudar la seva família i el seu entorn

OBRA NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA

L'Obra de Ntra. Sra. de Fàtima és una Fundació de caràcter benèfic-social, que porta a terme projectes amb l'objectiu de fomentar una major qualitat de vida humana.

Vostè ens podria ajudar col·laborant en alguna de les necessitats que tenim, com són entre altres:

LLAR D'ÀVIES

- ☐ Ens fan falta quatre llits de clínica per a les àvies que necessiten especial atenció. Cost de cada llit..... 106.000 Ptes.
- ☐ Dotze caminadors graduables, fixos. Preu per unitat..... 10.000 Ptes.
- ☐ Sis bastons d'alumini, pom anatòmic dreta i esquerra. Preu per unitat..... 2.500 Ptes.

LLAR INFANTIL

- ☐ Dues taules auxiliars, per a la infermeria..... 44.000 Ptes.
- ☐ Arranjament de la cambra de bugaderia per millorar les condicions de treball..... 140.000 Ptes.
- ☐ Bàscula per a la infermeria..... 41.500 Ptes.

Si desitja col·laborar en una d'aquestes necessitats pot fer-ho a:

Secretaria de l'Obra, Rbla. Catalunya, 92, 5è., desp. 18. 08008 Barcelona. Tel. (93) 215 15 93

Casal de Ntra. Sra. de Fàtima, Sant Isidre, 44. 08370 Calella de la Costa. Tel. (93) 766 20 21

Llar Infantil Ntra. Sra. de Fàtima, Santuari, 94. 08032 Barcelona. Tel. (93) 357 56 48

O bé, al compte corrent de l'Obra de Fàtima a "la Caixa" núm. 2100-0022-10-0200556450

Rellegint el carisma de la relació home-dona en la comunitat cristiana

25 anys del Seminari del Poble de Déu

Aquesta associació eclesial, que pretén viure l'Evangeli de manera compromesa dins la societat actual, va ser batejada per l'arquebisbe Marcel González l'any 1970 com a Seminari del Poble de Déu (SPD). I va ser reconeguda per l'Església el 1977, quan el cardenal

Narcís Jubany n'aprovà els estatuts i l'erigí canònicament a l'arquebisbat de Barcelona. Posteriorment, aquesta aprovació fou ratificada pels bisbes a les diòcesis on duen a terme la seva tasca apostòlica.

J. Blanc i Bahima

Quan hom s'atansa al SPD, hi descobreix una comunitat força peculiar però, alhora, un grup d'Església que traspu la frescor de l'evangeli. Cerquen, per una banda, donar resposta a les qüestions més actuals —com la relació home-dona en la vida de l'Església— i, per l'altra, la plena connexió amb la Paraula de Déu revelada i amb la Tradició viva de l'Església. Els agrada dir-ho així: «no hem descobert el Mediterrani, sinó que procurem navegar-hi». Institucions com aquesta provoquen —per què no reconèixer-

ho?— recels, desconcert i, fins i tot, rebuig per part d'alguns, però també l'admiració i l'esperança dels qui la reben com un do de Déu adient als signes del nostre temps. Són ja vint-i-cinc anys de vivència positiva i original de l'Evangeli...

A més a més de les publicacions del SPD, el lector farà bé d'endinsar-se com a hoste en les comunitats de Barcelona, Camprodon (Escola-Monestir), Ribes de Freser, Andorra la Vella, Lleida, Llardecans (Les Garrigues), Betxí (Castelló), Bilbao, Valledupar (Colòmbia)... Tot seguit, se'n obren les portes d'aquestes comunitats.

La formació cristiana del jovent és un dels aspectes prioritaris del SPD

Imma Borrós actualment és la secretària general de l'associació. Va conèixer la comunitat a Manresa, d'on és filla, i avui resideix a la casa mare de Camprodon.

—Quin és el paper del bisbe diocesà presidint les vostres comunitats i el vostre apostolat allí on us ha cridat?

—Per entendre el sentit del bisbe, crec que cal meditar l'evangeli i adonar-se que Jesús feia un ambient molt característic amb els seus seguidors, homes i dones. Al cap de vint segles, el Vaticà II va «obrir les finestres» i va parlar de l'Església com a Poble de Déu. Va ser un alliberament!

El repte d'avui és que l'Església adquireixi una fisonomia de poble. De vegades, a la muntanya, veus un gran ramat, i no veus el pastor; però segur que hi és, en algun racó, en alguna ombra, i està treballant, observant, discernint on cal anar. És una imatge bíblica important.

Entenem la comunió amb el bisbe i els preveres no solament com una disciplina, sinó com una realitat vivencial que fa present el Bon Pastor, perquè, al cap i a la fi, allò que interessa és formar el Cos de Crist tots plegats.

—Francesc, dibuixa'ns el perfil del SPD en dos blocs: ideari i mística; credo i virtuts; cap i cor...

—El fet de no ser un moviment, sinó una escola de formació ens defineix molt, perquè insistim en la pedagogia de l'evangeli, que és la formació integral, no solament doctrinal. Això suposa una vivència comunitària. La fe cristiana va néixer en un ambient familiar, i posteriorment s'hi alçaren les esglésies. Aquest esperit ja es troba en la mateixa vida i predicació de Jesús. L'experiència comunitària de l'amor recíproc és la base del coneixement de Jesucrist.

Estem molt agraïts a Déu per aquests vint-i-cinc anys, en els quals, sense cap mèrit per part nostra, hem anat endavant amb la benedicció dels nostres bisbes.

Per una part, cal assolir una mentalitat evangèlica: Jesús va capgirar els esquemes mentals dels qui es conformaven amb practicar la Llei. De l'altra, voldria subratllar la nupcialitat de l'Església, sense la qual tant el matrimoni com el celibat queden deformats i desnutrits. Déu ens convida a una festa, una festa de noces. I en aquesta línia som uns admiradors de sant Joan de la Creu, que amb formes del seu temps va saber expressar aquesta realitat com ningú.

Al llarg d'aquests vint-i-cinc anys ho hem constatat, i ens ha anat molt bé, malgrat les nostres mancances; però gràcies a Déu, ens ha anat bé.

mació que regenten.

—Què és el que heu batejat amb el nom de Seminari Laical Diocesà?

—Ara per ara, això és un projecte-oferta: tot just en posem els fonaments. El que està clar és que vol ser un servei diocesà i, per tant, ha de ser assumit per la diòcesi, que hi posa la infraestructura.

Així com el Concili de Trento va fer possible la formació dels preveres, el Vaticà II posa les bases per formar els laics de totes les vocacions, partint de l'espiritualitat baptismal, que és comuna a tots els batejats. Una formació bíblica, teològica, però també humana, cultural; seria una iniciació o consolidació en la gran tradició de l'Església a l'abast de tot cristià.

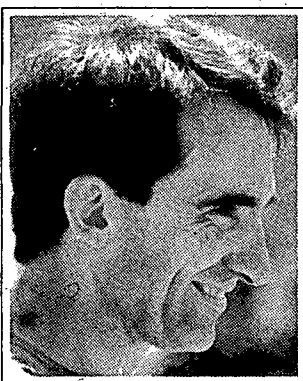
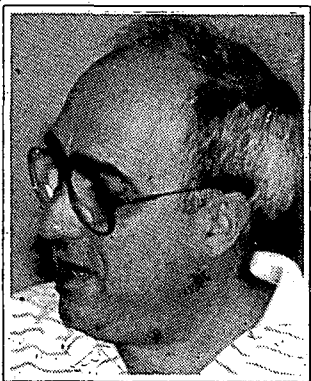

Jaume Piqué i Núria Giménez, matrimoni compromès de la comunitat, col·laboren en l'acolliment de promesos i en d'altres tasques pastorals a la parròquia de Sant Lluís Gonzaga de Barcelona, on l'associació hi fa un treball pastoral de conjunt, a través dels dos preveres que hi ha i d'altres joves i matrimonis que hi col·laboren.

—Com es formen i com viuen els membres externs del SPD?

—Ser membre extern del SPD és, en definitiva, ser un

Francisc Casanovas va néixer a Barcelona l'any 1938. És un laic que va fer el seu camí de recerca en l'espiritualitat de sant Domènec, sant Francesc i en el Moviment dels Focolars. El centenar de membres i components l'estimen com el germà gran. És el fundador del SPD.

Joaquim Cebrián és de Barcelona. Va treballar alguns anys com a professor de matemàtiques a la Universitat. És diaca permanent d'Urgell i professor al col·legi Sant Ermengol. Junt amb una noia, l'Antònia M. Venteo, és el responsable general de l'escola de for-

cristià, amb la característica de tenir una missió apostòlica confirmada i assumida pel bisbe. La formació que rebem és la mateixa que els membres interns, que viuen en comunitat i en celibat, i el compromís és també el mateix, però la missió és diversa, perquè s'orienta directament a la pastoral diocesana.

En el nostre cas, com a matrimoni, això ha suposat prendre consciència que el matrimoni cristià no és el mateix que simplement ser casats. És una missió eclesial de primera magnitud perquè, de fet, com a Església, tots estem casats amb Jesucrist. I en aquest sentit, és molt important que el matrimoni expressi aquest esposori, tot refusant qualsevol enllaç, que seria una idolatria.

Antònia Crespo, natural de Madrid, havia estat, entre d'altres coses, hostessa en una companyia de vols internacionals. Després de diverses experiències de recés ecologista emprengué finalment el vol de l'Evangeli. Ara forma part de la comunitat present a Betxí (Castelló), que porta l'administració i l'animació pastoral de la Casa Diocesana d'Espiritualitat.

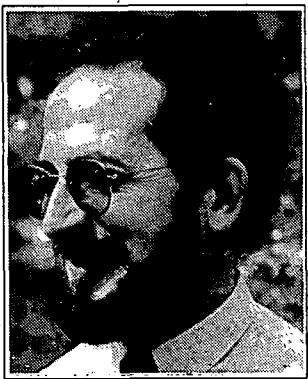

—La relació home-dona forma part específica del vostre ideari i vivència comunitària. Què diu al respecte?

—Avui la societat és molt sensible a aquesta temàtica, tot i que la relació home-dona sempre ha estat present en la revelació bíblica i en la tradició de l'Església. Per part nostra, hi veiem un gran repte, perquè, en el fons, no va de drets i deures, ni tan sols —deixeu-m'ho dir— de ser complementaris, sinó de trobar-se en la unitat i la diferència, tal com correspon a la realitat del Cos Místic de Crist.

Cal il·luminar el celibat i el matrimoni, d'una banda amb la virginitat bíblica, la del cor —Jesús deia que solament volia fer allò que volia el Pare; i de l'altra, amb l'alegria pasqual, l'ambient festiu. Perquè estem compromesos a viure el manament nou de Jesús.

És molt trist veure que els *mass-media* han perdut el sentit de la innocència i del candor. Això és un repte per a l'Església, que té la missió d'il·luminar el món i de mostrar com el Poble de Déu, l'home i la dona batejats, es retroben en la llum de la Pasqua i es transfiguren en felicitat i, sobretot, en donació als germans.

Mn. Manel Serradell i Josefina Riera, formen part de l'equip missioner a Valledupar (Colòmbia), on estan endegant una nova parròquia en un barri molt pobre de la ciutat. Ell és també rector del tot just fundat Seminari Diocesà per a la formació dels futurs preveres.

—Manel, quina imatge d'Església s'ofereix als seminaristes de Valledupar?

—No ens proposem mai d'oferir cap imatge concreta, perquè sabem que «on hi ha veritable amor, allà hi ha Déu». En tot cas, aquí hi ha la veritable exigència evangèlica. El més important —i ara em refereixo als seminaristes— és assimilar l'eclesiologia del Vaticà II, que té arrels bíbliques.

El ministeri sacerdotal comença renunciant a tota possible compensació de prestigi. El temps de diaconat exigint hauria de ser una configuració a Crist servidor, que és la base del servei de presidir.

Comprenc que a Europa, paradigma de la societat del benestar, hagi disminuït el nombre de candidats. Però d'altra banda és providencial, perquè així pot créixer la participació de tots els batejats, i viure una fe més normal, menys «sacramentalitzada».

—Josefina, com s'apunta la gent a aquest Crist i a aquesta Església?

—La futura parròquia que està naixent es troba en un dels barris més pobres de la ciutat de Valledupar, la qual compta amb uns dos-cents mil habitants. Indigència econòmica i cultural greu.

La nostra línia és aquesta: si vols ser cristià, t'has d'involucrar fins al moll de l'os, has de canviar i ser un testimoni. Però cal formar la gent i ensenyar el més bàsic: conviure, resar, servir, etc., tot promocionant-los socialment i culturalment. A la diòcesi hi ha organitzades les «Pequeñas Comunidades», que són una xarxa de catequistes que participen activament en l'evangelització.

La gent, que tendeix a una religiositat popular, s'adona del que és Evangeli o no. Aquí hem presenciat veritables conversions impactants: no es queden en pur folklore. Ara bé: hi ha molt a fer, com a tot arreu.

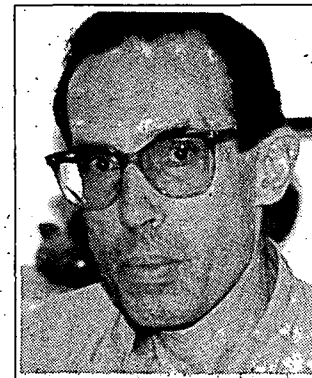
Lluís Girbau, un capellà de l'hora prima a la història del SPD. Rector de Campelles i fundador agosarat del Casal Sant Martí amb projecció més que comarcal.

—Com vius en l'obra del SPD el diàleg fe-cultura?

—El Casal Sant Martí vol acollir iniciatives culturals i d'aprofundiment evangèlic. És una «casa d'espiritualitat i de cultura». L'edifici és del bisbat d'Urgell, i la Generalitat i entitats privades estan ajudant a rehabilitar l'antiga rectoria.

La fe i la cultura tenen un sol nom, que és l'experiència religiosa, encara que es doni en ambients ateu o agnòstics. L'Església només té les fronteres que hi ha en el cor de cadascú. Trobo apassionant unir fe i cultura, perquè trenca esquemes. L'evangeli s'ha de fer estil de vida atraient per expressar la humanitat de Jesús; a qui s'acostaven els rebutjats per la fe «oficial». Solament un evangeli inculturat pot arribar als allunyats.

Molts dels joves que s'han anat integrant al projecte del SPD estaven allunyats de l'Església. Per a mi, aquestes conversions han estat un signe clar que la persona de Jesús té un atractiu quan deixem que ell es faci present enmig de la comunitat reunida. És la *teologia de l'ambient*, on la fe es fa humanitat i cultura.

Mn. Vicenç M. Farré Piña, prevere de Barcelona, ha estat i és el consiliari del SPD durant aquests vint-i-cinc anys. Actualment és rector de la parròquia de Sant Lluís Gonzaga de Barcelona, on el vicari és Mn. Quico Boqueras. Forma part de l'equip fundador de l'associació, al costat de

Francesc Casanovas i de la Glòria Torres.

—Quin balanç faries d'aquests vint-i-cinc anys d'història del SPD?

—Un balanç eminentment positiu. Calen grups que es plantegin la radicalitat de l'Evangeli, que aprofundeixin, partint de la vida, aspectes de la Paraula de Déu; és la manera com l'Església es renova. Per a mi ha estat una ocasió de renovar-me en la meua fe i en el ministeri presbiteral. També he constatat com tants homes i dones —joves i més grans— s'han renovat i s'han compromès de debò amb la pastoral-diocesana.

D'altra banda, he constatat un equilibri molt interessant entre natural i sobrenatural, humanitat i espiritualitat. Potser sigui aquest un fruit espontani de portar endavant una escola de formació laical en l'ambient de poble de Déu, on es dona la interpel·lació entre home i dona.

Confiem que el Senyor continuï afavorint amb els seus dons aquesta petita llavor d'Església. I que nosaltres, els homes i dones que la formem, continuem sent-li fidels.

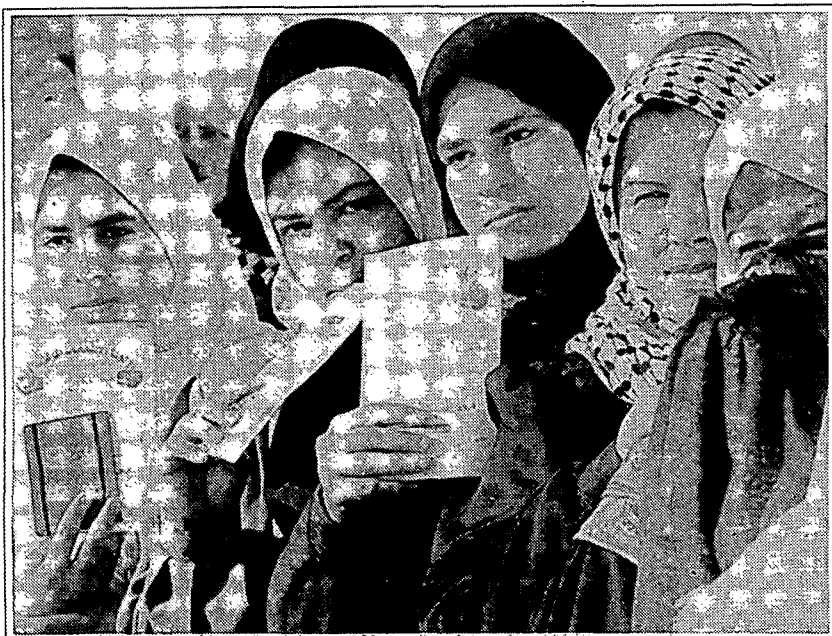

La missió a Valledupar (Colòmbia) és la primera tasca d'evangelització que el SPD duu a terme més enllà de les fronteres europees

CATALUNYA + CRISTIANA c/. Puiggari, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88 - Fax: 490 20 35

Mirador

Les dones palestines han acudit en massa a complir el seu dret democràtic, que els ha permès donar suport a la pau tan llargament esperada

Oriol Camps

El triomf d'Arafat

El suport que Iàsser Arafat ha obtingut en les primeres eleccions democràtiques celebrades als territoris beneficiats per l'autonomia acordada amb el govern israelià és, sens dubte, una bona notícia. I cal deixar a banda si Arafat era un guerriller o un terrorista, per considerar que ha usat els medis que cada circumstància li ha obligat, però sempre a la recerca de la llibertat pel seu poble que, finalment, ha aconseguit en principi, ja que no s'amaga de proclamar que la total independència és la seva fita final.

Arafat es va convèncer que pel camí de la violència no s'aconsegueix res sino criar odi. Va emprendre el camí de la negociació, i ara ha aconseguit els primers fruits. I un altre fet pot constatar-se: els partidaris de la violència són una minoria que, sens dubte li donarà molta feina al flamant proclamat president palestí. Tanta com li donen, per la seva banda, els extremistes israelians al president del seu govern Shimon Peres.

Per altra banda, aquestes primeres eleccions palestines, malgrat alguns problemes que s'han resolt a temps, han estat «lliures i honestes» segons el comunicat dels representants de la Unió Europea, responsable internacional del control de la qualitat democràtica dels comicis.

Els resultats electorals favorables a Arafat, facilitaran possibles acords econòmics amb la Unió Europea que esperava signes

d'estabilitat per poder ajudar el naixent futur Estat. També Israel celebra el resultat, i sembla que es planteja l'alliberament dels palestins extremistes empresonats per actes de rebel·lió o de terrorisme. Fins i tot per aquells que són considerats responsables de crims de sang.

El conjunt de tot és, sens dubte, una bona notícia.

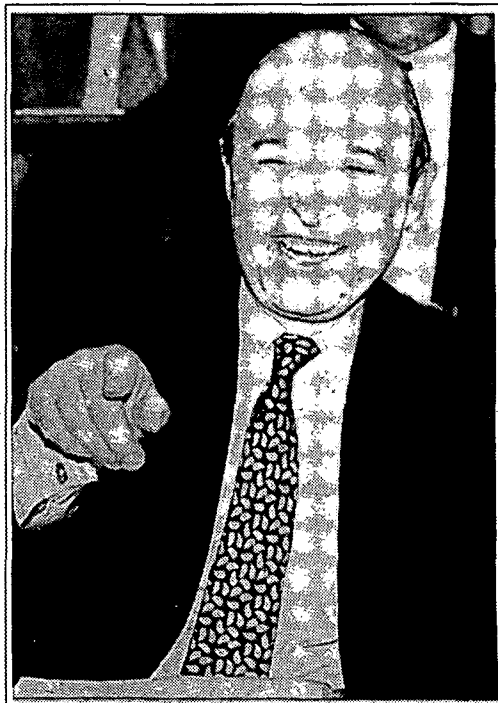
La pau a Bòsnia

Lentament, molt lentament, la pau va obrint-se pas als Balcans. Però els problemes polítics a l'interior de Bòsnia no faciliten gaire l'aplicació dels acords de Day-

ton. Seria una llàstima que els partidismes retardessin l'hora de la pau. Sembla, però, que a Sarajevo ja han trobat, finalment, la persona que acceptés encapçalar el govern bosnià: es tracta de l'enginyer Hasan Muratovic, fins ara encarregat de les relacions amb la força multinacional de pau (IFOR). Muratovic té fama de ser un negociador dur. Formava part de l'executiu de Sarajevo des de poc després del començament de la guerra, l'any 1992. El sots-secretari d'Estat nord-americà per als drets humans, John Shattock, va afirmar davant el president de Sèrbia, Milosevic, a Belgrad, que després d'haver viatjat a Srebrenica, per investigar les denúncies sobre crims massius: «El que he vist corrobora afirmativament els testimonis dels supervivents de les execucions massives, així com els llocs on van ser detinguts i on van ser castigats». El diplomàtic també afirmà: «Tot el que he vist fins ara indica clarament que a la regió de Srebrenica es produïren execucions en massa». Cal fer constar que fins la visita de Shattuck a Srebrenica, els serbis de Bòsnia s'havien negat a permetre que algú visités la zona, fet que infringeix les promeses fetes per Bel-

Iàsser Arafat, l'esforçat campió dels drets dels palestins, mostra la papereta de vot que dipositarà a l'urna. Arafat ha vist premiat el seu esforç a favor del seu poble

Costas Simitis, socialista del Pasok, ha estat elegit per encapçalar el govern de Grècia, fins ara presidit per Andreas Papandreu, que ha hagut de deixar el càrrec per causa d'una greu malaltia

grad en nom seu i recollides en els acords de Dayton. I se sospita que durant aquest temps els serbo-bosnians s'han dedicat a destruir proves inculpatòries que confirmen l'existència de fosses comunes o de massacres. Posar en clar tot aquest drama de les represàlies criminals dels serbo-bosnians serà una tasca difícil en la qual, segons el secretari general de l'OTAN, Javier Solana, «no podem permetre la desaparició de cap proya»...

Ieltsin vol continuar com a president

Després d'ofegar amb foc i extermini la rebel·lió dels txetxens, Ieltsin, després d'afirmar que aquesta ha estat l'única manera d'acabar amb el conflicte (això d'acabar-ho ja es veurà), suportant tota mena de crítiques sobre aquest fet, no solament fora de Rússia sinó dels seus compatriotes i pròxims col·laboradors, ha anunciat tranquil·lament que a mitjans de febrer confirmarà la seva candidatura a la presidència de Rússia en les eleccions que se celebraran pel juny. De moment està modificant el seu govern, rodejant-se d'elements nacionalistes, donant un gir a la seva política interior.

Costas Simitis, l'esperança renovadora a Grècia

Miquel Àngel Codina

Andreas Papandreu, de 76 anys, hospitalitzat des del 20 de novembre passat a causa d'una greu malaltia i que recentment va haver de dimitir com a primer ministre de Grècia, ja té successor. El renovador Costas Simitis, de 59 anys, ex-ministre d'Indústria i Tecnologia, es va convertir el 18 de gener en el nou cap de Govern grec en obtenir, a la segona i última votació, 86 vots davant dels 75 aconseguits per Akis Tsohatzopoulos, actual ministre d'Interior i fidel seguidor de Papandreu. Simitis, que va ser escollit pel seu grup parlamentari —el Moviment Socialista Panhel·lènic (Pasok), majoritari al Parlament atès que ocupa 169 dels seus 300 escons—, representa la voluntat de canvi i de

modernització que feia ja temps reivindicaven els sectors més dinàmics i operatius de la societat grega. El seu nomenament comportarà la fi d'una manera de governar, basada en la combinació de nacionalisme, populisme i pragmatisme del seu predecessor, per donar pas a una socialdemocràcia de tipus europeu.

El nou primer ministre és un socialista moderat i un europeista convençut, decidit a incrementar els lligams entre Grècia i els altres països membres de la Unió Europea. Cap de fila del corrent renovador del Pasok, del qual fou un dels seus fundadors el 1974, es va enfrontar en diferents ocasions al seu líder carismàtic, Andreas Papandreu. Així mateix, va ser el primer a trencar el tema tabú, el juliol de l'any passat, de plantejar el relleu de Papandreu. Els partidaris incondicionals del veterà dirigent socialista, ara molt

malalt i internat en una clínica des de fa més de dos mesos —la qual cosa ha suposat la paralització de la vida política grega—, van intentar fins a l'últim moment bloquejar l'elecció d'un successor.

«Unitat, renovació, victòria; aquests seran els tres eixos del nostre treball», manifestà el cap de Govern electe. «Tots vosaltres —va dir als diputats— heu demostrat el desig d'entrar en una nova era». Costas Simitis aposta fermament perquè Grècia surti de l'aïllament internacional en què es troba actualment i perquè assoleixi la convergència econòmica europea, segons els criteris de Maastricht. Fa una setmana, a instàncies del president de la República, Costí Stepanopoulos, Simitis va formar govern amb predomini dels reformistes. La era postPapandreu ha començat a Grècia.

Josep M. Bofarull, president de Telespectadors Associats de Catalunya

«Les famílies i els nens han de veure la TV amb esperit crític»

Miquel Mundet

A finals d'octubre es va posar en funcionament el nou Consell Assessor de Televisió de Catalunya, un organisme consultiu que vol vetllar per al compliment de la legislació europea i espanyola sobre els drets del telespectador. Telespectadors Associats de Catalunya, una entitat amb àmplia experiència en la defensa d'aquests drets, ha aconseguit ser-hi present. Entrevistem el seu president, Josep Maria Bofarull.

—Podríem dir que ha estat recompensat l'esforç de conscienciació que heu fet?

—Estem molt contents de veure resultats tan importants. Han estat 10 anys de lluita constant la que hem realitzat des de TAC i ens sentim orgullosos de formar part d'un Consell Assessor, i que se'ns reconegui la nostra tasca professional. És un gran pas endavant.

—Quins altres èxits heu tingut?

—Hem creat opinió sensibilitzant la societat perquè col·labori amb nosaltres i educant les famílies i nens a veure la TV. Hem aconseguit que determinades empreses retiressin els seus anuncis de la TV; en concret l'any 1994, 6 grans marques van decidir retirar els seus espots de programes amb alt contingut de sexe i violència per a nens. L'any 1994, Antena 3 va decidir retirar una sèrie per ser inadecuada per a l'audiència infantil.

—Com neix Telespectadors Associats de Catalunya?

—TAC neix el 1985 de la mà d'uns pares de família de Barcelona, preocupats per el progressiu deteriorament de la TV i el mal que ocasionava en els seus fills.

Arran d'aquestes reunions van decidir crear uns estatuts, basant-se en una associació de telespectadors dels Estats Units, i es van donar d'alta com TAC aquell mateix any.

—Com s'explica la vostra llarga afiliació, amb 15.000 membres?

—Aquesta ha estat una de les nostres batalles constants. El 1994 vam aconseguir passar de 200 a 1.200 socis col·laboradors i vam recollir més de 10.000 firmes. La gent a Catalunya és molt solidària i reconeix l'esforç i la tasca que realitzem. Però necessitem ser molts més! Hem de sobrepassar els 100.000 i aquest és el nostre pròxim objectiu.

—Quins serveis ofereu als vostres associats? Quines activitats duen a terme?

—El *Tele-Zapping* és el butlletí mensual que reben tots els socis que col·laboren amb nosaltres. Oferim el telèfon del telespectador (488 17 57) on poden trucar tots els telespectadors per oferir les seves queixes, opinions o felicitacions de la programació televisiva.

A més, tenim el telèfon del cinema (488 17 37), que ofereix les 24 hores del dia un informe complet de les pel·lícules que els nostres crítics de cinema recomanen i les divideixen segons el públic al qual van dirigides (ja sigui per a grans, joves o tots els públics).

A més, disposem d'uns grups d'anàlisi de programes que analitzen tota la programació de les cadenes i que mensualment presenten uns informes que ajudaran l'associat a saber quins programes són recomanables.

—Parla'ns del Fòrum TAC.

—Fòrum TAC és un grup de joves professionals que han creat un àmbit de debat amb la finalitat d'aprendre i tenir criteris propis i objectius sobre el món de la TV. Per això organitzen activitats (cinemes-debat, tertúlies i sopars) en les quals s'invita importants personatges de la TV i la comunicació en general.

—El moviment d'associacions d'espectadors abasta tot l'Estat. Us coordineu d'alguna manera?

—A Espanya hi ha 14 associacions de telespectadors amb àmbit regional que estem federades en la FIATYR (Federació Ibèrica d'Associacions de Telespectadors i Radioients) i ens reunim 2 o 3 vegades a l'any amb la fi de recollir-nos i explicar-nos els objectius i avenços de cada associació.

—Alguns diuen que voleu implantar una nova censura.

Josep M. Bofarull vol una televisió formativa i creu que les televisions haurien de filar més prim en els continguts de la programació

—Els que diuen això no ens coneixen. Nosaltres no censurem res. Només recollim el sentir de la societat, les seves queixes i preferències i les adreçem als diferents directius de cadenes. Som el canal d'unió entre el telespectador i les televisions.

—És cert que ara les televisions filen més prim en els mínims ètics dels continguts de la programació?

—És cert, però encara els hi queda bastant. La Llei de la Directiva de la TV sense fronteres va entrar en vigor recentment i fins fa poc ningú no li feia cas. El poder sancionador cada vegada és més gran i les cadenes no tenen més remei que acatar-la llei.

El Consell Assessor és un pas important perquè les cadenes compleixin el que s'ha l'aconseguit, que ja va sent hora.

Són ja 10 anys de camí els que porta aquesta associació. Va començar la seva tasca amb uns mitjans ben mínims: un despatx llogat com a local i uns pocs col·laboradors. Avui però viu moments dolços, i està en plena fase d'expansió. Amb una nova seu acabada d'estrenar, les seves activitats mouen un nombre molt important de persones, que esmercen part del seu temps a ajudar. L'objectiu que ens explica el seu president —100.000 afiliats— no és pas impossible d'assolir; de fet depèn només de la resposta que nosaltres, els ciutadans, donem a aquesta iniciativa.

La història de les associacions de telespectadors va començar als Estats Units, on han tingut, i tenen, un poder d'influència molt considerable. La simple suma de gent que s'organitza i actua en un mateix sentit té molt més poder del que sovint ens podem imaginar.

Per a qui pugui interessar aquesta iniciativa, donem les dades de TAC:

Telespectadors Associats de Catalunya

c/ Balmes 92, 1r 1a A

08008 Barcelona

Telèfon i Fax: (93) 488 17 57

La fecundació artificial té més de negoci que de medicina

Estats Units: la loteria de la fertilitat

Per a les 40.000 parelles dels Estats Units que recorren cada any a la fecundació artificial, aquestes tècniques constitueixen una taula de salvació en la qual generalment disposen massa esperances. *Newsweek* ha publicat un reportatge molt crític sobre la indústria de la reproducció, a la qual acusa de no ser clara amb el públic pel que fa a les possibilitats d'èxit, i també d'apressar-se a aplicar mètodes insuficientment experimentats i sense conèixer els possibles efectes secundaris. Pel que fa als clients, la revista compara l'actitud de molts amb l'obsessió del ludòpata, que prefereix continuar jugant i perdent diners abans de retirar-se sense obtenir cap premi.

De la tècnica de reproducció artificial, la més estesa és la inseminació, de la qual anyalment se'n realitzen al país 600.000 operacions, amb un 10 per cent d'èxit. La mitjana de preu és de 300 dòlars. La fecundació *in vitro* és molt més cara (entre

6.000 i 10.000 dòlars), i es practica en unes 27.000 dones cada any. La baixa taxa d'èxit i la freqüent manca d'un diagnòstic precís sobre les causes de la infertilitat porta a moltes parelles a repetir el procés una i altra vegada, sense que els especialistes els aconsellin abandonar-ho.

Normalment les dones que acudeixen a les clíniques especialitzades tenen menys de 35 anys; una àmplia majoria (84%) tenen menys de 40 anys. Segons dades del 1992, a partir d'aquesta edat, i si el pare no és estèril, culminen en part només el 7,2% dels intents (4,9% quan ambdós cònjuges tenen problemes d'infertilitat).

Es desconeixen els efectes a llarg termini de les tècniques de reproducció artificial. De moment, sembla que un important percentatge de dones sotmeses a inseminació —les clíniques no donen dades exactes— pateixen abortaments espontanis. (Aceptensa)

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

Manca infraestructura que la faci rentable

La TV interactiva continua sense arrencar

Potser la televisió del futur sigui la televisió interactiva, la que ens permeti comprar des de casa o elegir un menú d'informació cada dia, jocs, pel·lícules, o programes educatius. De moment hi ha temptatives d'interactivitat, especialment als Estats Units. Experiències que han demostrat que encara manca infraestructura i que el negoci no és la mina d'or promesa.

Encara passarà almenys una dècada fins que la majoria dels països desenvolupats disposin de les xarxes de comunicació preparades per a la interactivitat. Aleshores l'ordinador i la televisió es començaran a confondre. L'octubre passat, Intel Corporation va anunciar una nova tècnica que transformarà els ordinadors personals en receptors de televisió, i permetrà a les emissores de tele-

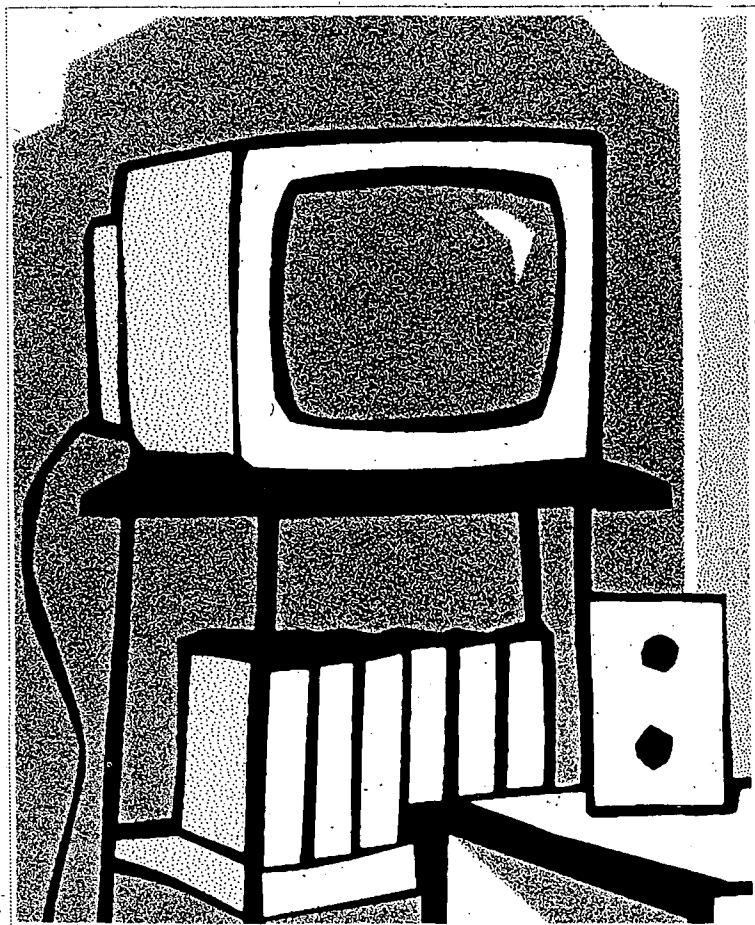
visió transmetre junt amb programes habituals una altra informació digitalitzada per als ordinadors-receptors. Per exemple, en el cas d'una emissió televisiva sobre una persona desapareguda es podrà enviar text, gràfics i fotografies que l'ordinador podrà conservar. El sistema desenvolupat per Intel aprofita para a la transmissió de dades una desena de línies que la imatge de la televisió no ocupa quan funciona normalment.

Al marge de l'escàs desenvolupament de les xarxes, algunes productes oferts per les televisions interactives no han aconseguit gaire èxit. Als Estats Units, s'esperava que el vídeo a la carta donés importants beneficis. La International Television Union però, ha afirmat fa poc que als Estats Units passaran almenys

cinc anys fins que siguin rendibles, perquè la instal·lació dels serveis i la compra de drets de les pel·lícules superen el preu de les taxes de subscripció. Per altra banda, les botigues de lloguer de vídeos no donaran suport al negoci, perquè obtenen una tercera part dels seus ingressos de les sancions imposades pels retards. Cosa que tendria a desaparèixer amb el vídeo a la carta.

Tampoc no sembla que la publicitat interactiva sigui rendible. La gent podria descobrir nous productes a través de la pantalla. Com assenyala però, la revista *The Economist*, la televisió per cable, que competiria en aquest sentit amb la interactiva, obté menys del 20% dels seus ingressos de la publicitat.

(Aceprensa)

Encara passarà almenys una dècada fins que la majoria de països desenvolupats disposin de les xarxes de comunicació preparades per a la interactivitat

Objectiu del butlletí del Moviment Cristià de Mestres i Professors

Fomentar l'educació dels joves amb estimació i fe

M. López

El Moviment Cristià de Mestres i Professors de Barcelona, edita mensualment una revista dirigida principalment als educadors cristians. Aquesta revista serveix de vehicle de comunicació entre els professionals de l'ensenyament.

Es tracta d'un Butlletí en el qual els professors comparteixen les seves vivències i experiències educatives. Des de les seves pàgines s'anima als mestres i professors a posar en pràctica a les seves aules, valors com els de la motivació, l'autoestima, el diàleg entre professor i alumne, la sinceritat... sempre des d'una perspectiva cristiana.

La major part del Butlletí està dedicada als mestres i professors, però també els alumnes hi poden expressar les seves reflexions en l'apartat: *Racó de l'alumne*. Altres seccions són: *Crònica*, resum de la conferència mensual. *Recursos*, que recull idees pràctiques per tal de portar a l'aula, d'una manera viva, el que s'ha explicat a la conferència. *El Mestre ens parla*, paraules de l'Evangeli que il·luminen la tasca de l'educador, *Anècdota* situació viscuda a l'aula. *Vivències* dels mestres i professors en l'exercici de la seva tasca

i *Agenda*, convocatòria de la següent trobada.

Els dibuixos i les vinyetes d'humor complementen la compaginació d'aquesta revista de caire educatiu cristià amb l'objectiu de cridar l'atenció del lector, que hi trobarà la informació desitjada amb un llenguatge amè i directe.

El programa per aquest curs ofereix trobades mensuals que tracten el tema dels valors com: la pau, el respecte, la gratuïtat, la bellesa, l'alegria i la motivació. També ofereix unes Jornades didàctiques de preparació del Nadal a l'Escola Primària (es van fer el mes de novembre) i la Dinamització de la Tutoria a Secundària (que es realitzaran al febrer).

Per aprofundir en aquests temes compten amb la col·laboració d'educadors i especialistes en aquestes matèries.

Fomentar l'educació dels joves d'avui amb estimació i fe és la finalitat primordial del Butlletí del Moviment que guia a més d'un educador cristià en la difícil tasca de formar la societat del futur.

Nota: Per a més informació, podeu dirigir-vos a la seu del Moviment Cristià de Mestres i Professors, c/ Llàlria, 71r. - 08010 Barcelona. Tel: 379 15 20 - 453 44 99.

Campanya internacional contra el treball infantil

A.E.

Un grup de professionals espanyols de diferents sectors i organitzacions ciutadanes s'ha afegit a la campanya internacional contra el treball infantil que culminarà els propers 23 i 24 de març, a Mèxic, en l'anomenat Tribunal Internacional Independent contra el Treball Infantil.

Posar en evidència la situació dels milions de menors que treballen, sobretot als països del Tercer Món, i alertar sobre el risc de retrocés que amenaça la Unió Europea, són alguns dels objectius d'aquesta campanya.

Promogut per sindicalistes i diferents organitzacions en defensa del nen el Tribunal Internacional contra el Treball Infantil a Mèxic comptarà amb la presència de les delegacions de Bangla Desh, Nepal, Portugal, Eslovàquia, Regne Unit, França, l'Índia, Senegal, Togo, Algèria, Brasil, EE.UU. i Nova Zelanda, entre altres, a més d'Espanya, i el propi Mèxic.

Entre els seus patrocinadors es troba l'organització que dirigia el nen pakistanès de 12 anys que va ser assassinat pels fabricants de catifes el passat mes de febrer.

A la sessió de clausura de Madrid han estat convidats representants de diferents organitzacions, com la pròpia OIT o al UNICEF.

moviment cristià de mestres i professors

L'una 7, 1er. - 08010 Barcelona

El Moviment Cristià de Mestres i Professors us convida els propers dies 19 i 26 de febrer (dilluns) a les **Jornades Didàctiques de Secundària**. En Pere Joan Giralt (professor de dinàmiques a la Universitat Ramon Llull) ens ajudarà a dinamitzar les nostres tutories. Serà al carrer Aragó, 268 baixos, de 19h. a 20.30h. Més informació: **Mercè Lajara. Tel: 379 15 20.**

Actualitat del voluntariat

Agressivitat o solidaritat: una opció

Santiago Camós i Costa

President de Justícia i Pau de Tarragona

Més d'una vegada, quan reflexionem sobre els estralls de las guerres, sobre l'agressivitat i la violència, ens preguntem: Per què? Per què els éssers humans fem això? No tenim remei? Hi ha alguna cosa que ens impulsi a la destrucció de l'altre, a l'agressió física o psíquica, de forma inevitable?

Certament, hi ha unes raons estructurals, econòmiques i polítiques, que expliquen les guerres: les guerres col·lectives i les petites guerres de cada dia, les que fan servir les armes i les que utilitzen la força econòmica. Però cal fer-nos la pregunta de fons: portem la violència dins nostre, forma part de nosaltres? Hem d'anar a la persona, a cada persona: ella també és responsable de la pau: Ens ho havia dit Pau VI en una Jornada Mundial de la Pau: «la pau depèn també de tu», tot convidant tothom a ser constructors de la pau. Aquest pensament era reafirmat a Sevilla, l'any 1986, per una assemblea de científics d'arreu del món: «així com les guerres s'inicien en la ment dels homes, la pau comença també en les nostres ments».

L'origen de la guerra i de la violència, doncs, és al cor humà. No podem fer-hi res? Els científics esmentats ho negaven rotundament: la biologia no condemna la humanitat a la guerra; aquesta

no la tenim programada genèticament; no tenim un cervell violent; i en l'evolució humana el comportament agressiu no ha tingut una selecció més alta que d'altres comportaments...

La violència, doncs, no és inevitable, però sí, cal reconèixer-ho, la tenim molt arrelada: és una constatació que, malauradament, la podem fer en tots els àmbits humans: dins la família, al treball i a l'escola, al esport, a la vida política, i a la vida cultural i fins i tot en les relacions religioses...

No ens ha d'estranyar: els creients parlem del pecat original i de naturalesa cai-

guda; d'altres, de procés de maduració lent, de limitacions... sant Pau era prou expressiu: no fem el que volem, i fem el que no volem... Però si la violència i l'agressivitat es manifesten com a característica humana (és a dir, que ens acompanya de forma natural) això no vol dir que hagi de determinar la nostra conducta. Perquè també és una característica humana la solidaritat, que ens fa veure en l'altre no un potencial enemic o un competidor, sinó un amic, un possible col·laborador, un company. I aquesta solidaritat és signe de ma-

duresa: com més ens allunyem de l'ego-centrisme de l'etapa infantil i ens obrim a una relació harmoniosa amb el món (persones i naturalesa), més progressem en el nostre camí, personal i comunitari, cap a l'assoliment de la nostra perfecció com a éssers humans.

Tot dependrà, doncs, de quin valor o característica ha de prevaldre en nosaltres: l'agressivitat pròpia de l'egoista immadur, o la solidaritat que ens fa avançar cap a «l'home nou» que podem esdevenir. El tipus d'educació que escollim, els valors que primen en els mitjans de comunicació o en les nostres opcions de lleure, la concepció que tinguem de la vida social i econòmica, la consideració de qui pateix marginació o carències no com qui fa nosa sinó com qui necessita ajuda i amistat, tot això serà decisiu. Agressivitat o solidaritat: és una opció al nostre abast.

La solidaritat ens permet avançar en l'assoliment de la nostra perfecció com a éssers humans

Carta al voluntari desconegut

Estimat amic o amiga,

Està bé el que fas. Sou molts voluntaris, però encara en manquen. L'Hospital és tan gran que sovint la família i els propis metges i altres professionals no donen l'abast per ser al costat de tots els malalts a totes hores.

I els malalts del vostre Hospital, per tractar-se principalment d'infants, necessiten més temps de companyia i més caliu humà al seu voltant.

Aquesta missió de suport humà, d'ajut puntual, de complement als professionals i familiars que compliu admirablement els voluntaris de l'Hospital de Sant Joan de Déu és, efectivament, una brillant idea que ajuda a millorar la qualitat de vida de malalts i familiars, tant al vostre hospital com a molts altres centres hospitalaris.

Permet-me que et felicitï pel dia que vas tenir el coratge de donar el pas endavant per fer-te voluntari i presentar-te a l'Hospital. De ben segur que anaves disposat a donar. A donar el que calgués a qui ho necessités, però vas tenir l'encert de no

voler anar sol en aquesta tasca i vas acostar-te a una gran associació de voluntaris com és la de l'Hospital de Sant Joan de Déu.

La teva funció, immersa en la del conjunt de persones que viuen de cara als altres, suposa un bàlsam de consol i d'esperança en aquest món difícilment comprensible, sobre tot quan veiem, a prop i lluny de nosaltres, que es menyspreua la vida i es trepitgen els drets bàsics de la persona.

Tu, d'alguna manera, estàs marcant la línia i el camí que hauríem de seguir la majoria. Ets, sense proposar-t'ho, una invitació constant a tothom, demostrant que no és tan difícil fer alguna cosa pels altres, que no et suposa deixar les teves obligacions ni el teu lleure, i que, fins i tot, et dona moltes satisfaccions i et fa sentir més feliç.

Gràcies per les pedretes que vas deixant i que ens marquen la drecera a seguir.

Cordialment,

Lluís Martí i Bosch

President de la Federació Catalana de Voluntariat Social

Punts informatius

Un dels serveis que ofereix la nostra Federació és el d'acollir els futurs voluntaris, informar-los i orientar-los cap a una de les associacions que ens hagin demanat persones amb unes determinades característiques. Les entitats que utilitzen aquest servei faran bé en anar-nos actualitzant les dades. Les que encara no ho fan, les animem a que no ho demorin.

On adreçar-se:

BARCELONA

ASSOCIACIÓ FAMILIAR DE MALALTS MENTALS. C/ Art, 7-9 C.P. 08041. Dilluns matí de 11 h. a 13 h. Tel. (93) 455 13 34.

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL. C/ Pere Vergés, 1, 11a planta, Hotel d'Entitats, C.P. 08020. Dilluns, de 17 a 20 h. Tel. (93) 278 02 94.

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL. C/ Grassot, 3, 2a planta C.P. 08025. Dimarts i divendres tarda de 17 h. a 20 h. Tel. (93) 458 99 06.

COMPARTIR. C/ Vallespir, 162 C.P. 08009. Dimecres matí de 11 h. a 13 h. Tel. (93) 207 41 60.

CONEX. C/ Casanova, 36, baixos C.P. 08004. Dimecres tarda de 17 h. a 20 h. Tel. (93) 451 41 00.

ASSOCIACIÓ CIUTADANA ANTI-SIDA. C/ Junta de Comerç, 6, 1r 2a C.P. 08001. Dijous matí de 11 h. a 13 h. Tel. (93) 317 05 05.

AUXILIA. C/ Angli, 50, 2n. C.P. 08017. Dijous tarda 17 h. a 20 h. Tel. (93) 204 75 02.

RAUXA. C/ Dr. Rizal, 14, baixos C.P. 08006. Divendres matí de 11 h. a 13 h. Tel. (93) 415 62 98.

BAIX LLOBREGAT

CASAL MARIANO. C/ Girona, 30 C.P. 08830 Sant Boi de Llobregat. Dimecres tarda de 17 h. a 19 h. Tel. (93) 630 30 62.

PARROQUIA SANT ANTON I SANTA GEMMA. C/ Verge de la Mercè, 67. C.P. 08950 Esplugues de Ll. Dimecres tarda de 18 h. a 19 h. Tel. (93) 473 66 88.

EL GARRAF

Pça. Enric Cristòfol Ricart, 12 C.P. 08800 Vilanova i la Geltrú. Dilluns tarda de 18.30 h. a 20 h. Tel. (93) 815 39 34.

VALLÈS ORIENTAL

Roger de Llúria, 1 C.P. 08400 Granollers. Dimarts tarda de 18 h. a 19 h. Tel. (93) 879 61 81.

VALLÈS OCCIDENTAL

VOLUNTARIS SANT CUGAT. C/ Sant Antoni, 10 C.P. 08190 Sant Cugat del Vallès. Dimarts tarda de 18 h. a 19 h. Tel. (93) 589 09 73.

GIRONA

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL. Dimarts matí de 9.30 a 14 h. Dijous tarda de 17 h. a 20.30 h.

CREU ROJA - CENTRE ACTIVITATS I SERVEIS EMILI BLANC. C/ Bernat Boades, 6, 1r. CP 17001 Tel. (972) 22 26 41.

LLEIDA

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL. C/ Comerç, 38, 1r C.P. 25007. Dilluns a divendres de 9.30 h. a 14 h. i de 16 h. a 19 h. Tel. (973) 22 19 84.

TARRAGONA

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL. C/ Rambla Nova, 33, 4t. 2a. C.P. 43003 Dimarts tarda de 17 h. a 20 h. Tel. (977) 24 48 28.

Tres quartes parts de les trucades procedien de la ciutat de Barcelona

El Telèfon de l'Esperança va atendre 12.160 trucades el 1995

A.E.

El Telèfon de l'Esperança de Barcelona va atendre durant el 1995 un total de 12.610 trucades, cosa que representa un augment del 16,9% respecte al 1994 en què va rebre 10.702 consultes de tot tipus.

Segons va declarar Xavier Soler, director de la Fundació Ajuda i Esperança, responsable del telèfon, aquest augment «no es deu a què la gent tingui més problemes, que sempre existiran, sinó a què cada vegada el nostre servei és més conegut i difós».

El Telèfon de l'Esperança és un servei anònim i gratuït que disposa de dues línies del número 414 48 48, i pretén «escoltar, acollir i comprendre a qui truqui, facilitant-li consells i alternatives a la seva situació, o adreces de centres assistencials que li puguin resultar d'utilitat», segons Xavier Soler.

Més del 70 per cent de les trucades rebudes durant 1995 van ser fetes per dones, i el sector de població que més va utilitzar aquest servei és el situat entre els 30 i 50 anys, amb més del 41% de les trucades rebudes.

Pel que fa als motius de les trucades, els més freqüents són la comunicació, els conflictes de parella, els trastorns psicològics i emocionals, la soledat i la depressió, per aquest ordre.

«Darrera d'aquest telèfon —va afirmar Soler— sempre apareixen els mateixos problemes, com la comunicació o la soledat, tot i que ara hi ha trucades sobre temes que abans no existien, com la sida, en què rebem moltes comunicacions de gent espantada sobre possibles contagis per manca d'informació».

Un 3,7% de les trucades rebudes durant l'any passat són dels anomenats telèfon-addictes, que utilitzen el servei gairebé cada dia per poder parlar amb algú.

«Tenim 4 o 5 casos —va explicar Soler— de persones que truquen durant tot l'any cada dos o tres dies més o menys, i les quals requereixen un tractament especialitzat perquè sempre han de rebre el mateix missatge de suport per aconseguir que es trobin millor».

Tres quartes parts de les trucades rebudes l'any passat al 414 48, que dona servei a tot Catalunya, provenien de la ciutat de Barcelona,

i gairebé un 30% del total tenen una durada d'entre 30 minuts i una hora.

Un servei atès per voluntaris

El Telèfon de l'Esperança és més utilitzat durant l'època de Nadal perquè «la gent es troba més sola, o moltes persones volen que algú les felicitin», segons el director d'Ajuda i Esperança.

Com a exemple, durant el dia de Nadal es van atendre un total de 42 trucades, quan la mitjana durant l'any és de 34,5 trucades cada dia.

El servei del Telèfon de l'Esperança a Barcelona està atès, 24 hores al dia i 365 dies a l'any, per un total de 180 voluntaris dels quals 128 són dones, i la majoria major de 45 anys i amb experiència en el camp del voluntariat.

Els voluntaris han de complir com a mínim un horari de 8 hores al mes, i han de ser «equilibrats, estables, comprensius, solidaris i no dogmàtics, amb capacitat d'es-

coltar i de decidir la resposta més convenient en cada cas», segons Xavier Soler.

Els voluntaris del Telèfon de l'Esperança segueixen un curs de formació constant amb un monitor de grup, i durant el mes de novembre van celebrar un congrés on van debatre, en sis grups de treball, diversos temes amb la finalitat de millorar el seu treball durant aquest any.

El Telèfon de l'Esperança a

Barcelona fou creat el 1969 pel religiós Miquel Àngel Terribas, qui el va mantenir en funcionament fins a la seva mort, l'octubre de 1986.

Al mes següent, un grup de persones, conscients de la necessitat de mantenir aquest servei, van constituir la fundació Ajuda i Esperança, que va tornar a posar en marxa el Telèfon de l'Esperança el dia 29 de març de 1987 i va atendre fins al 29 de març de 1995 gairebé 80.000 trucades.

El servei està atès 24 hores al dia i 365 dies a l'any

S'ha acabat el monument de Catalunya a la Família

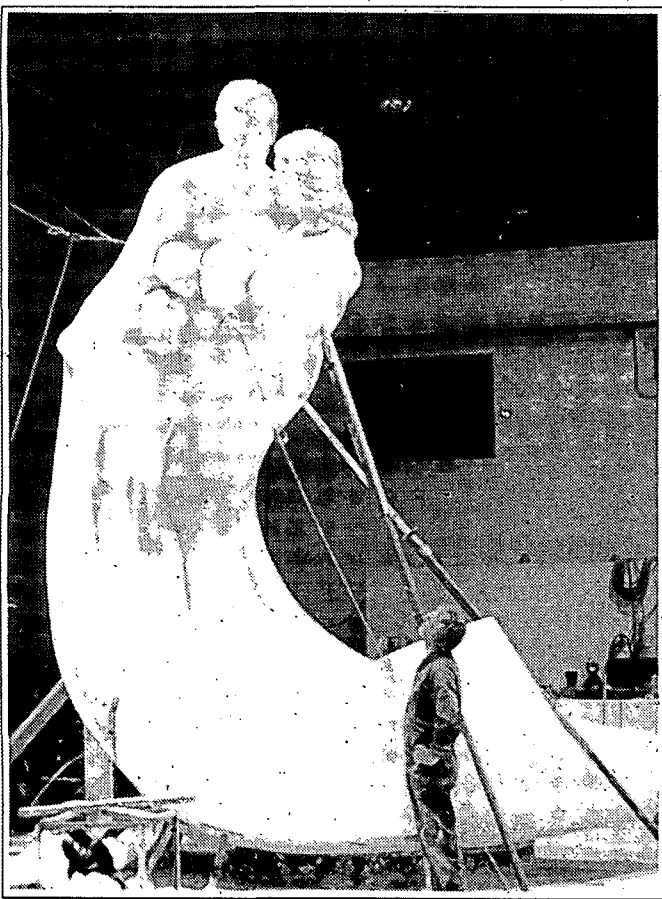
D.A.

L'escultor Joan Escudé ha acabat la construcció del monument que Catalunya erigirà a la Família.

L'obra té 5,5 metres d'altura i representa un home i una dona amb tres fills. És una onada que quan es trenca a la part superior es converteix en una família.

L'escultura va ser seleccionada el passat mes de maig, en un Concurs Internacional al qual es van presentar 68 obres de 56 artistes.

El monument i el concurs van ser promoguts pel Grup d'Entitats Catalanes (GEC) de la Família, i ha tingut el suport de la Generalitat. Serà instal·lat a la ciutat de Tortosa, enmig d'un petit llac.

Els Germans de Sant Joan de Déu agraeixen la col·laboració dels catalans

Campanya de solidaritat amb Sierra Leone

C.C.

El germà Fernando Aguiló, que treballa a l'Hospital de Sant Joan de Déu a Lunsar, a Sierra Leone, país de l'Àfrica Occidental, ens ha fet arribar una carta per agrair la col·laboració dels catalans en la campanya de recollida de llet infantil per a l'esmentat centre. «Aquesta ajuda —afirma— ens ha permès atendre tant a nens que han quedat orfes com als qui pateixen malnutrició».

Sierra Leone viu immersa en un conflicte civil que va començar a principis d'aquest any prop de la frontera amb Libèria. Un grup de soldats autoanomenats «Rebels», contraris a l'actual president de la República, actuen com a bandes guerrilleres arreu del país, especialment en les províncies del sud.

La població civil, com en totes les guerres, és la que paga el preu més alt. Pateixen contínuament l'atac dels guerrillers. Pobles i ciutats són severament saquejats i cremats els seus habitatges, segons explica el germà Fernando.

Més que una guerra civil, on es lluita per uns ideals, el conflicte ha esdevingut una guerra de poders, en la qual la població civil no compta per a res. La major part de la població roman aliena al problema que enfronta les dues parts.

L'hospital dels Germans de Sant Joan de Déu ha curat molts ferits, tant per armes de foc com per arma blanca, i també ha atès moltes persones amb problemes de diarrees, malnutricions, inanicions, malària, parasitosis o infeccions de pell. La població més afectada han estat els nens, en tots els aspectes. Per aquest motiu, l'ajuda de llet infantil ha estat molt útil i està ajudant a pal·liar, en part, molts dels problemes que han de solucionar diàriament les persones que treballen a l'Hospital.

Document del Consell Pontifici per a la Família

Els pares han d'assumir el paper principal en l'educació sexual dels fills

Ningú no nega avui la necessitat de l'educació de la sexualitat. Però la manera d'entendre-la depèn de l'antropologia que es defensa. No és el mateix, per exemple, una educació sexual adreçada a la promoció de l'anomenat «sexe segur» que la que s'imparteix dins d'un context d'estima per la castedat. Per això últimament han sorgit protestes de pares davant alguns programes d'educació sexual impartits als seus fills a l'escola. Un recent document del Consell Pontifici per a la família ofereix alguns punts de referència per orientar els pares catòlics en aquesta matèria.

El document «Sexualitat humana: veritat i significat» (1), pretén oferir una guia perquè els pares puguin acometre aquesta tasca amb un criteri doctrinal segur. La seva responsabilitat és especialment important en una societat que trivialitza el sexe i «no sap comprendre de manera adequada el que són veritablement l'entrega de les persones en el matrimoni, l'amor responsable al servei de la paternitat i de la maternitat, l'autèntica grandesa de la generació i educació».

Creat per estimar

La meitat del document està dedicat a recordar les idees fonamentals de l'antropologia cristiana, que són la base per enfocar l'educació en la castedat. Aquesta virtut «no s'ha d'entendre com una actitud repressiva sinó, al contrari, com la transparència i custòdia, al mateix temps, d'un do rebut, preciós i ric: el de l'amor, en vista de la donació que es realitza en la vocació específica de cadascú» (n. 4).

L'home, com a imatge de Déu, està creat per estimar. «La persona és capaç d'un tipus d'amor superior: no el de la concupiscència, que veu només objectes en els que satisfer els propis desigs, sinó d'amistat i entrega, en grau de reconèixer i estimar les persones per si mateixes. «És un amor capaç de generositat, a semblança de l'amor de Déu; es vol a l'altre perquè se'l reconegui digne de ser estimat» (n. 9).

«Ningú no pot donar el que no posseeix: si la persona no és mestressa de si mateixa —a través de les virtuts i, concretament, de la castedat— té mancança d'aquella autopossessió que la fa capaç de donar-se. La castedat és l'energia espiritual que allibera l'amor de l'egoisme i de l'agressivitat. En la mesura que en l'home es debilita

la castedat, el seu amor es fa progressivament egoista, és a dir satisfacció d'un desig de plaer i no ja un do de si mateix» (n. 16).

Un camí alegre i exigent

«La sexualitat no és quelcom purament biològic sinó que es refereix al nucli íntim de la persona. L'ús de la sexualitat com a donació té la seva veritat i assoleix el seu ple significat quan és expressió de la donació personal de l'home i de la dona fins a la mort.

Tanmateix, aquest amor, com la vida de la persona, està exposat a la fragilitat causada pel pecat original i es veu afectat, en molts contextos socio-culturals, per condicionaments negatius i a vegades desviats i traumàtics.

No obstant, la redempció del Senyor ha fet que la pràctica positiva de la castedat sigui possible i motiu d'alegria, tant per als qui tenen la vocació al matrimoni —ja sigui abans, durant la preparació, com després, al llarg de l'arc de la vida conjugal—, com per als que han rebut el do d'una crida especial» (n. 3).

«La formació en la castedat, en el marc de l'educació del jove a la realització i al do de si mateix, implica la col·laboració prioritària dels pares també en la formació d'altres virtuts com la templança, la fortalesa, la prudència. La castedat com a virtut no pot existir sense capacitat de renúncia, de sacrifici, d'espera» (n. 5).

«El fet que tots estiguin

cridats a la santedat, com recorda el concili Vaticà II, fa més fàcil comprendre que, tant en el celibat com en el matrimoni, es poden donar —és més, de fet, es presenten a tots, d'una o altra manera i per un període més o menys llarg— situacions en las quals són indispensables actes heroics de virtut. També la vida matrimonial implica, per tant, un camí alegre i exigent de santedat» (n. 19).

La família, escola d'humanitat

«Els pares, que han donat la vida i l'han acollida en un clima d'amor, compten amb la riquesa d'un potencial educatiu que ningú no posseeix: coneixen de manera única els propis fills en la seva irrepetible singularitat i,

per experiència, posseeixen els secrets i els recursos del veritable amor» (n. 7).

«Cal fer notar que l'educació a la castedat és inseparable de l'esforç per cultivar totes les altres virtuts i, de manera particular, l'amor cristià, (...) la caritat. També són importants aquelles virtuts que la tradició cristiana ha nomenat les germanes petites de la castedat (modèstia, actitud de sacrificar els propis capricis, etc) alimentades per la fe i la vida d'oració» (n. 55).

«En estreta connexió amb el pudor i la modèstia, que són una espontània defensa de la persona, que refusa ser vista i tractada com a objecte de plaer en lloc de ser respectada i estimada per si mateixa, s'ha de considerar el respecte de la intimitat» (n. 57).

L'educació dels fills a la castedat té tendència a tres objectius fonamentals:

—Conservar en la família un clima positiu d'amor, de virtut i de respecte dels dons de Déu, especialment el do de la vida.

—Ajudar gradualment els fills a comprendre el

valor de la sexualitat i de la castedat i sostenir el creixement a través de l'exemple, del consell i de l'oració.

—Ajudar-los a comprendre i a descobrir la seva pròpia vocació personal, al matrimoni o al celibat, en el respecte de les seves actituds i dons de l'Esperit Sant.

«Gran part de la formació en família és indirecta, està encarnada en un clima d'amabilitat i tendresa, perquè sorgeix de la presència i de l'exemple dels pares quan el seu amor és pur i generós» (n. 149).

«Mitjançant aquesta remota formació en família, els adolescents i els joves aprenen a viure la sexualitat en la dimensió personal, refusant tota separació de la sexualitat de l'amor —entès com a donació de si mateix— i de l'amor sponsal de la família. El respecte dels pares vers la vida i vers el misteri de la procreació evitarà a l'infant o al jove la falsa idea que les dues dimensions de l'acte conjugal, unitiva i procreativa, es puguin separar al propi arbitri. La família és reconeguda així com a part inseparable de la vocació al matrimoni» (n. 32).

Responsabilitats dels pares

Aquesta proposta educativa s'ha d'enfrontar avui amb una cultura amarada de positivisme, el qual té entre els seus efectes l'agnosticisme, en el camp teòric, i l'utilitarisme en el camp pràctic i ètic.

«L'utilitarisme és una civilització basada en produir i gaudir; una civilització de les «coses» i no de les «persones»; una civilització en la qual les persones s'utilitzen com si fossin coses... Per convèncer-se d'això, cal examinar cert programes d'educació sexual introduïts a les escoles, sovint contra el parer i les mateixes protestes de molts pares» (n. 24).

És de gran importància, que «els pares siguin conscients dels seus drets i deures, en particular de cara a un Estat i a una escola que té tendència a assumir la iniciativa en el camp de l'educació sexual» (n. 42).

La tasca dels pares troba avui una dificultat particular també per la difusió de la pornografia, inspirada en criteris comercials que

El mètode normal i bàsic d'educació sexual és el diàleg personal entre pares i fills

La família és el millor ambient per dur a terme l'obligació d'assegurar una gradual educació a la vida sexual

deformen la sensibilitat dels adolescents. Davant això, «cal, per part del pares, una doble acció: una educació preventiva i crítica en relació als fills, i una acció de valenta denúncia davant l'autoritat. Els pares, aïlladament o en grup, tenen el dret i el deure de promoure el bé dels seus fills i d'exigir de l'autoritat lleis de prevenció i repressió de l'explotació de la sensibilitat dels nens i adolescents» (n. 45).

«No hem d'oblidar, de totes maneres, que l'educar és un dret-deure que els pares cristians han advertit i exercitat poc en el passat, potser perquè el problema no tenia la gravetat d'avui; o perquè la seva tasca era substituïda en part per la força dels models socials dominants i, a més a més, la suplència que en aquest camp exercien l'Església i l'escola catòlica» (n. 47).

Quatre criteris

«La família és el millor ambient per dur a terme l'obligació d'assegurar una gradual educació a la vida sexual. La família posseeix una càrrega afectiva adequada per fer assimilar sense traumes, fins i tot, les realitats més delicades, i integrar-les harmònicament en una personalitat rica i equilibrada. Aquesta tasca primària de la família comporta per als pares el dret que no s'obligui als seus fills a assistir al col·legi a cursos sobre aquesta matèria que estiguin en desacord amb les seves pròpies conviccions» (n. 64).

El document resumeix en quatre principis els criteris que els pares han de tenir presents en aquesta tasca:

1. *Cada nen és una persona única i irrepetible, i ha de rebre una informació individualitzada.* El procés de maduració de cada nen com a persona és divers. L'experiència demostra que aquest diàleg es desenvolupa millor quan el pare ho fa amb els nens i la mare amb les nenes (nn. 65-67).

2. *La dimensió moral ha de formar part sempre de les seves explicacions.* S'ha d'insistir en el valor positiu de la castedat i en la seva capacitat de generar amor vers les persones, doncs, aquest és el seu aspecte moral més radical i important: només qui sap ser cast, sabrà estimar en el matrimoni o en el celibat.

És important que els judicis de refús moral de certes actituds contràries a la dignitat de la persona i la castedat es justifiquin amb motivacions adequades, vàlides i

convincents tant en el pla racional com en el de la fe, de manera que els fills no els percebin erròniament com a fruit de la por dels seus pares cap a certes conseqüències socials i de reputació pública (nn. 68-69).

3. *La formació en la castedat i les adients informacions sobre la sexualitat s'han de proporcionar dins del context més ampli de l'educació per a l'amor.* Cal també una ajuda constant perquè creixi la vida espiritual dels fills, amb la finalitat que el desenvolupament biològic i les pulsions que comencin a experimentar es trobin sempre acompanyades per un creixent amor a Déu i d'una consciència

cada vegada més gran de la dignitat de cada persona humana i del seu cos. L'objectiu de la tasca educadora dels pares és transmetre als seus fills la convicció que la castedat en el propi estat de vida no solament és possible sinó que és font d'alegria (nn. 70-75).

4. *Els pares han d'impartir aquesta informació amb delicadesa extrema, però d'una manera*

comptar amb l'autorització dels pares i s'hagi d'implantar com a suport, no com a substitució. Aquest principi general té especial importància pel que fa a l'educació sexual.

«En el cas que els pares siguin ajudats per d'altres en l'educació dels propis fills a l'amor, es recomana que s'informin de manera exacta dels continguts i modalitats amb què s'imparteix aquesta educació suplementària» (n. 115). «Es recomana que es respecti el dret del nen i del jove a retirar-se de qualsevol forma d'instrucció sexual impartida fora de la seva llar» (n. 120).

El document assenyalava quatre principis pràctics que cal tenir presents en aquest terreny:

1. *La sexualitat humana s'ha de presentar segons l'ensenyança doctrinal i moral de l'Església tenint sempre en compte els efectes del pecat original.* S'ha de formar la consciència d'una manera clara i precisa. La moral cristiana ensenya no sols a evitar el pecat sinó a créixer en les virtuts (nn. 122-123).

2. *S'han de presentar als nens i als joves les informacions proporcionades a cada fase del seu desenvolupament individual* (nn. 124-125). Diversos paràgrafs del document (n. 77-111) estan dedicats a la descripció de les principals fases del desenvolupament: els anys de la innocència, la pubertat, l'adolescència i cap a la maduresa, amb alguns suggeriments per a cada edat.

3. *No s'ha de presentar als infants i joves de qualsevol edat, ni individualment ni en grup, cap*

material de caràcter eròtic. Es tracta d'oferir una instrucció positiva i prudent, clara i delicada (n. 126).

4. *No es pot convidar ningú, i molt menys obligar-lo, a actuar de manera que pugui ofendre objectivament la modestia o que subjectivament pugui danyar la pròpia delicadesa o el sentit de la privacitat* (n. 127).

Ajuda complementària

Per tot això que s'ha dites dedueix que el mètode normal i fonamental d'educació sexual és el diàleg personal entre pares i fills, és a dir la formació individual en l'àmbit de la família. Tanmateix, quan els pares demanen ajuda a d'altres persones, hi ha diversos mètodes útils que es podrien recomenar (n. 129).

—Els pares poden reunir-se amb d'altres matrimonis, preparats en l'educació a l'amor, per adquirir experiència.

—Els pares poden participar amb els seus propis fills en sessions dirigides per persones expertes, de plena confiança.

—En certes situacions, els pares poden confiar a una altra persona una part d'aquesta educació, si hi ha qüestions que requereixen una competència o atenció pastoral particular.

La catequesi sobre la moral la poden impartir d'altres persones de confiança. Aquesta catequesi no ha de comprendre els aspectes més íntims, els quals s'han de tractar en família.

—La formació religiosa dels propis pares els ajuda a aprofundir en la comprensió de la comunitat de vida i amor que és el seu propi matrimoni i a comunicar millor amb els seus fills.

Mètodes refusables

És evident que, molt sovint, els mètodes d'educació sexual que es proposen a les escoles o en d'altres àmbits no respectin aquesta sensibilitat. Els pares han d'estar alerta davant la possibilitat que s'imparteixi als seus fills una educació immoral a través de mètodes amb les següents característiques:

—Educació sexual secularitzada i antinatalista. És la visió difosa per grans organitzacions internacionals que promouen l'avortament, l'esterilització i la contracepció.

—Amb el pretext de promoure el «sexe segur», sobretot amb motiu de la difusió de la sida, es comet l'abús d'oferir als nens, fins i tot gràficament, tots els detalls més íntims de les relacions genitals.

—Indiferència cap a la llei moral objectiva, incitant els joves a seguir els seus criteris subjectius.

—Inclusió d'aquesta idea de la sexualitat en el context d'altres matèries, amb la qual cosa fa més difícil el seu control per part dels pares. Aquest sistema s'utilitza especialment per difondre la mentalitat del control de natalitat.

(*Sessualità umana: verità e significato. Orientamenti educativi in famiglia.* Pontificio Consiglio per la Famiglia. Roma (1995). 63 pág.

Gran part de la formació en família és indirecta, està encarnada en un clima d'amabilitat i tendresa, perquè sorgeix de la presència i de l'exemple dels pares quan el seu amor és pur i generós

Cal proporcionar als infants i als joves les informacions adequades a cada fase del seu desenvolupament individual

Educació sexual

El document recalca en la recomanació que els pares siguin conscients i exerceixin la seva pròpia funció educativa, que és un dret-deure primari. D'aquí es dedueix que qualsevol acció educativa vers els seus fills, exercida per persones alienes a la família, hagi de

CORAL STA. EULÀLIA, CATEDRAL DE BARCELONA

FEM UNA NOVA CRIDA PER TAL D'INCORPORAR CANTAIRES, ESPECIALMENT TENORS I BAIXOS. ÉS UNA INVITACIÓ A ENALTIR EL CULT DE LA NOSTRA SEU.

Per a informació, truqueu a: Roser - Telf: 245 15 14
Mercè - Telf: 213 41 75

Ciència

FRANCESC NICOLAU

Professor de la Facultat
Eclesiàstica de Filosofia
de Catalunya

Els elements que componen el cosmos

61. Protoactini, hafni i reni, tres dels que faltaven

La troballa de Henry G.J. Moseley (1887-1915) de la importància del nombre atòmic com expressió del nombre de protons del nucli de l'element corresponent, que explicàvem al capítol anterior, es publicà el 1914 poc abans d'esclatar la primera guerra mundial. Com totes les guerres també aquesta va ser funesta per a tota la humanitat, ja ho sabem. Moseley va ser cridat a files com a tinent dels «Royal Engineers», i el 10 d'agost de 1915 moria al front de Gallipoli (Turquia) quan encara no havia complert els 27 anys. La intel·ligència d'aquest jove físic i les troballes que ja havia fet feien esperar que seria, amb tota seguretat, una de les primeres figures de la ciència, candidat al premi Nobel ben merescut. La mort que trobà en aquella guerra absurda trencà tot això.

Però el suec Karl Manne Georg Siegbahn (1886-1978) recollí el relleu de les seves recerques: desenvolupà tècniques encara més perfectes per a mesurar les longituds d'ona de raigs X i arribà a obtenir els espectres d'aquests raigs per a tots els elements. Això demostrà la disposició en capes dels electrons a l'àtom, tal com havia ideat Bohr (avui dia sabem que la cosa és més complicada; els orbitals dels electrons no són simples capes, però per a aquell temps això ja era un progrés de la ciència). Les diferents bandes de raigs X que hi corresponien, continuant i ampliant la nomenclatura de Barkla, s'anomenaren K, L, M, N, O, P i Q. Siegbahn rebé el 1924 el premi Nobel de física que segurament hauria correspost a Moseley, si no hagués estat la guerra.

Tenim així un nou mètode eficaçíssim per a determinar si una troballa correspon o no a un nou element: el seu espectre de raigs X. Això ja ho va aplicar el 1914 Moseley quan demostrà que el *celti* de G. Urbain no era més que una mescla d'elements coneguts.

Com dèiem la setmana passada, en aquest moment de 1914 ja només resten 7 finestres buides abans de l'urani, l'últim de la taula dels coneguts, i hom esperava veure-les plenes aviat. Però la realitat va ser que només se'n van trobar tres, i s'hagué d'arribar, després de moltes anàlisis i experiències, a la conclusió que els altres quatre no es trobarien mai perquè no els tenim al nostre planeta (cosa que no vol pas dir que no existeixen als astres). Només quan, en perfeccionar-se la tècnica de la transmutació d'elements, va ser possible obtenir-los artificialment, van poder ser vistos i denominats. Ja en parlarem. Avui explicarem la troballa dels tres últims *naturals*:

Hahn i Meitner en troben un que és radioactiu

El físic alemany Otto Hahn (1879-1968), que havia treballat amb Ramsay a Londres i amb Rutherford a Oxford, havent tornat a Alemanya i fet director de l'Institut de Química «Kaiser Wilhelm», amb la seva col·laboradora Lise Weizner (1878-1968), va aïllar el 1918 un nou metall contingut en la pechblenda. Des del 1913 se sabia que havia d'existir aquest element segons demostraren Fajans i Göhring, però van ser Hahn i Meitner els primers a aïllar-lo. Li posaren el nom de *protoactinium* (cat. protoactini; cast. protactinio) considerant-lo primer (proto-) que l'actini, ja que desintegrant-se es converteix efectivament en actini, si bé és posterior a ell en la taula periòdica.

Aquest element és el 91 de la taula. Hom en troba 340 mg per tona d'urani. Però Otto Hahn, ja ho sabem, es va fer més cèlebre per una altra troballa que li valgué el premi Nobel: la fissió de l'urani bombardejat per neutrons amb gran desplegament d'energia, que va ser el fonament de la primera *bomba atòmica*, la d'Hiroshima.

Un químic nascut a Hongria en troba un altre

Georg von Hevesy (1885-1966) havia nascut a Budapest però es doctorà en química a Friburg (Alemanya). Va treballar després a Oxford amb Rutherford i a Copenhaguen amb Bohr. Com Hevesy tenia la fal·lera de trobar l'element 72, l'eka-zirconi, Bohr l'aconsellà que dirigís les seves recerques cap els minerals de zirconi, que era on més probablement podia trobar aquest element a causa de

la similitud de propietats químiques que amb ell havia de tenir, ja que, com hom sap, els elements amb semblances químiques acostumen a trobar-se plegats en la natura. I, efectivament, Hevesy, havent seguit aquest consell i gràcies a la seva constància incansable, acabà per obtenir el que cercava el 1923. Aquesta vegada els raigs X de Siegbahn donaren fe indiscutible de l'existència d'aquest nou element que s'anomenà *hafnium* (cat. hafni; cast. hafnio), nom que es tragué de la capital de Dinamarca: Copenhaguen en realitat és København en danès, i és mot compost de *køpen* que significa originàriament *de mercaders* i *havn* que vol dir *port*; d'aquest segon element que antigament s'havia llatinitzat en *Hafnia* es derivà el nom. Però si bé Hevesy té la glòria d'haver-ne estat el descobridor, el mèrit d'haver-lo aïllat del tot i estudiat va ser de D. Corter i G. Von Hausy.

I ja se li han trobat algunes aplicacions: per a certes barres de control en reactors nuclears i en certs aliatges per resistències elèctriques.

Tres alemanys troben l'últim dels naturals

Walter Karl Friedrich Noddack (1893-1960) tot just acabat de graduar-se a Berlín, ja va voler cercar els elements 43 i 75, o sigui l'eka-manganès i el dvi-manganès. Col·laboraren amb ell Ida Eva Tacke i Otto Berg. Tres anys de fraccionament meticulós de minerals ben escollits a diverses mines van conduir-los per fi a l'èxit de trobar el 75 el maig de 1925. Li posaren *rhénium* (cat. reni; cast. renio) fent-lo derivar del riu Rin, *Rhenum* en llatí, per l'estima que Ida tenia a aquest riu, ja que havia nascut en un poblet de la seva vora. Poc després es pensaren haver trobat ja el 43, i fins i tot li posaren el nom de *masurium* (tret d'una comarca de la Prússia oriental). Però hom comprovà més tard, fent l'anàlisi de l'espectre de raigs X, que s'havien equivocat. Tanmateix com que el reni sí que era autènticament un element nou, s'aconsolaren amb ell. Walter i Ida es casaren un any després d'haver-lo trobat i van continuar estudiant-lo i fent experiències amb el que consideraven *seu* metall.

I ja se li han trobat també algunes aplicacions útils. Citem-ne dues: en electrònica serveix per a la preparació de contactes i per filaments d'aparells de flash; i en la indústria com a catalitzador de certes reaccions químiques, per a les quals resulta més pràctic i econòmic que el cèlebre catalitzador de platí, ja que el de reni és molt més resistent a un emmetzinament per sofre, nitrogen o fòsfor. Una vegada més un metall escassíssim ha trobat utilitats ben pràctiques.

104 Viatge Cultural

DIA 25 DE FEBRER

**Visitarem: IGUALADA - STA. COLOMA DE QUERALT -
VALLFOGONA DE RIUCORB - GUIMERÀ**

Preu: 4.000 ptes., inclou viatge, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu a ULTRAMAR EXPRESS. Tel. 301 17 98. La Rambla, 109. La sortida serà a les 8 del matí del carrer València xamfrà Balmes.

AVÍS: La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat durant el viatge si les circumstàncies ho aconsellen.

Preguem als participants en els viatges, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical.

O.T.: ULTRAMAR EXPRESS GC4MM

Conferència de la professora Roman sobre la moralitat, la felicitat i la fe

«L'home bo aspira a la moralitat»

La Dra. Begoña Roman exerceix de professora ajudant d'Ètica a la Universitat de Barcelona, col·labora a la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull i és professora de l'Institut de Teologia de Barcelona

C.C.

La professora d'ètica Begoña Roman va fer una reflexió sobre la moralitat, la felicitat i la fe per veure el lligam entre totes tres, en la conferència que va pronunciar durant l'acte inaugural de l'Institut de Teologia de Barcelona.

Roman va afirmar que els homes en la lluita continua amb ells mateixos per aspirar a la santedat només assoleixen la virtut per una dialèctica de desitjos. No es pot donar les culpes d'aquesta falta de santedat, segons la conferenciant, a la sensibilitat i al seu desig i recerca de plaer, concloent també de manera precipitada que allò que cal fer per assolir la santedat és rebutjar els plaers i dedicar-nos a l'ascetisme.

Va assenyalar que el fet que siguem sensibles i cerquem per naturalesa el plaer no vol dir que aquest sigui dolent per ell mateix;

La sardana i la dansa

Tradicionàrius

Josep Ventura

Al mes de gener han començat a Barcelona els concerts-ball del novè cicle de Música Tradicional i Popular, que organitza el Centre Artesà Tradicionari. Es tracta d'una activitat en constant creixement, que permet donar a conèixer l'enorme riquesa de la cultura popular a casa nostra i alhora oferir entreteniment a moltes persones.

El festival continuarà fins al dia 22 de març, tots els divendres, al CAT, Travesia de Sant Antoni, 6 i 8, i acabarà el 29 de març a la plaça de Rius i Taulet. Paral·lelament hi haurà els «Dijous Extraordinàrius», només amb concert, una mena de continuació dels concerts-ball dels divendres.

S'anuncien també per als caps de setmana activitats diverses dintre l'àmbit en què es mou el «Tradicionari»; podem fer esment de sessions de dansa, cursos de violí, acordió, flabiol i bombo, festes típiques com Els Foguerons de Sant Antoni de Sa Pobra (Mallorca), festes de Carnaval, exposicions i taller d'instruments, entre moltes altres.

Les possibilitats són moltes i sempre servides per una joventut alegre, conscient que amb actes tan senzills es pot reforçar la nostra personalitat sense, però, haver de sacrificar el gaudi i l'alegria de viure.

I un altre aspecte que considero important: «Tradicionari» va absorbir la minsa activitat del que abans era un centre cívic, unes institucions que, moltes vegades, han anul·lat la tasca d'entitats ja establertes en comptes de reforçar-les i aprofitar la seva experiència.

s'hi converteix quan, des de la llibertat que disposem, anteposem el seu enllaç a l'acompliment de la llei moral. «Sense la llibertat —va dir— no és possible la moralitat, aquella és la condició de possibilitat d'aquesta, la seva «ratio essendi», però la descobrim, ens sabem lliures, en saber-nos morals.

La conferenciant, en un altre moment de la seva intervenció, va afirmar que la moralitat s'oposa a l'egoisme, a l'amor exclusiu del si mateix que arriba a convertir la resta dels humans en simples mitjans al servei de la satisfacció privada de l'individu. Va parlar també de la necessitat de distingir entre allò que la gent anomena la seva moralitat d'allò que la moralitat és: preceptes universals, racionals i necessaris, fundats en el respecte a la persona que, per la seva qualitat d'autònoma, és digna d'ell.

Begoña Roman va explicar que la moralitat no consisteix sinó en l'acompliment del deure pel deure, de manera que s'adulteraria la intenció moral si el fi de la moralitat consistís en l'obtenció de la felicitat. «L'home bo —va dir— aspira a la moralitat, s'hi esforça i intenta que la felicitat sigui proporcionada a la seva moralitat».

La conferenciant va destacar que els humans entrem en l'àmbit de la fe quan ens esforcem per assolir la virtut i esperem que la felicitat sigui la seva conseqüència. Va afegir que l'home, assumint la seva limitació, constata que la seva raó, incapaç d'indagar més enllà, necessita d'una fe. «En aquest estat de coses —va argumentar— la fe en el complement de la finitud humana és l'única que pot salvar la raó de la desraó. I aquesta és una gran prova de modèstia per part de la raó: assumir, per una banda, que no pot ser d'una altra manera».

Concurs literari

La Delegació Diocesana de Catequesi de Barcelona convoca un concurs literari de narracions adreçades als adolescents i joves, on es destaquen els valors humans, religiosos i morals de la fe cristiana.

Bases

1. La narració, redactada en català, s'orientarà especialment als adolescents i joves. Caldrà que sigui inèdita.
2. Tindrà una extensió màxima de 40 pàgines (DIN A-4), escrites a màquina i a doble espai.
3. Es presentarà, per quintuplicat, a la Delegació arxidiocesana de Catequesi de Barcelona: Diputació, 231 - 08007 Barcelona. El terme del lliurament serà el 30 d'abril de 1996, a les 13 h. L'autor lliurarà els cinc exemplars signats i amb el número del seu DNI. Caldrà indicar també adreça i telèfon.
3. El Jurat concedirà un primer premi i, si ho creu oportú, podrà atorgar dos accèssits.
5. El primer premi serà dotat amb cinquanta mil pessetes i la publicació de l'original a càrrec de la Delegació Arxidiocesana de Catequesi de Barcelona. Els dos accèssits seran premiats amb vint-i-cinc mil pessetes cadascun. La Delegació es reserva el dret de publicar els accèssits si ho creu oportú.
6. El Jurat podrà declarar desert el premi.
7. El Jurat estarà format per cinc membres. Seran persones de reconeguda solvència en el món literari i de la pastoral catequètica.
8. La composició del jurat es donarà a conèixer al mateix temps que el veredict del premi, a l'acte inaugural del curs 1995-96.
9. El veredict del Jurat serà inapel·lable.
10. La Delegació no mantindrà correspondència amb els autors de les obres no premiades.
11. Les obres no premiades podran ser recollides a partir del dia 15 de novembre de 1996. Les que no s'hagin retirat en un termini de dos mesos, a partir d'aquesta data, seran destruïdes.
12. La participació en aquest concurs implica l'acceptació d'aquestes bases.

MARGARITA COMELLAS

MARGARITA COMELLAS
CENTRAL DEL AUDIFONO

NO US DEIXEU ENGANYAR:

Una correcta atenció és aquella que es realitza en el gabinet audioprotèsic. Amb un audímetre adient i una cabina insonoritzada.

Com sempre, em trobareu al c/ Rosselló, 51, entl. 4. Metro línia 5 Entença. Truqui al núm. de telèfon: (93) 419 41 78

A MARGARITA COMELLAS, Central de l'Audífon, trobareu l'audífon adient al vostre problema, al millor preu.

Llibres

«El Diplomatar de la Seu barcelonina» és la col·lecció de documents més antics escrits sobre pergami

Una obra magna

C.C.

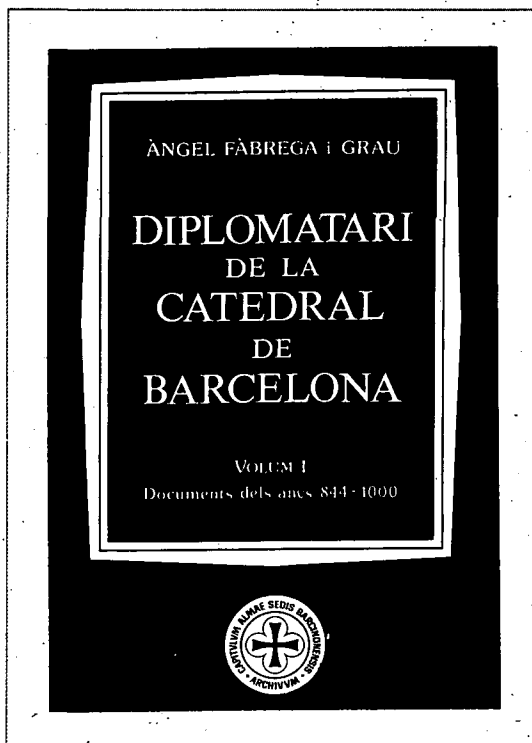
El *Diplomatar de la Seu barcelonina* és la col·lecció dels documents més antics sobre pergami que es guarden a l'Arxiu de la Catedral de Barcelona. Tots ells fan referència a aquesta Seu i al seu Capítol, i seran publicats en volums successius amb ordre estrictament cronològic. Aquesta obra constitueix un projecte d'investigació històrica d'un gran abast. Tanmateix, encara que a l'Arxiu actualment s'hi guarden 41.092 pergamins originals (ss. IX-XVI), hom només es proposa estudiar i publicar —literalment o en regest—, uns 6.000 documents i escaix, els que foren escrits entre els anys 844 i el 1260. N'hi ha de molt importants; uns, procedents de la cúria pontificia, d'altres, de les cancelleries dels reis francs, dels comtes de Barcelona i dels reis de la dinastia catalano-aragonesa, i encara molts altres de persones particulars, tots de gran vàlua històrica i de variada tipologia.

Per valorar degudament aquest projecte cal remarcar, entre altres

punts: 1.- Que la documentació que abraça s'inicia i es relaciona amb la vida de la Catedral i del Capítol de Barcelona des que hi fou instituïda la «Canònica» (s. IX). 2.- Que aquests documents van ser produïts abans de la devastació de Barcelona capitanejada per Almansor (a. 985) i durant la reconstrucció posterior de la ciutat, mentre els reis carolingis impulsaven decididament la repoblació del territori suau ocupat pels sarraïns. 3.- Que els primers documents que s'hi estudiaran fan referència a l'església episcopal paleocristiana (s. V-XI) i, des de mitjan segle XI, a la catedral romànica. 4.- Que aquesta documentació s'escriu en el temps que els comtats de l'anomenada Marca Hispànica s'anaven independitzant dels francs per conformar el país de Catalunya. 5.- Que en el temps que se subscriuen aquestes escriptures, a cavall dels dos primers mil·lennis de l'era

cristiana, la litúrgia visigòtica va anar sent substituïda per la romana. Començava aleshores la transformació político-econòmico-social del país i s'iniciava el gran ressorgiment religiós i cultural que arribaria al seu zenit durant els segles XII i XIII. És bo de saber que gairebé totes les parròquies i poblacions del bisbat de Barcelona

Àngel Fàbrega i Grau.
Diplomatar de la Catedral de Barcelona.

que en aquestes darreres dècades celebren el seu mil·lenari, ho poden fer perquè el seu nom és citat per primera vegada en aquesta documentació.

El projecte del *Diplomatar de la Catedral de Barcelona* ha començat amb la publicació del I volum d'aquesta obra

magna. Aquest volum comprèn: 1.- Una introducció general a tot el que serà projecte, que inclou un estudi de la complicadíssima cronologia dels documents de l'època, amb les taules dels papes, bisbes, comtes, reis francs i reis de la dinastia catalano-aragonesa. 2.- La descripció externa i l'estudi intern exhaustiu del contingut dels

quatre grans volums en pergami del *Cartulari* de la Catedral, anomenat els *Libri Antiquitatum*. Aquests llibres foren escrits a mitjan segle XIII per recollir-hi, amb ordenació sistemàtica, tots els documents jurídics que encara tenien valor administratiu per a la vida de la Catedral, del Capítol i de la gran obra social que ambdues institucions van promoure i mantenir durant segles: l'anomenada «Pia Almoïna» (ss. XII-XIX). 3.- La introducció, de caire tècnic, al volum I del *Diplomatar*. 4.- L'edició crítica (la transcripció literal) dels tres-cents cinquanta documents més antics (anys 844-1000). 5.- Uns índexs onomàstics complets i unes taules d'equivalència per a l'ajut dels estudiosos.

El projecte, començat amb l'edició d'aquest volum I, va continuant. Avui, en començar l'any 1996, hom ja disposa de la transcripció de mil set-cents documents més, els que van ser produïts durant el segle XI, entre els anys 1001 i el 1100. Posteriorment, s'aniran estudiant i publicant els altres documents fins a arribar a l'any 1260, que és l'any en què fou escrit el darrer document datat contingut en els *Libri Antiquitatum*.

Distribució del volum I del *Diplomatar de la Catedral de Barcelona*: Al propi Arxiu de la Catedral: Pla de la Seu, s/n. - 08002 Barcelona.

Antologia per cantar a la Verge

LIBRO DEL ORGANISTA - 6

CANTOS A LA VIRGEN MARIA

Libro del Organista -
6. Cantos a la
Virgen Maria.
Ed. San Pablo.

C.C.

Aquest llibre presenta una acurada selecció de cants a la Verge, en la qual figuren nombrosos i destacats autors. No podien faltar les *Avemaries* de Gounoud i de Schubert, junt a les molt conegudes de Lourdes i Fàtima.

Es tracta d'una rica i variada antologia per cantar a la Verge, que demostra la vitalitat de la música litúrgica. Són composicions d'una gran dignitat i envergadura, profundament arrelades en la pietat popular.

Aquest nou volum del *Libro del Organista*, que segurament coneixen molts dels nostres lectors, és una contribució positiva al culte marí.

El Concili Vaticà II ja ens recordava que la Santa Església venera amb especial amor la Verge Maria, unida amb un llaç indissoluble a l'obra salvífica del seu Fill; en ella l'Església admira i enalteix el fruit més esplèndid de la redempció i la contempla joiosament com una puríssima imatge del que ella mateixa, enterament, anhela i desitja ser.

Un conte per a adults amb ànima de nen

C.C.

El *Belén que puso Dios* és un original conte per a adults amb ànima de nen, és un llibre per al Nadal i per a qualsevol dia de l'any. Ja des de les primeres pàgines el lector s'adona que aquest *pessebre* és la meravellosa obra d'art amb la qual Déu va voler coronar el món des de molt abans de la Creació.

L'autor narra com va començar la més sorprenent història, la de Jesús, fill de Déu, nascut de les entranyes virginals de Maria a Betlem de Judà, i l'engalana amb la història dels elements tradicionals dels pessebres de les llars cristianes.

Enrique Monasterio, des del seu ofici de narrador, ens demostra que la raó poètica és molt més lluminosa que la raó pura quan allò que es pretén és contar una història tan interessant com aquesta.

Enrique Monasterio.
El Belén que puso Dios.
Ediciones Palabra.

Unes «memòries» memorables...

Cristóbal Sarrias

El títol d'aquest comentari pot semblar redundant, i tammateix no pretén ser-ho. Les pàgines de l'autor de *Las horas muertas* i d'*Ágata ojo de gato* (ambdues, Premi de la Crítica 1958 i 1974) són realment importants en el nostre actual moment literari.

L'escriptor de Jerez de la Frontera (1926) s'ha posat davant el seu passat, i ha tingut la gosadia de contar-ho tot, amb la rara habilitat de fer-ho sense ressentiments ni obsessions. Estem força tips dels qui han de contar la seva vida incidint en els aspectes, tal volta reals però no precisament significatius, de la seva descoberta de la sexualitat (en soletat o en companyia marginal), o de les seves experiències negatives davant ambients educatius i familiars que no els van ser massa favorables. Vull dir que Caballero Bonald té l'elegància de saber escollir els seus records, no deixar-ne un de sol en la recambra de la memòria, i tenir la capacitat de donar-li a cadascun el seu valor real, sense els anacronismes puerils d'altres autors. Superar la pubertat ha de ser quelcom difícil per a certs autors que no en

queden satisfets si no es mostren immisericordiosos amb alguns dels protagonistes del seu propi passat.

Caballero Bonald, que posseeix un envejable castellà, en lèxic i en sintaxi, aconsegueix que la lectura dels seus records sigui com un monòleg exquisit. Sense sobresalts i sense prosaïsmes excèntrics, podem anar revivint molts dels moments de la seva existència amb la intensitat, l'apassionament i la serenitat d'un home que no es penedeix de res, i que tot ho evoca sense acritud, però amb sentit crític i veraç.

Tiempo de guerras perdidas és, a més, un elogi de la nostàlgia. Ens fa comprendre que quan arriba el moment del capvespre personal, asseguts davant la pantalla que ens va recordant el que podia haver estat, el que va ser, i el que vam assolir amb èxit, i el que va constituir una frustració. I a hores d'ara, no ens deixem arrossegar per la necessitat d'autorjustificació, com en el *Huis clos* de Sartre, sinó que l'acceptem tot com va ocórrer, potser amb certes actituds que alguns poden anomenar de *señorismo andaluz* (recordeu els seus orígens gaditans), i que tanmateix han d'atribuir-se a categoria personal.

Caballero Bonald sap que el seu passat pot ser millor, tant per la seva manera de viure-ho ell, com pels condicionaments que li vingueren d'uns altres. I ens ho diu amb elegància, aconseguint convertir la seva crònica íntima en una narració que podria deslligar-se d'una realitat viscuda. Tot i que el que es conta no fos altra cosa que ficció, i els esdeveniments narrats fossin irrelevants, l'autor de *Descrédito de la Fortuna* i *Toda la noche oyeron pasar los pájaros* fa que les hores de lectura que exigeixen les seves pàgines siguin un lenitiu, perquè ens sentim immersos dins els ambients que reflecteix —blancor dels pobles de Véjar i Grazalema, salada claror de Càdis, elegància de Jerez de la Frontera, cornetes de la platja de Sanlúcar... Una delícia per a la imaginació, un descans per a la fatiga del vertigen quotidià.

Ambraós esperava la publicació d'aquestes memòries, en les quals es combina la recuperació d'hores adolescents, viscudes

Tiempo de guerras perdidas

ANAGRAMA
Narrativas hispánicas

José Manuel
CABALLERO BONALD,
Tiempo de guerras perdidas,
Anagrama, Barcelona 1995, 364 pàg.

en plenitud gairebé lírica, i les experiències universitàries en els temps de la sospita, o la maduresa sense «les dramatúrgies obstinades en erigir-se com a dit acusador de les calamitats circundants».

OT ALLÒ QUE US INTERESSA

Més de 70 revistes d'abast nacional estan associades a l'APPEC.

Per a més informació: APPEC Rambla de Catalunya, 10, 1 er.

08007 Barcelona Tel. 412 76 28 Fax: 317 83 86

Ho trobareu a les revistes en català

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

INFORMACIÓ GENERAL
INFANTIL I JUVENIL
CULTURA
RELIGIÓ
POLÍTICA
PEDAGOGIA
AGRICULTURA I RAMADERIA
ESPORTS
MÚSICA
ARTS PLÀSTIQUES
TEATRE I CINEMA
CIÈNCIA I TECNOLOGIA
ENTRETENIMENTS
HISTÒRIA
FOLKLORE
SATÍRIQUES
ARTS DECORATIVES

Cinema

Babe, el cerdito valiente

(Babe)

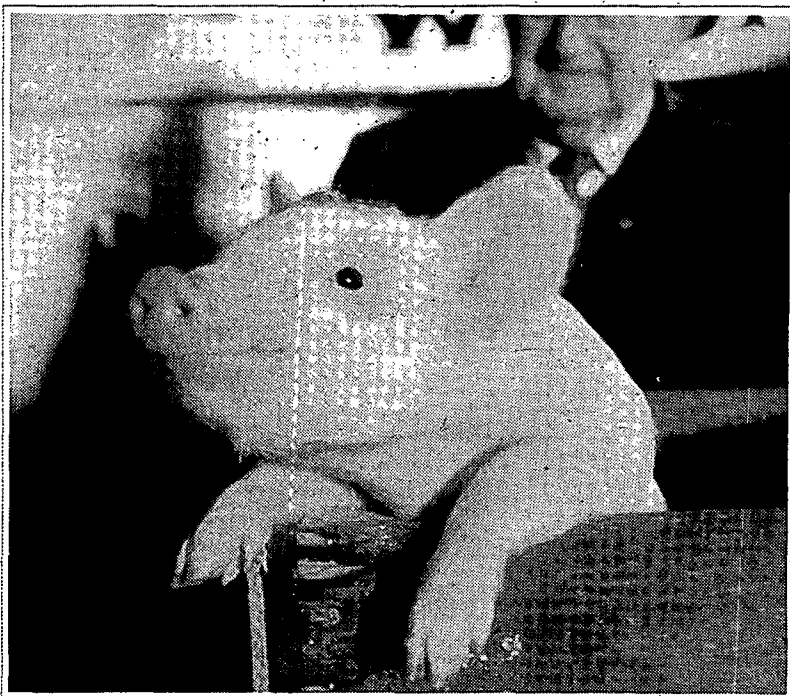
Director: Chris Noonan. **Intèrprets:** James Cromwell, Magda Szubanski, Roscoe Lee Browne, Zoe Burton, Paul Goddard, Wade Hayward

J.J. Martín
(Aceptansà)

Aquesta singular pel·lícula va esdevenir el gran èxit de l'estiu passat als Estats Units. El seu principal responsable és el cineasta australià George Miller (*Mad Max*, *El aceite de la vida*), productor, coguionista i impulsor d'aquest ambiciós projecte.

Relata les aventures de Babe, un innocent porquet orfe que és comprat pel Sr. Hóget, un honest ramader a la manera antiga. A la granja, Babe descobreix la duresa de la vida i el seu tràgic destí: servir de segon plat en el menjar de Nadal. Les coses es capgiren inesperadament quan Babe demostra, davant l'admiració de tothom, uns dots innats de gos ovel·ler.

El sòlid guió es basa en la novel·la *The Sheep-Pig*, de Dick King-Smith, que recorda, al seu torn, a *Rebel·lió a la granja*, de George Orwell. Aquesta vegada la paràbola és més antropològica que no pas política, i vol ser una reflexió ecològica i amable sobre la condició humana i la lluita per forjar el propi destí enfront de tota mena de prejudicis socials. Atapeïda de simpàtics senyals cinematogràfics i plantejada amb intel·ligència, profunditat i un sentit de l'humor força eficaç, la fàbula destaca valors com el sentit de la mort o el valor de la solidaritat, la família, l'amistat i, no cal

dir, l'heroisme.

La fluida i original posada en escena té cura sobretot dels nombrosos encerts del guió i resalta l'altíssima qualitat del treball amb animals reals i amb els al·lucinants ninots animats. A més, Noonan aconsegueix un peculiar i bellíssim look, molt adient al to màgic del relat. La suggestiva fotografia i la preciosa partitura col·laboren també en aquest sentit. De tota manera, Noonan demostra la seva personalitat com a cineasta sense música ni diàlegs, en una silenciosa última seqüència, certament antològica, en la qual es combina magistralment un hilarant humor visual amb una força emotiva arrabassadora.

Crònica televisiva

Vers la unitat dels cristians

Miquel Àngel Codina

Del 18 al 25 de gener va tenir lloc arreu del món cristià la Setmana de pregària universal per la unitat dels cristians, sota el lema *Sóc a la porta i truco* (Ap 3,20), que es caracteritza entre nosaltres per la celebració de nombrosos actes interconfessionals. El programa religiós *Últimas preguntas*, dirigit per J. A. Martínez Puche, va dedicar recentment un reeixit monogràfic sobre l'ecumenisme, titulat *¡Que todos sean uno!*, en el qual es van rememorar els diferents progressos ecumènics esdevinguts durant l'any 1995. Fonamentalment, va parlar-ne tres: la carta encíclica *Ut unum sint*, l'exhortació apostòlica *Orientalis lumen* i la històrica trobada de Joan Pau II amb el patriarca ecumènic de Constantinoble, Bartolomeu I, qui va pronunciar l'homilia de la missa celebrada pel Papa a la basílica de Sant Pere del Vaticà.

Una de les màximes prioritats del pontificat de Joan Pau II és aconseguir la unitat dels cristians. Karol Wojtyła va participar com a pare conciliar al Concili Vaticà II, on es tractà a fons el tema de l'ecumenisme i on es féu una crida peremptòria a recompondre la unitat perduda. El Sant Pare recorda al lector de l'encíclica *Ut unum sint* que «amb el Concili Vaticà II, l'Església catòlica s'ha compromès d'una manera irreversible a recórrer la via de la recerca ecumènica, i es posa així en mans de l'Esperit del Senyor, que ensenya com llegir atentament els signes dels temps». Aquesta dotzena encíclica de Joan Pau II consta de tres capítols: el primer fa una anàlisi de la importància del decret conciliar *Unitatis redintegratio*; el segon estudia tot el que s'ha dut a terme des del Vaticà II fins avui per afavorir la unitat dels cristians; i el tercer esguarda les perspectives de futur de la reconciliació.

«El pecat de la nostra separació és gravíssim. Cal esmenar-lo, invocant el perdó de Crist», va manifestar el Pontífex en presentar la carta apostòlica *Orientalis lumen*, l'objectiu de la qual és retrobar el reconeixement mutu entre les Esglésies d'Orient i Occident, i la seva reconciliació. El Sant Pare sempre ha mostrat una preocupació especial per l'ecumenisme a les envistes del tercer mil·lenni. Tot i els obstacles i les polèmiques estèrils, Joan Pau II exhorta els cristians a cercar la unitat en la veritat, la diversitat, el diàleg frater i la pregària al Pare comú a través de la comunió individual i comunitària.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 02.30 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 10.30 *Últimas preguntas*.

Diumenge 08.45 *Tiempo de creer*.

11.00 *La Missa*: amb la participació de la Coral de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Vic (Osona, bisbat de Vic), sota la direcció de Jordi Marsó i Oliva; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

11.50 *Les esglésies de Catalunya*: Sant Pere de Reixac (arquebisbat de Barcelona).

Dilluns 16.30 *Pueblo de Dios*.

TV3

Dissabte 08.15 *Signes dels Temps*. El programa estarà dedicat a: *Els joves i el*

treball.

—Sis joves de diversos moviments cristians parlaran del treball. L'actual precarietat del mercat laboral, la formació, les expectatives sobre el futur i les possibilitats de trobar feina seran alguns dels temes que afrontaran en una conversa amb total llibertat.

—En el programa també oferirem els espais habituals de comentari de l'actualitat i d'entrevista sobre esdeveniments de la vida de l'Església.

—El programa acabarà amb la presentació de l'Evàngeli del diumenge.
(Director: Josep-Maria Pont).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 2/2 20.30 *Creure avui*: Espai cultural: 50 anys del Museu-Arxiu de la parròquia de Sta. Maria. Informatiu i Agenda; (director: Ramon Safont-Tria).

DI 5/2 13.00 *Creure avui*: (repetició).

Dv 9/2 20.30 *Creure avui*: Taula rodona: *Campanya contra la fam*; (director: Ramon Safont-Tria).

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:
de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació: general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a diumenge:

23.57 *Mirant endins.*

00.00 *Punt i Coma.*

De dilluns a dissabte:

01.00 *Dietari de música i músics.*

01.05 *Ràdio Vaticana.*

01.25 *Espurna d'alba.*

Dilluns

22.05 *Aquí Ràdio Estel.*

22.30 *Diàleg d'Església.*

23.00 *Panorama de cinema.*

00.03 *In Corpore sano.*

00.30 *Cova de clàssics.*

01.30 *Deliciosament*

instrumental.

Dimarts

22.05 *Paraules d'amor.*

23.00 *Temps d'acció.*

00.03 *Versió original.*

03.30 *Perfil.*

01.30 *Deliciosament*

instrumental.

Dimecres

22.05 *Sons i Resson.*

22.30 *Converses amb la*

ciència.

23.00 *Panorama Cultural.*

00.03 *Els veïns de l'escala.*

00.30 *Nit d'Estels.*

01.30 *Deliciosament*

instrumental.

Dijous

22.05 *Més enllà del temps.*

22.30 *Tal dia com aquell.*

23.00 *En família.*

00.03 *Temps de paraula.*

00.30 *De persona a persona.*

01.30 *Deliciosament*

instrumental.

Divendres

22.05 *Set dies a l'Església.*

23.00 *Encantats de*

conèixer-ho!

00.03 *Calaix de sastre.*

00.30 *Fila 7.*

01.30 *Paraules de música.*

Dissabte

22.05 *Pedra angular.*

23.00 *Cova de Jazz.*

00.03 *Negra nit.*

00.30 *Les novetats a cau*

d'orella.

01.30 *Paraules de música.*

Diumenge

19.00 *Eucaristia.*

21.55 *Raons per viure.*

22.03 *Mosaic.*

23.00 *La Gran Via.*

23.30 *Blue Velvet.*

00.03 *Amb molt de gust.*

00.30 *Estel de colors.*

01.30 *Dietari de música i*

músics.

01.35 *Ràdio Vaticana.*

01.55 *Espurna d'alba.*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home:* programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb: mossèn Xavier Ayora i Pinós, sacerdot diocesà que treballa com a missioner a Calama (Xile) des de fa 5 anys; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Jòsep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4)

Diumenge

08.45 *Vida i esperit.*

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres

De 20.00 a 20.30h. *La punta:* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanísticoreligiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: **Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio,** i també: **Alforja Ràdio** (FM 104.3) diumenge 09.00h; **Calafell Ràdio** (FM 107.7) diumenge 09.20h. **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»). L'emeten:

Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també: **Calafell Ràdio** (FM 107.7) dissabte 12h. **Ràdio La Canonja** (FM 102.3) divendres 20h. **L'Espluga FM Ràdio** (FM 107.4) dissabte. **Ràdio Falset** (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h. **Ràdio El Morell** (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h. **Ràdio Montblanc** (107.0) diumenge, a partir de les 11 h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (FM 107.5) dissabte 13h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h. **Ràdio La Vilella Alta** (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral·la 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Costumari Cristià* (explicacions a costums i tradicions de l'Església per Joan Babúrès), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i El significat de l'Evangeli* (a càrrec de Pere Carreras). Alguns d'aquest apartats canvien segons l'època de l'any. Presenta: Angel Rodríguez. L'emeten:

Cope Costa Brava (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) diumenge 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 20.00h. **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) diumenge 8.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h*. **Ràdio Arenys de Munt** (107 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio l'Escalà** (107.6 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio la Vall** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 8.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.7 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Santa Coloma de Farners** (103.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) diumenge 10.00h. **Top Gironès-Cassà de La Selva** (92.8 FM) dissabte 19.30h. *(Inclòs dins el programa parroquial local).

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «godspel» i espiritual negra des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ràdio Arenys de Mar (diuenge 9.05h). **Ràdio Banyoles** (dissabte 9.30h). **Ràdio Besalú** (divendres 21.00h). **Ràdio Les Planes** (divendres 20.00h). **Ràdio Palafrugell** (dimecres 14.15h).

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera dels últims anys amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Angel Rodríguez. L'emeten:

Ràdio Arenys de Mar (dissabte 18.00h). **Ràdio Arenys de Munt** (dissabte 8.30h). **Ràdio Banyoles** (dissabte 10.00h). **Ràdio Besalú** (dissabte 21.00h). **Ràdio l'Escalà** (divendres 18.25h). **Ràdio la Vall** (diuenge 13.00h). **Ràdio Les Planes** (dissabte 15.00h). **Ràdio Palafrugell** (dilluns 14.15h). **Ràdio Sant Joan les Fonts** (diuenge 11.30h). **Ràdio Sarrià de Ter** (divendres 18.30h). **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h.

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte

De 07.00 a 09.00h. *Rosari:* meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marià, etc.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

20.40 *Rosari:* en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticiario.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Café i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai setmanal de 5 minuts de durada presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira.

L'emeten:

Ràdio Calella (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Malgrat de Mar** (107.4 FM) diumenge 11.10h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dissabte 9.05h*. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 10.15h*.

* Inclòs dins el programa parroquial setmanal.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, humana i social. Presenten: Carles Sánchez i Angel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres (1269 AM i 88.0 FM) (dilluns 21.05h.).

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual de 30 minuts de durada. Es tracta d'un espai de debat sobre temes d'interès, moderat pels periodistes Anna Estartús i Josep Casellas. L'emeten:

Cope Figueres, Ràdio Arbúcies, Ràdio Banyoles, Ràdio Besalú, Ràdio Palafrugell, Ràdio Les Planes, Ràdio Sarrià de Ter i Ràdio Shalom de Palau Sacosta.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten:

Catalunya Música (96.7 FM) Girona- (101.5 FM) Maresme: diumenge 11.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Ona Jove de Riudellots de la Selva** (104 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Shalom de Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de Ràdio Nacional** (738 AM-93.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès de Cassà de la Selva** (92.8 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»). L'emeten: **Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars,** i també: **Ràdio Súrria** (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

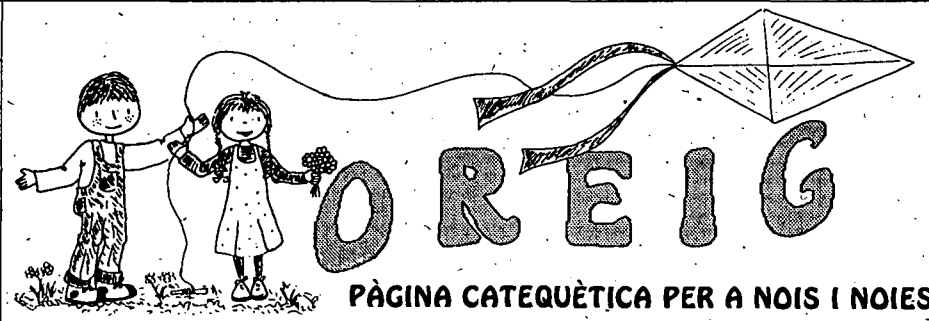
VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diuennge 09.00h. **Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h. **Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h. **Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30h. **Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h. **Ràdio Infant** (l'Hospitalet FM107.9) dissabte 10.00h. **Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h. **Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h. **Ràdio Nueva Vinaròs** (FM 98.2) dissabte 22.30h. **Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h. **Ràdio els Ports** (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h. **Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00h. **Ràdio Ulldesona** (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans. L'emeten: **Ràdio Pirineu** (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h. **Ràdio Seu** (FM 107.2) diumenge 9.00h. **Ràdio Valira** (FM 98.1) dissabte 13.00h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

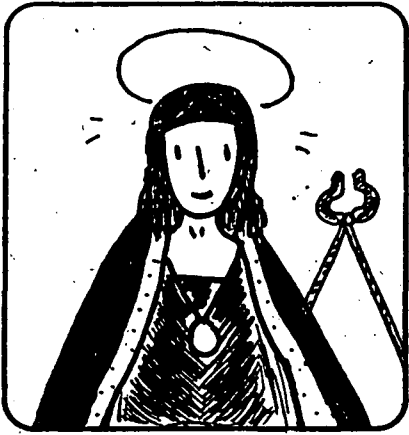
AMICS DE DÉU

Santa Àgata, verge i màrtir, 5 de febrer

Quincià, procònsol romà, s'havia enamorat d'una noia cristiana, Àgata, i pretenia casar-s'hi i fer que abandonés la fe. Amb grans promeses intentava de convèncer-la, però tot era en va: Àgata se sostenia ferma en les seves conviccions i en la voluntat de consagrar a Crist la seva virginitat.

Consumit per la ira i el despit, Quincià va fer castigar la noia amb cruels assots. En veure que no podia aconseguir res, va ordenar que li mutilessin els pits amb carbons encesos. Però res no podia doblegar la ferma voluntat d'Àgata.

Tancada a la presó, rep la visita de sant Pere, el qual, en el nom del Senyor, guareix les seves ferides i li promet coronar el seu cap amb el llorer del martiri. En no veure Àgata curada de les seves ferides, Quincià crida enfurismat:

Els cristians van recollir les seves relíquies i molt aviat es va estendre la fama del seu heroisme; tant és així que una altra insigne màrtir de Sicília, santa Llúcia, ja anava a venerar el sepulcre de santa Àgata.

—Qui ha gosat guarir-te?
—Jesucrist, el Fill de Déu vivent; —va respondre ella.

—Encara pronuncies el nom del teu Crist?, —va vociferar Quincià.

Alegre i confiada, va contestar Àgata: —No puc pas callar el nom d'Aquell a qui estic invocant dins del meu cor!

Estesa sobre una foguera, Àgata sent com el seu cos es va abrasant lentament. En aquell moment, un terratrèmol fa estremir l'illa de Sicília, i Àgata, extenuada, es conduïda a la masmorra, on, tranquil·la, morí el 5 de febrer del 251, el darrer de la persecució de l'emperador Deci.

QUÈ ÉS L'EUCARISTIA

L'assemblea que celebra

Quan ens reunim per celebrar l'Eucaristia formem una assemblea. Som una imatge d'allò que és l'Església. I en aquesta celebració no tots fem les mateixes coses, hi ha diversos ministeris (serveis).

Hi ha un sacerdot, que pot ser un prevere (el mossèn) o un bisbe. A vegades també, al seu costat, ajudant-lo, hi ha un o dos diaques. Tots ells, els bisbes, els preveres i els diaques, són ministres que han rebut el sagrament de l'Orde; el bisbe i el prevere com a sacerdots, i per això presideixen i poden consagrar el pa i el vi; el diaca com a servidor de l'Evangeli i de l'altar. Sense el sacerdot no podríem celebrar l'Eucaristia.

Després trobem els lectors i els acòlits. Els primers proclamen les lectures de la Paraula de Déu —excepte l'Evangeli—. És un servei molt important. Els acòlits serveixen l'altar i ajuden el diaca.

Hi ha també la persona que fa cantar a tota l'assemblea, ja que el cant és molt important en la celebració litúrgica. Pot ser, fins i tot, que hi hagi una coral o persones que toquin l'orgue o altres instruments.

Tots plegats, juntament amb totes les persones que fan altres serveis i les que participen de la Missa sense tenir cap ministeri, formem l'assemblea que celebra la Pasqua del Senyor.

PELS CAMINS DE LA BÍBLIA

Isaac i els seus fills Esaú i Jacob

Isaac va heretar d'Abraham els ramats i servents. També va heretar la benedicció de Déu.

Isaac pregava Déu perquè no tenia descendència. Déu va escoltar el seu prec i la seva dona, Rebeca, va tenir dos fills, Esaú i Jacob. De gran, Esaú es féu caçador i Jacob conreava la terra i feia de pastor.

Isaac estimava més Esaú, però Rebeca estimava més Jacob.

Un dia Isaac va dir a Esaú: «Vés a caçar i prepara'm un rostit amb la caça. Després et transmetré la benedicció de Déu.» Però Rebeca que ho va sentir, va dir a Jacob: «Porta'm dos cabrits.» Els va rostir i amb la pell embolicà els braços de Jacob, ja que Esaú tenia els braços peluts.

Isaac va sentir passos i preguntà:

—«Qui ets?».

—«Sóc Esaú —respongué Jacob— et porto el rostit. Menja primer i després dona'm la teva benedicció.»

Isaac palpà els braços del seu fill i el va beneir: «Que Déu et doni blat i vi en abundància! Que les nacions et prestin homenatge! Beneit sigui el qui et beneeixi!».

Tot seguit tornà Esaú de la cacera. Va dur el rostit al seu pare i li demanà la benedicció. Llavors Isaac s'adonà que Jacob l'havia enganyat. Però no podia desdir-se del que havia fet perquè la benedicció del pare era irrevocable.

Dibuix: Francisco Javier Pérez

FEM CATEQUESI

L'Antic i el Nou Testament

Quan Jesús va viure entre nosaltres, ja s'havia escrit una gran part de la Bíblia, l'Antic Testament. Jesús l'havia llegit sovint; quan parlava a la gent, de vegades, el citava de memòria.

Després de la seva resurrecció, els deixebles van escriure el que Jesús havia ensenyat i havia fet i el que van fer els apòstols; també van escriure cartes per animar la fe de les primeres esglésies que neixien a moltes ciutats. Va aparèixer així la segona part de la Bíblia, el Nou Testament, molt important per a nosaltres, els cristians.

La Bíblia es va escriure en hebreu, arameu i grec. La major part de la gent no sap aquests idiomes i per això, la Bíblia ha estat traduïda a moltes llengües.

Ens agrada rebre i llegir cartes de persones que estimem. Quan les tenim a les mans, les llegim i les repassem. Així ha de ser també amb la Bíblia, perquè és la carta de Déu, Aquell que més ens estima.

Pots llegir la Bíblia, sol o amb els amics, amb els pares o amb els germans. Segurament hi haurà alguna cosa que no entenguis, llavors pots anar a preguntar al capellà de la parròquia, a un altre sacerdot que coneixis o a una persona entesa. Ells, amb molt de gust, t'ho explicaran.

VOCABULARI
CATEQUÈTIC

Adam i Eva: Els nostres primers pares, representants de tota la raça humana.

Baptisme: El primer sagrament que rep tot cristià. Per ell se'ns perdona el pecat original i tots els altres pecats que hom pugui tenir. Pel baptisme som incorporats a Jesucrist, entrem a formar part de l'Església i neixem a la vida de la gràcia, perquè som fets fills de Déu.

Jesucrist: el Fill de Déu fet home. Vé de la unió de Jesús el Crist, que significa «Jesús l'Ungit» o «Jesús el Messies».

Paradís: El Cel.

Paradís terrenal: Jardí plantat per Déu on van viure els primers pares abans del pecat original.

Pecat: Rep aquest nom tota desobediència voluntària a la Llei de Déu. És una ofensa personal a Déu, perquè constitueix un menyspreu del seu amor.

Pecat original: El pecat dels nostres primers pares. Va consistir en una rebel·lió contra Déu amb la pretensió de volerser com Déu prescindint d'Ell. Per això és el prototip de tot pecat humà. / Privació de la gràcia santificant, de la dignitat de fills de Déu amb el que tots neixem a causa de la rebel·lia dels primers pares contra Déu.

L'ORIOI I LA LAIA

Petits anuncis

VARIS

RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses. Hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanents o temporal. Tel. 450 39 30.

TINC CURA de persones grans. T. 311 83 34.

ACOLLIDA diurna 3a. edat: No es quedi sola a casa, passi el dia amb nosaltres. A pensió completa, de 8 a 20 h. Tel. 203 97 40. Isabel.

COMPRO segells, monedes, postal i objectes antics. Tel. 357 83 94.

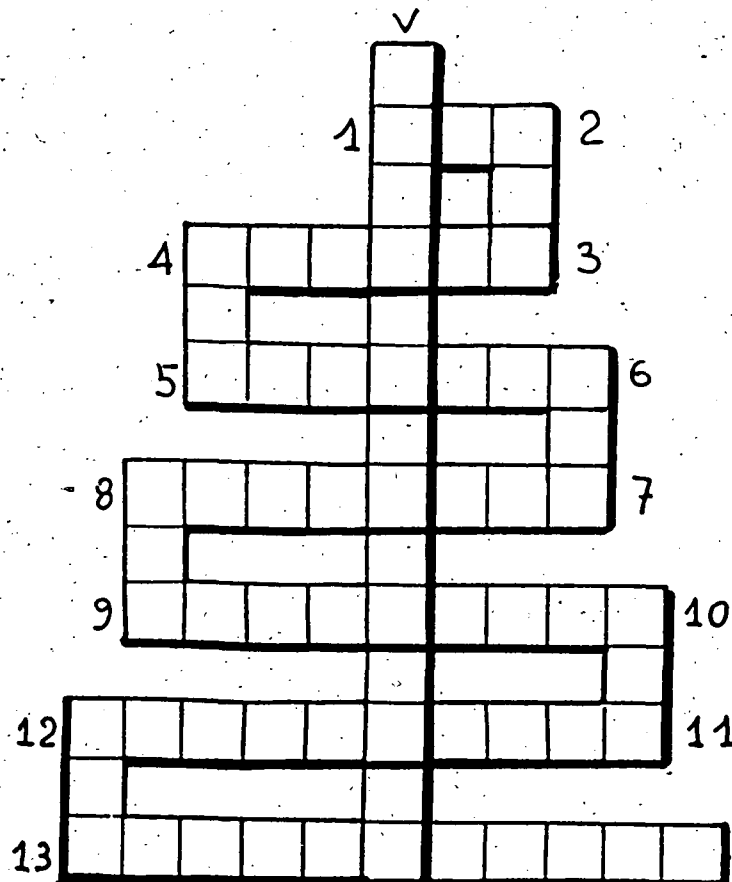
LLOGO un segon pis al centre de Puigcerdà, amb mobles i calefacció elèctrica. Temporada d'hivern (desembre a maig). 80.000 ptes./mes o 300.000 ptes. temporada. Truqueu al Tel. (07) 33 68 34 37 38.

LLOGO 2n. pis, 3 hab. ext., cantonada davant Renfe metro Clot. Bones condicions. T. 246 45 44.

ENCREUATS

LA SERP

Cercar la paraula de la línia vertical, segons definició, en forma de serp enrotllada, anar fent els altres mots, segons la numeració i fent coincidir tots amb la lletra de la vertical.

LA VERTICAL: Sense fer gens de soroll.

1. Inst. Naç. d'Indústria.
2. Embarcació per a la recreació.
3. Colla de tres.
4. Prefix que vol dir tres.
5. Començar una obra.
6. Colla, corrua.
7. Causar l'atròfia.
8. Corrent d'aigua.
9. Dit dels òrgans dorsiventrals amb les dues cares iguals.
10. Extens, dilatat.

11. Intervenir com a tercer en un assumpte o una qüestió.
12. Inicials en esqueles mortuòries.
13. branca de la psicologia experimental dedicada a examinar les actituds i formes de comportament.

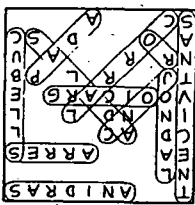
Solució:

1. INST. 2. IOL. 3. TRES. 4. TRI. 5. INICIAR. 6. RUA. 7. ATRÒFIA. 8. RIN. 9. UNIFACIAL. 10. LAT. 11. TERCERER. 12. RIP. 13. PSICOLÒGIA.

SOPA DE LLETRES
per Montserrat Albert

SI ENCARA NO CONEIXES
BÉ ÈVISSA, POTS MIRAR
UN MAPA I TROBARÀS
11 CALES MÉS

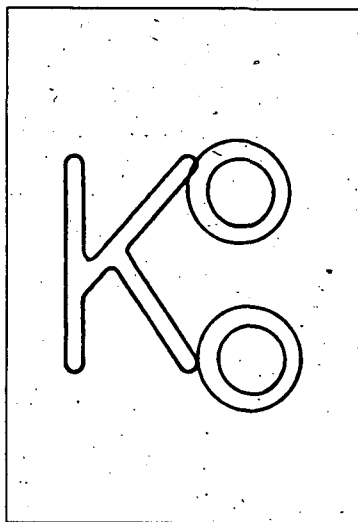
TEIANIDRAS
NLLUISUELE
EAGUAARRES
CDUACIOLOL
INLNDELSUL
VOOICARGIE
TJUORPLIPB
NRERRAJAEV
AIORELDJSC
SCUISAULI

Jondal. Corral. Salada. Gració. (d'en) Serra. Sardinia. Sant Vicent. (d'en) Serra. Junc. Peda. (d'es) Cubells. (d') Or.

JEROGLÍFIC
per Núria Albert

CAP ON ÉS SIÉTAMO?

Solució al 853

Res; el; pa; ra ra

Res el parará

FILATÈLIA
per Enric Graupera

JOHANN-JOSEF FUX,
compositor

Segell d'Àustria de l'any 1985. Yvert núm. 1640. Assequible.

Fux va ser un gran compositor i un teòric musical. Va néixer a Hirtenfeld el 1660 i morí a Viena el 1741. L'any 1713 va ser segon director de la Capella Reial i el 1715, primer director. Fou un excel·lent i prolífic compositor: deixà 18 òperes, 10 oratoris, 50 misses i gran nombre de sonates; sumades les seves obres conegudes són 405.

ESCACS

per Jaume Mora

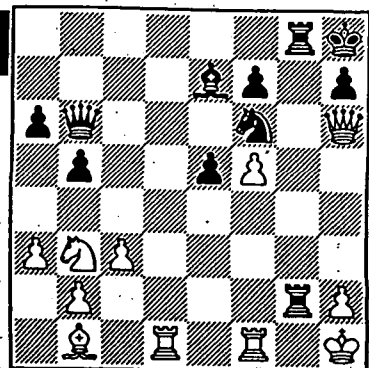
Diagrama 623

Juguen negres

Amb els ulls clucs.

Solució al diagrama 622

1 A4A D4AR+, 2 R1T AxA, 3 TxC+ PxT, 4 DxPC+ R2A, 5 D7R+ D2D, 6 AxD AxT, 7 A8R+ R1A, 8 A5C 1-0.

CAMPANYA CONTRA L'ATUR

Tens tres formes de col·laborar amb nosaltres: 1. Adreçant els teus donatius al compte núm. 2100.0965.0200010269 de "la Caixa". 2. Enviant-nos aquest cupó emplenat. 3. Enviant un taló a nom de Càritas Diocesana. Pça. Nova, 1 - 08002 Barcelona. Tel. 301 35 50 - Fax 301 39 61

Nom i cognoms

Domicili

Població

Telèfon

☐ Vull col·laborar amb Càritas en la campanya contra l'atur.

☐ Amb una aportació única de

☐ Vull col·laborar amb la labor social de Càritas.

☐ Amb una aportació periòdica (marca amb una X)

Import

☐ mensual ☐ trimestral

☐ semestral ☐ anual

Domiciliació bancària

Caixa/Banc

Agència

(Les dades completes que s'aguirien estan en el marge dret del talonari o llibreta)

Senyors, els prego que fins a nou avis i amb càrrec al meu compte paguin els rebuts que els seran presentats per Càritas Diocesana de Barcelona.

Els donatius fets a Càritas desgraven un 20% en l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Signatura:

Data

**Amb un petit esforç
donaràs molta feina.**

Ajuda'ns a lluitar contra l'atur. Col·labora amb els programes socials de Càritas i faràs treballar bé els teus diners.

Càritas
Diocesana de
Barcelona

Ajuda'ns a ajudar

CATALUNYA + CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Any XVI • Núm. 807 • 200 ptes.

9 • Març • 95

Exclusiva amb Mn. Antoni M. Oriol, relator del tercer tema del Concili Tarraconense

**«L'Església,
evangelitzant,**

Puiggari, 5-7, 08014 Barcelona - Tel. (93) 4905988

afinant

Llindar

Una Església que s'autoexamina

Manuel Valls i Serra
director

Cada deu anys els catòlics italians celebren una important trobada —un *convegno* l'anomenen— que aplega no tan sols bisbes i sacerdots sinó el més representatiu del laïcat, a nivell de diòcesis i de moviments. És una ocasió per a l'examen de consciència i per al l'establiment de nous objectius. La primera trobada es va celebrar a Roma el 1976 i va estar consagrada a *Evangelització i promoció humana*. La segona, celebrada a Loreto el 1985, va tenir per títol *Reconciliació humana i comunitat dels homes*. El que s'acaba de celebrar a Palermo, del 20 al 24 de novembre, ha tingut per lema *L'evangeli de la caritat per a una nova societat a Itàlia*. La revista *Il Regno-documenti*, de desembre, ofereix al lector una abundant documentació sobre aquest esdeveniment eclesial. La veritat és que tot el número resulta força interessant.

L'assemblea de Palerm revela una cop més la vitalitat del catolicisme italià, el seu nivell cultural i la seva capacitat de projecció social. Aquests són els cinc grans àmbits sobre els quals versaren els debats: 1) *cultura i comunicació social* (un àmbit que el nostre Concili va obviar potser de manera simplista, semblant ignorar que es tracta d'un dels grans reptes del nostre temps); 2) *compromís social i polític*; 3) *l'amor preferencial pels pobres*; 4) *la família*; i 5) *els joves*. L'Església italiana ha escollit aquestes cinc qüestions-clau perquè ha copsat clarament que en relació a cadascun d'ells cal una *conversió* en la línia de la pràctica de l'Evangeli de la caritat. El creixement de

la secularització ambiental l'exigeix i els múltiples elements de disgregació social i moral del país la urgeixen.

En el seu discurs inicial el cardenal de Torí, Giovanni Saldarini, president del comitè preparatori del *convegno*, va al·ludir a la necessitat d'«assumir novament, i amb més força i mediacions, la *novetat* del ser cristià respecte a aquella que va ser anomenada l'*obvietat* del nostre cristianisme viscut com a element de tradició i de costum escassament incisiu a la vida de tothom». Aquesta necessitat se sent, de fet, a tots els països d'antiga tradició cristiana. No és precisament aquesta *novetat* la que ha de poder traduir-se després en termes culturals, és a dir, en productora de criteris, valors i models de vida evangèlics? L'evangeli de la caritat, portat a la pràctica, implicaria per part dels catòlics,

una creativitat en tots els camps, especialment en el social i cultural. Aquesta ha estat la tesi de fons del *convegno*.

Junt al debat i les propostes realitzades a l'entorn dels cinc àmbits d'acció abans esmentats, la trobada de Palerm s'ha fixat quatre importants *objectius*, els quals s'han projectat, al seu torn, sobre aquells àmbits: 1) la *formació*: tan sols donant prioritat a la formació s'ajuda a les persones a què responguin amb un criteri cristià davant les diferents situacions i necessitats; 2) *comunió*: no entesa a la manera d'un sentiment vague i genèric, sinó com un do i un compromís a realitzar en els diversos organismes de participació i corresponsabilitat; 3) *missió*: amarar d'alè missioner la pròpia existència i tot projecte pastoral; 4) *espiritualitat*: com a síntesi i cor de la formació, de la comunió i de la missió. Tota

renovació en els mètodes i en les formes pastorals troba la seva font vertadera en l'Esperit.

En el seu missatge final a la societat els participants en el *convegno* expressaven així la seva renovada esperança: «Confiem en poder donar una nova contribució a aquest país en recerca, als homes i a les dones en dificultat. Podem anunciar el *plus* de sentit i de promesa que ens ve de la fe. El primer do a oferir, per tant, és la veritat de l'Evangeli. Hem de crear nous estils de vida evangèlica, proposar una renovada santedat de la vida quotidiana com a forma alternativa. Volem donar com a creients la contribució de la intel·ligència, la passió del cor, la laboriositat de les mans per a un projecte cultural, social i polític que afirmi la dignitat i la vida de tot l'home i de tot home: l'home vivent, en efecte, és la passió del Déu amor». Perduda la unitat política, els catòlics italians es disposen a treballar seriosament en una major unitat *cultural*.

A Catalunya acabem de celebrar un Concili que inaugura una nova etapa en la vida de les nostres Esglésies i un nou estil de presència cristiana a la nostra societat. No podem estar celebrant sempre concilis, però aquesta fórmula dels *convegns* de l'Església italiana tal vegada podria suggerir-nos altres vies, més practicables i menys complexes que un Concili, de reunió i trobada dels catòlics de les nostres diòcesis. Això ens ajudaria sens dubte a no adormir-nos sobre els llorers i a què de manera periòdica poguéssim realitzar exàmens de consciència com el que els catòlics italians aquest novembre acaben de dur a terme a Palerm.

Cultura i comunicació social, un tema que estigué molt present a Palerm

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Salut moral i societat (i 4)

Parlar

Ens cal, als cristians, callar o parlar davant dades com les apuntades en l'article anterior?

El cardenal Martini, en un suggestiu article de títol bíblic, *Un temps per a callar, un temps per a parlar*, s'inclina a favor d'això segon. Però no, precisa, perquè l'Església estigui en perill. És a dir, no per un sentiment corporatiu de defensa. Ens cal parlar perquè, en última anàlisi, el que es troba en perill és la mateixa naturalesa de la política i, per tant, de la democràcia. L'*ethos polític*. Al capdavant, l'home.

Hi ha, però, maneres i maneres de parlar. No podem fer-ho de qualsevol.

Martini ens recomana de partir d'una mirada crítica i desencisada de la modernitat i de la postmodernitat, conscients de l'ambigüitat d'aquest procés... però, alhora, reconeixent-hi un espai per a la valoració de la llibertat i de l'autonomia de l'home, a lloança de Déu.

El nostre discurs ha de transparentar clarament una opció religiosa. En el primer d'aquests quatre articles ja posava la preocupació per la crisi moral de la nostra societat com a «contrapunt de preocupacions més centrades en polèmiques eclesials i com a motivació per a

Martini ens recomana de partir d'una mirada crítica i desencisada de la modernitat i de la postmodernitat, conscients de l'ambigüitat d'aquest procés... però, alhora, reconeixent-hi un espai per a la valoració de la llibertat i de l'autonomia de l'home, a lloança de Déu.

orientar preferencialment els esforços dels cristians cap a l'anunci de kerigma i la proposta de conversió». Martini concreta aquesta opció religiosa en l'afirmació del primat de Déu i del seu Evangelí. «Ripartiamo da Dio...» L'activitat dels catòlics al país, diu, ha d'anar situant-se dins l'acció evangelitzadora que és el primer deure de l'Església. Es tracta «d'expressar amb eficàcia, enmig de la mentalitat corrent i de les institucions, els valors humans que deriven de la llum de la fe».

A l'hora de projectar-nos en el camp de la política — en el sentit més ampli — Martini vol evitar dos extrems. El d'oblidar, pràcticament, aquells valors religiosos en nom d'una *realpolitik*, i el d'una traducció política, precipitada i immediatista, dels valors cristians com a tals, amb formes de caràcter integrista. «Ens trobem en una situació pluralista i complexa, en la qual allò que considerem un bé moral no sempre pot ser convertit immediatament en llei. Ens cal una sàvia gradualitat». «Hem de distingir entre fer avançar l'opinió general, convencent-la de la importància d'un valor per a la col·lectivitat, amb arguments i exemples que arrosseguin, i fer-ne una traducció legislativa. Aquesta requereix una base suficient de consens». Pel que fa a «opcions immediates d'enquadrament», per a l'Església és temps de callar.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

La difícil felicitat

Ha estat dit, amb realística ironia, que la cosa més difícil de suportar era una sèrie de dies bons. Dissortadament aquesta expressió salta per damunt de l'irònic i es converteix en realitat. «He pensat, em deia un amic, que els humans som incapaços de construir-nos un futur feliç, en el cas que estigués a les nostres mans assolir la felicitat; moltes vegades, tenint possibilitats a les mans, només som capaços d'eleger el pitjor i estrellar-nos contra una paret moral; com qui cava la seva fossa».

El filòsof Nietzsche va escriure: «Què es pot esperar d'un home? Ompli'l de tots els béns de la terra, submergeixi'l fins al coll en la felicitat, fins a la seva coroneta, de manera que a la superfície de la seva sort, com en el nivell de l'aigua, hi hagi bombolles, doni-li uns ingressos de tal manera que només li calgui dormir, ingerir pastissos i mirar per la permanència de l'espècie humana; malgrat això, aquest home per pur desagraïment, per simple descaradura, li jugarà a l'acte una mala passada».

Tal vegada comprometrà els mateixos pastissos i arribarà a desitjar que li sobrevingui el pitjor dels mals, l'estupidesa més antieconòmica, només amb la finalitat de posar a aquesta situació totalment raonable el seu propi element fantàstic de mal averany. Precisament voldrà conservar les seves idees fantàstiques, la seva estupidesa trivial...»

Un text dur i pessimista, però una mostra aproximada de més d'una actitud humana. Certament, som éssers complicats i contradictoris. Tanmateix, sense exaltacions de felicitat plena —inexistent en la present condició— ens cal ser més coherents: saber gaudir les petites felicitats, agrair-les a Déu i als germans i cerca la pau com a fruit de l'Evangelí. La felicitat de les Benaurances, la del mateix Crist, permet d'endegar una vida que assumeix, amb realisme, l'adversitat i la prosperitat. I que, amb esperança, cerca el bé, font de felicitat interior en aquesta vall de llàgrimes, i penyora de la felicitat eterna del cel.

Impromptu

Oriol Camps

Temps d'eleccions

Aquest és un any que es caracteritza per la celebració d'eleccions en molts punts importants del món. Des de Portugal, que ha inaugurat la tanda electoral confirmant-se en el seu socialisme (el socialisme té el gran do d'adaptar-se a totes les pells), fins als Estats Units que virtualment la tancaran amb el seu clàssic espetec propagandístic difícilment igualable perquè allí es fa ús de tot a favor de la candidatura, la que sigui.

Aquí, també entrem en aquest any electoral. Serà a primers de març. I abans que soni el toc d'inici de campanya oficial, tots els partits i partidets esmolten les seves armes, i tot fa preveure que tindrem dues setmanes de memorable guirigall durant les quals els atacs dialèctics personals i les mútues acusacions deixaran perplexes les multituds, i els votants arribaran al final cansats i immersos en el dubte sobre allò que és millor. I em fa l'efecte que amb un dia de reflexió no n'hi haurà pas prou...

Siguem com sigui, les eleccions es duren a terme i haurem d'atendre'ns als resultats amb la màxima bonhomia possible. I pensar que els que siguin vencedors seran prou intel·ligents per saber governar per a tots els ciutadans, no només pels qui els han votat. Perquè el panorama des de dalt és molt diferent que vist des de baix. I que les promeses d'avui moltes vegades han de restar sense compliment.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Anguita parla de Déu i de l'Església catòlica

És interessant la llarga entrevista que *Antena conventual*, núm. 39, fa a Julio Anguita sobre temàtica religiosa. Amb profunditat i sinceritat, que dignifica el polític comunista, contesta sobre Déu, la religió i l'Església catòlica. Les preguntes del periodista Luis Larra són tallants, però les respostes d'Anguita també.

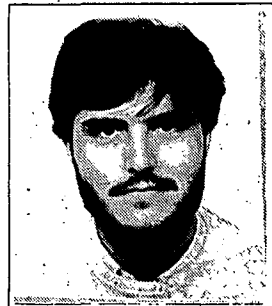
Pel que fa al món transcendent el president d'IU, afirma: «La persona que no es pregunta sobre el més enllà, que no busca sentit a la vida, que no experimenta angonya davant la mort, no és humana; és una ceba». El polític andalús es confessa agnòstic, però manifesta: «Tot i que no el veig, Déu és l'Omega, quelcom que ho explica tot. No sé si estic molt distant del Déu catòlic o no».

El periodista deixa entendre que quan Julio Anguita parla, sembla un capellà que predica, cosa que no nega el líder comunista. Li pregunta què diria als fidels que es reuneixen els diumenges a missa en les esglésies. «Si hagués de fer una homilia a tots els catòlics espanyols —contesta— els diria que cal canviar el concepte de qualitat de vida. És indispensable l'austeritat d'uns pocs, molt rics, perquè els pobres, que són molts, tinguin dret a una part del que aquells posseeixen».

Referent a l'ensenyament religiós a l'escola, comenta: «L'Estat espanyol sap que la majoria dels ciutadans d'aquest país són catòlics; això és una realitat. Per tant, el govern ha de garantir aquest ensenyament, l'ha de subvencionar com qualsevol altra matèria i aportar-hi l'adequada infraestructura».

En un altre moment Anguita manifesta que llegeix sovint santa Teresa de Jesús i sant Joan de la Creu. Referent a sant Francesc d'Assís opina que l'Església el va canonitzar a contra cor. «El pobrissó d'Assís era l'encarnació de l'Evangelí i l'Església del seu temps no». Anguita qualifica el papa Joan XXIII com a home bo i de gran esperança; Pau VI, com enfrontat amb la curia romana que es negava a canviar, i Joan Pau II, com a contradictori. «El papa Wojtyła sorprèn amb propostes de política social i econòmica molt avançades, però és molt conservador en altres àrees».

L'entrevista és extensa i toca altres aspectes sobre el mateix tema. En aquestes setmanes pre-electorals seria bo declaracions similars per part dels polítics més rellevants, donat que si la religió és un assumpte privat, té unes connotacions en la vida pública, sobretot en la dels polítics.

RAMON ROSALES

Catequista, professor de filosofia i director de la revista «Tresmall» de Sant Carles de la Ràpita

Més enllà de la tolerància

La Fundació Manyà de Tortosa, en la commemoració acadèmica del naixement de mossèn Manyà el passat novembre, ens va proposar una reflexió sobre la tolerància al voltant de la qual ara sembla, gràcies als americans, acabada la guerra de Bòsnia. Carles Torner, bon coneixedor de les arrels i desenvolupament d'aquest conflicte bèl·lic, va dissertar sobre la tolerància, les seves mancances i les seves paradoxes. Moltes són les idees que convindria retenir de l'experiència traumàtica i dolorosa de la guerra de Bòsnia; idees que haurien d'orientar les nostres decisions futures, encara que em mostro tèbiament escèptic sobre la nostra capacitat de reconèixer en el present els símptomes de possibles malalties històriques futures.

Els límits de la tolerància

La tolerància és el centre de moltes celebracions culturals i polítiques. Ningú no dubta de la importància d'aquesta virtut per al correcte funcionament de les democràcies. La concurrència de diferents projectes vitals fa necessari l'establiment d'un espai públic on la pluralitat d'opcions ideològiques puguin expressar-se i ser respectades. No podem negar la seducció i el glamour que la paraula tolerància exerceix sobre l'opinió pública. La majoria de personatges públics es moren perquè en el seu epitafi aparegui la paraula tolerància. I, malgrat tot,...

La tolerància és una virtut amb una certa dosi d'ambigüitat. Quina postura cal adoptar davant d'aquells que no són tolerants? No és tracta d'una qüestió intranscendent, perquè de la nostra resposta depèn que puguem seguir exercint la nostra tolerància. La majoria de països europeus davant de la guerra de Bòsnia han estat passivament tolerants amb aquells que han mostrat la cara més atroz de la intolerància: els serbis. La lliçó que hauriem d'aprendre és la que ens mena a adoptar una postura ferma davant d'aquells que no respecten els altres i la seva diversitat. No podem ser tolerants amb els intolerants.

Carles Torner va titular la seva conferència amb una cita bíblica, que il·lumina un altre aspecte de la insuficiència de la tolerància: «Sóc potser el guardià del meu germà?». Caïn, apel·lant a una certa tolerància, es despreocupava del

destí del seu germà. Es tractaria d'un ús pervers de la tolerància que ens conduiria a l'aïllament i la indiferència. La tolerància es convertiria en una exculpació i una dimissió de la responsabilitat, immunitzant-nos del sofriment i del dolor dels altres. Els països europeus han mantingut una posició de neutralitat, sense cap interès a jugar la carta definitiva d'un compromís clar amb les víctimes d'aquesta guerra: els habitants de Sarajevo, les víctimes del genocidi de Srebrenica, els albanesos de Kosovo, etc.

Superar les mancances

Si la tolerància ha mostrat els seus límits, convé anar més enllà i fer nostres actituds que ens ajuden a superar les seves mancances. Carles Torner ens parlava de convivència, és a dir, d'arriscar-se, d'implicar-se amb l'altre. Superar la càrrega d'indiferència de la tolerància és possible en el contacte entre diferents. He de confessar que solament l'experiència compartida i el diàleg ha fet caure els murs dels prejudicis. Les grans teoritzacions i els grans discursos diferenciadors s'ensorren quan ens posem a dialogar i a exercir un art aparentment tan senzill com és el de preguntar. En el diàleg, no en les paròdies de diàleg que són els debats televisius, l'esforç consisteix a abandonar seguretats i instal·lar-se en una provisionalitat on la necessitat de l'altre es fa sentir. Només amb l'altre, juntament amb l'altre jo puc arribar a ser. Com és que a Bòsnia persones que durant tants anys havien viscut pacíficament, comencen a enemistar-se i a valorar les seves diferències —religioses, ètniques, ideològiques, etc.— com a obstacles per a la convivència? Ha existit, com ens recorda Carles Torner, una fonamentació ideològica,

de la qual en tenim una prova en les actes de la reunió d'intel·lectuals de l'Acadèmia de les Ciències i les Lletres de Belgrad de l'any 1989, de la guerra de Bòsnia. Són aquests discursos i aquestes teoritzacions totalitàries les que obren els abismes de la incomprensió. Només l'experiència compartida, la convivència, el coneixement que es produeix quotidianament poden oposar-s'hi.

El filòsof francès, Emmanuel Lévinas, veu en la figura d'Abraham l'exemple paradigmàtic d'aquell que, obeint l'ordre de Déu, es posa en camí i a través del contacte amb diferents pobles, amb diferents grups humans va realitzant la seva vocació. Abraham forja la seva identitat no des de l'exclusió dels que són diferents, sinó amb l'experiència compartida de les llargues jornades de viatge i de llargues hores de conversa amb l'Altre. Per tant, no només tolerar l'altre, sinó prendre consciència que l'altre és la condició de possibilitat de la meua pròpia identitat. Sense l'altre, jo no sóc res.

Un alè d'esperança

No ens ha de resultar estrany que sent els europeus aquells que hem estès arreu del món una forma de governar basada en la negació i en la resolució democràtica dels conflictes socials, ara, quan en la nostra pròpia terra la força de les armes sembla la destrucció i el sofriment, se'ns demani comptes de les debilitats i les complicitats que han fet possible un fracàs tan estrepitos. Tanmateix, no seria bo deixar-nos endur per un discurs catastrofista. Els missatges culpabilitzadors i catastrofistes només generen desconfiança en les possibilitats de les democràcies que a Europa i

al nostre país, encara més, ens ha costat tant de construir. Cal recordar què era l'antiga Iugoslàvia i què ha representat, per a aquelles nacionalitats subjugades que en formaven part, sortir d'una dictadura comunista i gaudir d'una llibertat sense tradició democràtica. La democràcia no consisteix només en unes lleis i unes institucions. La democràcia es fonamenta en un sentit col·lectiu que valora la llibertat i la igualtat de tots davant la llei, la raó per damunt de la passió pel que fa a les accions polítiques, la moderació per damunt de l'heroisme. És a dir, no pot haver-hi imperi de la llibertat sense el dels costums, ni establir els costums sense les creences, com ja fa anys apuntava el visionari Tocqueville. Si el missatge apocalíptic i infundadament pessimista d'alguns arriba a capgirar aquest sentit col·lectiu, llavors, potser sí que Hitler i Stalin obtindran la seva victòria pòstuma.

Hem d'adoptar una postura ferma davant d'aquells que no respecten els altres i la seva diversitat. No podem ser tolerants amb els intolerants.

Són els discursos i les teoritzacions totalitàries les que obren els abismes de la incomprensió. Només l'experiència compartida, la convivència, el coneixement que es produeix quotidianament poden oposar-s'hi.

Pinzellades

Justo López Melús

Dos moribunts i el crucifix

Cal reconèixer, senzillament, que les aparences moltes vegades enganyen, i per tant hem de ser cauts i reservar-nos el judici. En certa ocasió un sacerdot administrava la unció dels malalts a dos ancians, els dos molts greus. En apropar els seus llavis al crucifix, un semblava besar-lo amb gran fervor, mentre l'altre el refusava.

Els dos malalts sortiren de la gravetat, i donaren diferent explicació de la seva actitud. El primer va dir que premia el crucifix als seus llavis perquè notava un alleujament amb la frescor del metall. El segon van explicar que el que refusava era la figura del dimoni que se li apareixia entre ell i el crucifix.

Humor

La fe en Déu i en la resurrecció són inseparables

Sentim la urgència i el goig, diuen els bisbes espanyols, de recordar avui als cristians dels nostres pobles i ciutats —com l'apòstol Pau als corintis— la lluminosa esperança que sorgeix de la fe en Jesucrist ressuscitat. Si aquesta esperança s'enfosquis o es dissipés, ja no podríem anomenar-nos de veritat cristians; perdriem el sabor que ens converteix en sal per a una terra amenaçada d'insipidesa i de manca de sentit veritablement humà per viure».

El text paulí que precedeix és el que obre precisament l'últim document que han elaborat els bisbes espanyols de la Comissió episcopal per a la Doctrina de la Fe, titulat *Esperem la resurrecció i la vida eterna*, fet públic a finals del passat mes de desembre i que va ser presentat en la passada Assemblea Plenària pel bisbe de Bilbao, monsenyor Ricardo Blázquez, president de l'esmentada comissió, i aprovat pels prelats espanyols.

Oferir esperança

El document, que consta de 18 pàgines, afirma que avui cal tornar a donar la raó de l'esperança perquè hi ha qui diu «creure» en Déu al temps que no esperen la vida eterna.

El document desenvolupa l'últim article del Credo: «Esperem la resurrecció i la vida eterna» en tres parts: la primera tracta els

fenòmens del moment actual que suposen una amenaça per a l'esperança cristiana, com la indiferència religiosa, la visió il·lusòria del progrés històric com a única fita de la vida humana, la tornada a les formes ancestrals i supersticioses d'esperança que conviuen amb el culte cínic al propi profit.

Desafiaments en el món actual

La segona part presenta la raó de l'esperança cristiana, partint de la revelació feta per Déu en l'Antic Testament i per Crist en el Nou, i en l'ansia d'immortalitat que l'home té. La tercera part mostra alguns desafiaments als quals avui s'enfronta l'esperança cristiana, entre ells, la idea de la reencarnació, incompatible amb la fe en la resurrecció i amb l'antropologia cristiana, el cinisme ètic al qual cal oposar la justícia a la ciutat terrena i l'escepticisme davant la llibertat humana.

Pel que fa a la predicació, la catequesi i l'ensenyança de religió catòlica, assenyalen que han de proposar amb tota la seva riquesa l'esperança cristiana de la vida eterna. «Cal acabar de superar certes modes d'interpretació del cristianisme amb tendència a reduir la fe cristiana a una simple estratègia per organitzar millor la vida d'aquest món».

L'ansia de la immortalitat

També explica que «la vida humana té, doncs, un cap a on, un destí que no s'identifica amb la foscor de la mort. Hi ha una pàtria futura per a tots nosaltres, la casa del Pare, a la qual anomenem cel». Tanmateix, aclareix el document que «convé no oblidar que la vida nova i eterna no és, en rigor, certament una altra vida; és també aquesta vida en el món». Qui s'obre per la fe i l'amor a aquesta vida de l'Esperit en Crist, està compartint ja des d'ara, encara que de forma encara imperfecta, la vida del Ressuscitat».

A continuació indica que la fe és la que respon sobreabundantment a l'ansia d'immortalitat. «La nostra espera de la resurrecció i la vida eterna, no es fonamenta, en cap instància, en cap especulació de la ment, en cap desig del cor de l'home. La resurrecció i el cel són inimaginables i inassolibles per al món de per si. El seu únic fonament fiable és l'esdeveniment de Jesucrist, en què Déu ens obre la possibilitat d'una vida ressuscitada com la seva».

Una tasca urgent

Per acabar cal recordar que «no podem deixar llanguir l'esperança. És urgent que aprenguem de nou aquesta "ciència" fonamental de l'esperar. Les nostres comunitats cristianes seran d'aquesta manera vertaderament sal de la terra en mig d'una societat molt desesperançada i desmoralitzada».

Així mateix posen la mirada en els «veritables experts en la ciència de l'esperança: els sants. La vocació cristiana és vocació de santedat. I la santedat és la realització i el gaudi avançat dels béns futurs. Ells ens ajuden a recordar que la nostra existència cristiana és una existència escatològica oberta vers el Cel». (SIC)

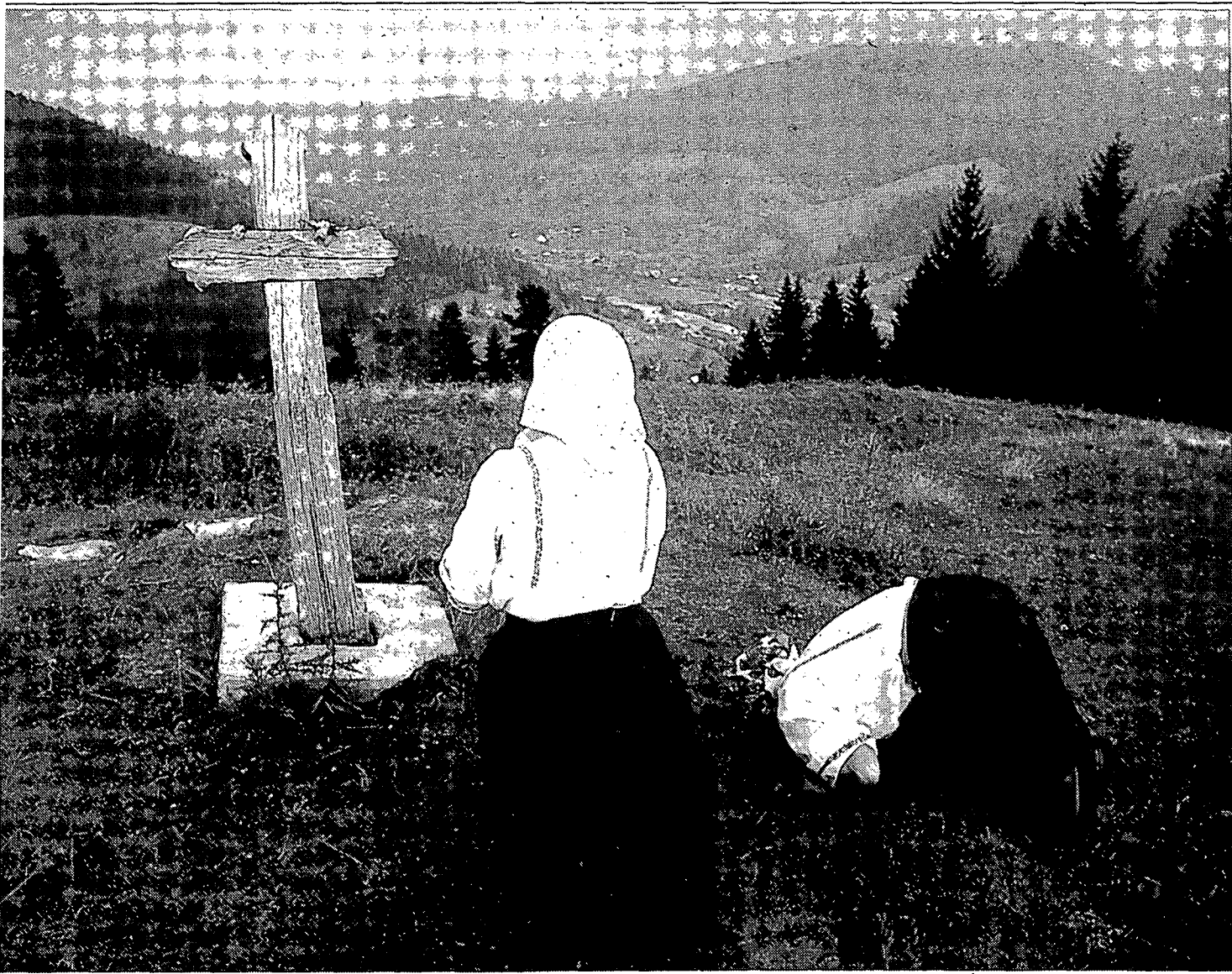
«La vida eterna no és una altra vida, és aquesta vida, en el món que s'obre per la fe i l'amor a Crist»

«Sentim el goig de recordar als cristians la lluminosa esperança que sorgeix de la fe en Jesucrist ressuscitat»

«Com és que alguns de vosaltres neguen la resurrecció dels morts? Si no hi ha resurrecció dels morts, tampoc Crist no ha ressuscitat... I si Crist no ha ressuscitat, la nostra predicació és buida, i buida és també la nostra fe...

Si l'esperança que tenim posada en Crist no va més enllà d'aquesta vida, som els qui fem llàstima de tots els homes. Però, de fet, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, com a primícia (I Corintis, capítol XV, 12 ss).

«La vida humana té un cap a on, un destí que no s'identifica amb la foscor de la mort»

«El Déu creador que ens parla el primer article, és el Ésser paternal i personal que, sent el Vivent per excel·lència, dóna el ser a les criatures per pur amor. L'amor és generador de vida; Déu que crea per ser Ell mateix amor (cfr. 1 Jo 4,8b) crea per a la vida; per a una vida eterna, perquè la vida sorgida d'aquest Amor creador, que Déu és, comporta una promesa de perennitat» (núm. 8).

LA RESURRECCIÓ DE CRIST, COR DEL CREDO

«La resurrecció de Jesucrist té, per tant, un lloc central en el Credo, és com el seu cor, situat just en mig, entre els articles primer i últim. Tant aquell com aquest han de ser entesos des d'aquesta clau de volta de la mort i resurrecció del Senyor, és a dir, cristològicament. El Déu creador, el que ens ha donat el ser i la vida, és del Déu ressuscitador, el que no vol que res del que s'ha fet es perdi, especialment, la vida dels seus fidels, amb els quals ha segellat, en la sang de Jesucrist ressuscitador, una aliança eterna. La plenitud de la vida nova del Ressuscitador és la garantia d'una vida que venç la mort i que gràcies a l'Esperit vivificador —a qui confessa tota l'última part del Credo— es comunica a tots els que viuen en Crist per la fe en Ell: «Els qui creuen en el Fill tenen vida eterna» (Jo 3,36; cfr. Rm 8,11)» (núm. 11).

CIUTADANS DEL CEL I DE LA TERRA

«Amb l'esperança escatològica, el cristià està habilitat per percebre els valors morals en un horitzó d'ultimitat: és capaç de fer entrega diària de la seva vida al servei d'aquests valors, sense excloure ni tan sol una entrega fins a la sang martirial. I ho fa ple de profund gaudi, assumint les variades experiències d'èxit i de fracàs en les quals es va teixint un procés de conformació amb Crist; sent conscient que, igual que al seu Senyor crucificat, no li seran estalviats ni el sofriment ni les negativitats de l'existència. No processa per això cap vacu optimisme històric, doncs coneix les limitacions de tot projecte intramundà. Però està també molt lluny d'ignorar que aquesta història nostra és el gresol en el qual es fragua un destí etern; en mig dels seus costats foscos i ingrats, la realitat se li ofereix com a digna de crèdit no precisament en virtut dels mers poders humans, sinó del l'Amor provident, creador, redemptor i consumidor del món» (núm. 25).

provident de Déu, Senyor de la història, intenta conèixer i dominar allò que l'espera de qualsevol manera. Una vegada que les utopies modernes han entrat en crisi, la cultura descreguda utilitza sovint creences ancestrals o de supersticions per tractar de respondre a la inevitable demanda d'esperança. I paradoxalment, junt a la ciència i la tècnica més avançades floreixen amb cert vigor l'astrologia, els horòscops, la quiromància, etc. Al mateix temps, es recuperen, més o menys adaptades, diverses formes d'antigues creences sobre la supervivència de l'home tals com la de la reencarnació, que impliquen en realitat una visió de la vida humana molt diferent de la que, arrelada en la fe cristiana, ha fet possible concebre a l'ésser humà com a persona lliure» (núm. 6).

FE EN DÉU I VIDA ETERNA

«El Credo de l'Església s'obre amb la confessió de la fe en Déu Pare, *Creador* de tot, i es tanca amb la proclamació de l'esperança en la *resurrecció dels morts i en la vida eterna*. Entre ambdós articles del Credo, el primer i l'últim, hi ha una estreta correspondència. El primer conté ja explícitament el darrer; en aquest s'expressa allò que aquell suggereix. De manera que no és possible afirmar un i negar l'altre, doncs, ambdós estan essencialment relacionats.

No és dolent que es prengui realment consciència que el poder que la ciència i la tècnica han conferit a la humanitat no garanteix per si sol un futur més digne de l'ésser humà. No és dolent que, abandonades les grans paraules, basades en una concepció il·lusòria d'allò que l'home es pot donar a si mateix, es valorin les mil petites coses que la vida ens presenta i es gaudeixin com a béns que el Creador ens ofereix: des del passeig per la muntanya fins a la trobada amb l'amic. No és dolenta una esperança humil i, fins i tot, amagada en allò quotidià.

«En canvi, és preocupant que prengui certa carta de naturalització la pura i simple desesperança. No és estrany que la cultura incrèdula, que havia jutjat incompatibles el regne de Déu i el regne de l'home, tendeixi a revelar-se avui com una cultura desesperançada. No ens sorprèn, ja que és la fe en el Déu de la vida i de la promesa (cfr. Mc 12,27 par.) la que, en realitat, fa possible l'esperança fundada, l'obertura confiada vers el futur. Però ens preocupen les conseqüències que es deriven de la manca d'esperança per a la vida personal i social» (núm. 5).

EL FUTUR ÉS NECESSARI

L'ésser humà necessita el futur, no pot viure sense projectar-se cap a l'esdevenidor. En lloc de caminar seré sota la guia

DIVULGAR L'ESPERANÇA

«La predicació, la catequesi i l'ensenyança de la religió catòlica, si volen ser aliment sa d'una fe íntegra i viva, han de proposar amb tota la seva riquesa l'esperança cristiana en la vida eterna. És cert que per fer-ho amb la precisió teològica necessària cal familiaritzar-se amb el pensament cristià madurat en el solc traçat pel Concili Vaticà II. És veritat també que cal acabar de superar certes modes d'interpretació del cristianisme en clau immanentista, és a dir, amb tendència a reduir la fe cristiana en una simple estratègia per organitzar millor la vida en aquest món, però cap d'aquestes dificultats justifica el que se silencii o el que es deformi la fe de l'Església en la vida eterna» (núm. 3).

LA RESSACA DE LA CRISI

«Un dels resultats d'aquesta "crisi de modernitat" o fins i tot, segons alguns, del "fi del projecte modern" és la difusió d'una certa desesperança. Ara es tracta d'orientar tots els desigs de l'home al modest horitzó d'allò quotidià, a la serena i lúcida instal·lació en la fugacitat, amb la convicció que, fins i tot, en la seva òbvia precarietat, només el present compta veritablement.

«Des d'una visió cristiana de l'ésser humà, no tenim per què valorar aquesta situació d'una manera purament negativa.

Raons per a l'esperança

Selecció de textos de l'últim document dels bisbes espanyols

Cartes

◆ Al voltant de l'Apocalipsi

Sr. Director,

En l'article del teòleg ortodox Olivier Clement (*Catalunya Cristiana* del 4-1-1996), es fa una interpretació subjectiva i racionalista de l'Apocalipsi, fent-li dir el que es vol dir, el més agradable a l'oïda. Per això s'exacerben els anomenats descobriments de l'exegesi contemporània (sobre el gènere literari *apocalíptic*). De manera que per exemple els assots «són expressions estereotipades d'un gènere literari». Podem dormir tranquils: res d'«úlcera maligna i perniciosa», ni de «tenebres», etc. Res d'un «estany de foc» on s'abocaran els malvats que no es peneixin. Ens diu l'articulista tranquil·litzant-nos: «I és la nostra part obscura i d'odi la que serà abocada a l'estany de foc». Tot queda doncs en un bon ensurt.

Bé, tot no, perquè corren per aquí uns que diuen que parlen en nom de Déu o de la Verge que ens donen una interpretació de l'Apocalipsi radicalment diferent; i abans de despatxar-los com uns impertinents *desbaratadors*, recordem que sant Pau diu que no apaguem el do de profecia, i que normalment en els temps antics als veritables profetes els anava malament, perquè profetitzaven coses dures, i en canvi els falsos profetes que sols profetitzaven coses falagüeres, prosperaven i contaven amb el favor dels reis. Bé, diuen aquests que poden ser veritables profetes, per exemple el P. Gobbi que el primer assot, «l'úlcera perniciosa i maligna» de l'Apocalipsi és tota classe de tumors malignes i el càncer i la

sida (al marge que pot ser un càstig, també poden contraure aquestes malalties incurables, persones innocents que expien pels culpables) (pàgs. 778-791 del llibre del P. Gobbi, 17a. ed.).

Tanmateix, una altra possible profetessa dels nostres temps, Vassula Ryden, i precisament ortodoxa, que no obstant això diu que el Senyor demana l'obediència al Papa, ens dóna el següent missatge: «Escolta aquesta vegada i comprèn: l'invasor és un erudit, d'aquests entesos que segueixen la Bèstia i que neguen la Meva Divinitat, la Meva Ressurrecció i les Meves Tradicions» (pàg. 411, vol. V de la seva obra).

Segons aquests autors citats vivim temps predits en l'Apocalipsi i altres textos del Nou Testament. «Quan tot això comenci a succeir, redreceu-vos i alceu el cap, que el vostre alliberament s'acosta» (Lc 21,28).

JAVIER GARRALDA ALONSO
Barcelona

◆ Felicitació a «Catalunya Cristiana»

Sr. Director,

Per la present, volem felicitar ben sincerament a tot l'equip de la Fundació Catalunya Cristiana per la gran professionalitat dels seus membres i el bon gust en fer les coses.

Jo considero que *Catalunya Cristiana* és molt més que un setmanari. Tot viatjant per les seves planes, hi veiem l'actualitat de l'Església a Catalunya i l'actualitat de l'Església arreu del món i, certament penso que és molt enriquidor per als qui ens considerem fills de Déu i de l'Església, tenir un setmanari com *Catalunya Cristiana* ja que

ens ajuda a aprofundir en la nostra fe. Ens mostra que hi ha moltíssimes persones que treballen per a la causa de Déu i de la seva esposa, l'Església Universal.

Pregarem a Déu per tal que la riquesa dels continguts d'aquest setmanari arribi encara a moltes més persones i continuu treballant sense no defallir mai per al bé de l'Església i en Església.

ALFONS MIRALLES i BELLERA
Barcelona

◆ El «caganer» un personatge del Carnestoltes

Sr. Director,

En les passades festes nadalenques, vam veure anunciat diverses vegades a la ràdio, la televisió i als periòdics, l'incongruent estirabot de presentar el *caganer* com la figureta més popular del Pessebre a Catalunya.

Ens dol profundament aquesta tergiversació. Per al poble cristià d'ahir, d'avui i de demà, la figura més popular del Pessebre, a Catalunya, és l'Infant Jesús, dormint sobre les palles d'una menjadora, rodejat de Maria, de Josep, del bou, la mula, i dels pastorets de Betlem. Ell és, doncs, el centre i el protagonista del Pessebre.

Des del primer construït a la Cova de Castro Greccio, el 1223, fins als actuals, tant els pessebres vivents com els casolans, la seva finalitat és retrè un homenatge dolç i artístic al misteri de Nadal, i l'escenificació plàstica del relat evangèlic del Naixement.

És cert que algunes famílies no filen tan prim, i per inèrcia comercial, per poc interès

religiós o potser per riure una èstona, col·loquen *caganers* al pessebre. Costum que els catòlics ens hauríem d'esforçar de desterrar, per irreverent i inadequat.

I per a millor adobar, el passat Nadal, vam veure, estupefactes, que els fabricants oferien al mercat noves figuretes de *caganers*: monges, bisbes, municipals, futbolistes, ballarines, castellers, bombers i tants etcèteres com poguéu imaginar, tots amb el cul en descobert. Hi ha comerciants que no tenen escrúpols.

Creiem sincerament que aquest conjunt comercial de *caganers* fa més farum de *carnestoltes* que flaire de *pessebre* i, per tant, més propi d'exhibir-los per Carnaval que per Nadal.

Per Carnestoltes, doncs, les entitats amants d'aquestes extravagàncies, podrien organitzar concursos de *caganers*, exposicions i col·locar les pallass es figuretes sobre el bufet o el televisor de casa. Llavors, la ràdio, la tele i els diaris podrien anunciar amb tota la raó: «El Caganer és la figura més popular del Carnestoltes, a Catalunya».

FRANCESC A. PICAS
La Junquera

El text de les «cartes al director» no ha de superar les vint línies a màquina i a doble espai, han d'anar signades amb nom i cognoms, adreça i telèfon, tot i que hi poden fer constar unes sigles o pseudònim. «C.C.» no es compromet a publicar-lo, ni mantindrà correspondència amb els remittents

Retalls

La Vanguardia
(25-I-96)

Les veus i el ressò

Ens ho va advertir Antonio Machado en un dels seus clarividents poemes: «A distinguir me paro las voces de los ecos». I això és el que ahir a la nit, en aquesta entrevista que periòdicament emet la 2 des de Sant Cugat, va fer el bisbe auxiliar de la diòcesi de Barcelona, Joan Carrera. Mai no havíem entès del tot perquè servia un bisbe auxiliar. A qui havia de donar auxili? Al bisbe titular, igual que el jutges de banda matisen les decisions de l'àrbitre? O potser l'auxili de Joan Carrera és una simple tasca de traductor, algú que agafa a vegades l'abstrús missatge evangèlic i el serveix amb paraules planeres al conjunt dels ciutadans, creients o no.

Ahir, després de cinquanta minuts d'immersió en la paraula de monsenyor Carrera, vam entendre

que allò de Joan Carrera «bisbe auxiliar» era en realitat la manera oficial i eclesiàstica de descriure Johnny Comandó. Carrera no va dubtar a mullar-se en els rius que els entrevistadors anaven posant-li en el seu camí pel que fa a la moral sexual, però el bisbe va saber superar-los des dels seu magisteri dient: «No creuran pas que a cada fenomen social nou nosaltres hem de replegar-nos i donar-los la raó». Era una forma de dir que cadascú a casa seva i Déu en la de tots. Però la pregunta de veritat, la que va demostrar que un auxiliar és en realitat un estratega, li va formular, naturalment, Josep Cuní, que va posar el dit al forat dels ressons radiofònics episcopals i la manca de sintonia amb certes veus, auxiliars o no.

I aquí va sortir Carrera: «Vostè m'està parlant de la Cope, oi? Assentiment general, redoblament de tambors, silenci expectant: «Mireu: la Cope és un problema gravíssim, que encara no hem resolt i que hem de resoldre». En la pendent de l'autocrítica el suposat auxiliar no va tenir pudor a dir que

ni com a català ni com a bisbe ni com a ciutadà li satisfia la cadena d'emissores de titularitat episcopal. Realment Machado tenia raó i això d'en Carrera és molta carrera.

Probablement a l'Església li sobren altaveus i li manquen profetes. Però sorprenia fins ara la passivitat amb què la conferència as-

sistia als seus propis comunicats en les ones. Tot s'encrespa, el que és mundà i el que és espiritual. Però hi ha ràdios de tutela eclesiàstica on es poden escoltar amables ritmes de jazz i d'altres en les quals només s'escolten les reverberacions marcialment banderes al vent. Ho va sintetitzar Carrera en concloure: «Jo no voldria perdre allò

que vam aconseguir durant la transició, és a dir, que l'Església no aparegués vinculada a cap partit». Definitivament bisbe auxiliar deu ser el que proporciona auxili entre la boira. I aquest Carrera quan surt a escena, provoca més aplaudiments que el tenor homònim.

■ Joan Barril

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la, setmanalment, a:

Editorial Claret S.A	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Euro-Paper Llibreria	Major de Gràcia, 129	08012	Barcelona
Jordi Serrano Poy	Pl. Lesseps (enfront n. 31)	08023	Barcelona
Kiosko Baldini Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi, LL
Kiosko Ferrer	República Argentina, 233	08023	Barcelona
La Formiga d'Or, S.L.	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
Llibreria Obradors	Ctra. de Berga, 59	08670	Navàs (BCN)
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
Salvadora Camps Borja	Diputació, 354	08013	Barcelona

Reserva el teu exemplar, ara!

Un any després

Pere Tena

Bisbe auxiliar de Barcelona

El dia 21 de gener, diumenge, es va complir un any de la inauguració del Concili Provincial Tarraconense. Era a Tarragona, un matí assoleiat, i ple d'emo-
ció eclesial. Una processó impressionant des del Seminari fins a la Catedral, entre cants i so de campanes que portaven enllà la convocatòria. Al fons, el mar i les runes de l'amfiteatre, i el record del màrtiri dels sants Fructuós, bisbe, amb els seus diaques Auguri i Eulogi. En l'ànim de tots, una consciència viva de què començàvem quelcom important per a les nostres Esglésies, i un esperit que desitjava afinar-se per percebre la veu de l'Esperit Sant. La litúrgia solemne fou un moment d'èxtasi per a tots els presents: la Paraula i l'Esperit, l'Eucaristia i l'Església, tot es feia present d'una manera significativa, suscitant la nostra fe en la presència del Crist, l'únic Senyor.

L'any 1995 ha quedat dominat totalment, del punt de vista pastoral, per la celebració del Concili. La primera part, fins al mes de juliol en què els documents conciliaris foren lliurats a la Congregació dels Bisbes, a Roma, amb la tasca de les sessions mateixes i l'elaboració i redacció final de les propostes. La segona, des d'aleshores fins ara, per l'explicació abundant i diversificada dels textos conciliaris, i pel desig que la «recognitio» permeti ben aviat que tothom pugui tenir-los en la seva redacció definitiva.

Allò que queda del Concili

És evident que cadascú, des del propi punt de vista, ha fet ja a hores d'ara la seva valoració personal del Concili; ara be, en aquesta valoració, la pregunta «què en queda del Concili?» és una de les més espontànies. Alguns ho han expressat per escrit, amb llibres prou coneguts, i presentant les seves interpretacions personals.

La resposta que em dono a mi mateix és fruit d'una consideració que tothom pot fer comparant la nostra assemblea amb realitats semblants. Penso, en concret, amb el Sínode dels Bisbes que periòdicament es reuneix a Roma. Cal dir, d'entrada, que no és eclesialment la mateixa cosa, però és útil comparar les dues precisament en la seva complementarietat. El nostre Concili fou un esdeveniment particular, el Sínode és universal; el Concili és una assemblea per decidir, el Sínode —tal com és ara— és una assemblea per reflexionar i aportar dades i elements d'acció per a la vida de l'Església; el Concili provincial necessita el reconeixement de la Seu Apostòlica, el Sínode s'aplega en la presència mateixa del Papa i és ell mateix qui proposa posteriorment una Exhortació Apostòlica, com a fruit del treball sinodal. El reconeixement dels textos conciliaris per part de la Seu Apostòlica pot tardar més o menys, l'Exhortació Apostòlica posterior al Sínode difícilment està publicada en l'aniversari de la conclusió del Sínode corresponent.

També entorn del Sínode dels Bisbes es

planteja sovint la mateixa pregunta: què en queda? I és aquí on la resposta em sembla més paral·lela. En queda, en primer lloc, l'experiència de l'intercanvi de dons espirituals que s'ha produït en els participants a l'assemblea. La satisfacció dels Pares sinodals és ben semblant a la que experimentaven els participants en el Concili en la seva conclusió. En queda, segonament, una reflexió eclesial, més o menys valuosa, sobre un tema o uns temes importants; això és ja un fruit notable. En queda, en tercer lloc, un compromís d'acció amb una orientació determinada, presa en comú; normalment, una acció que ja és present en l'Església, i que es tracta de reanimar o de redreçar, o de potenciar en algun aspecte. Difícilment un Sínode —com el nostre Concili, d'altra banda— ha inaugurat alguna «novetat» en l'acció eclesial. Encara en queda una altra cosa: uns documents que han fixat per escrit la voluntat expressada en les assemblees: en els Sínodes, amb l'autoritat del Papa, en el nostre Concili amb l'autoritat dels Bisbes de Catalunya, confirmada per la Seu Apostòlica. Aquests textos es converteixen, en un i altre cas, en textos de referència per a l'acció, la revisió, l'animació...

Quelcom constatable...?

A tots ens agradaria poder veure i tocar el fruit de les bones obres. La predicació, per exemple. Però què sabem del que l'Esperit fa en el cor dels homes que escolten la predicació evangèlica? I l'Eucaristia, més encara. Qui pot avaluar el fruit d'unitat i de caritat, que és la finalitat última de la comunió eucarística, en la intimitat dels qui s'acosten a combregar? I tantes coses, tant en

l'àmbit de les relacions humanes com en el de les relacions amb Déu.

Amb aquesta intenció tant natural, el nostre Concili s'ha proposat crear una colla d'instruments que haurien de portar als fruits desitjats. És ben cert que si algú vol el fi, cal que posi els mitjans. Ningú no negarà que aquests instruments són benvinguts en la mesura que s'orienten clarament a la seva finalitat; tanmateix, em sembla que es pot defensar que allò més important que és fruit del Concili és precisament la seva celebració.

M'agrada comparar la celebració del Concili amb la celebració dels sacraments, sempre dins d'una analogia i no pas d'una igualtat total. Quan celebrem un sacrament, la gràcia de Déu ens és donada per la visibilitat exterior de l'acció sagrada. La conseqüència de l'acció sacramental en la vida és pot valorar a través de la coherència d'allò què fan els qui n'han estat beneficiaris amb allò que el sacrament significa, per bé que l'eficàcia directa sigui una realitat d'ordre espiritual. També amb el Concili: penso que la seva eficàcia es manifesta en la coherència de les nostres Esglésies amb el que el Concili en si mateix és i ha fet: suscitar una comunió entre les Esglésies que tenen la seu a Catalunya, de tal manera que estiguin més disposades i atentes a escoltar les orientacions de l'Esperit, que són, en definitiva, l'Evangeli de Crist.

El fruit del Concili no serà primàriament les institucions o les obres que en puguin derivar, sinó l'augment de vida eclesial i evangèlica, l'augment de comunió en la fe, en la caritat, i en la unitat dels cristians amb els seus pastors, els primers de tots, els Papa i el propi bisbe.

Lectures bíbliques

Diumenge V de durant l'any

Lectura primera

Esclatarà en la teva vida una llum com la del matí

Is 58:7-10

**R.: L'home just és llum que apunta en la fosca.
O bé:
Al·leluia.**

El just noaurà mai,
i deixarà un record inesborrable.
Viu sense por de les males noves,
se sent ferm confiant en el Senyor. **R.**

Té el cor incommovible, res no tem,
reparteix el que té, ho dona als pobres,
la seva bondat consta per sempre,
pot alçar el front amb dignitat. **R.**

Lectura segona

Us vaig anunciar el misteri de Crist clavat a la creu

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, quan vaig venir a vosaltres, no us vaig anunciar el misteri de Déu amb el prestigi de l'eloqüència i de la saviesa. Entre vosaltres no vaig voler saber res més que Jesucrist, i encara clavat a la creu. I em vaig presentar davant vostre feble, esporuguit i tremolós. En tot allò que

us deia i us predicava, no hi entraven paraules que s'imposessin per la seva saviesa, sinó pel poder convincent de l'Esperit, perquè la vostra fe no es fonamentés en la saviesa dels homes, sinó en el poder de Déu.

Al·leluia

Jo 8:12

Jo sóc la llum del món, diu el Senyor;
el qui em segueix tindrà la llum de la vida.

Evangeli

Mt 5:13-16

Vosaltres sou la llum del món

1C 2:1-5

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Vosaltres sou la sal de la terra. Si la sal ha perdut el gust, amb què la tornarien salada? No serà bona per a res. La llençaran al carrer i que la gent la trepitgi.

Vosaltres sou la llum del món. Un poble dalt d'una muntanya no es pot amagar. Tampoc, quan algú encén una llum, no el posa sota una mesura, sinó en un lloc alt, i fa llum a tots els qui són a casa. Igualment ha de resplendir la vostra llum davant la gent. Llavors, en veure el bé que heu obrat, glorificaran el vostre Pare del cel».

Salm responsorial

111:4-5, 6-7, 8a i 9 (R.: 4a)

L'home just, compassiu i benigne,
és llum que apunta en la fosca.
Sortós l'home que presta de bon grat,
que disposa a consciència els seus afers.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle litúrgic A; ferial II)
Setmana V de durant l'any
(Salteri: setmana I)

FEBRER:

4. Diumenge V de durant l'any. Verd. Lectures: Isaïes 58:7-10 / Salm 111 / 1 Corintis 2:1-5 / Mateu 5:13-16.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Andreu Corsini, b. mr.; Rembert, b.; Gilbert, pyre.; Fileas, b. mr.; Josep de Leonessa, cap.; Joan de Brito, S.J. - Santa Joana de Valois, reina.

Festa Major: a Salou.

5. Dilluns. Vermell. Santa Àgueda (MO). Lectures: Reis 8:1-7.9-13 / Salm 131 / Marc 6:53-56.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Aviti, Ingèmin i Albuí, bs.; Gastó, cfr. - Santes, Calamanda, vg. mr.; Felícia, nena, mr.

Festa Major: a Calaf i Campmany.

6. Dimarts. Vermell. Sant Pau Miki i companys (MO). Lectures: 1 Reis 8:22-23.27-30 / Salm 83 / Marc 7:1-13.

ALTRES CELEBRACIONS: El Sant Misteri de Cervera. Sants, Vedast, b.; Guarí, card.; Teòfil, mr. - Santes, Dorotea, vg. mr.; Revocada, mr.

Festa Major: a Cervera.

7. Dimecres. Fèria. Verd. Lectures: 1 Reis 10:1-10 / Salm 36 / Marc 7:14-23.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ricard, rei; Adauc mr. - Santa Juliana, vda.

8. Dijous. Fèria. Verd. Lectures: 1 Reis 11:4-13 / Salm 105 / Marc 7:24-30. Si es vol: Blanc. Sant Jeroni Emilià, cfr. i fdr. (MLI).

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Juvenci, b.; Luci, i Ciríac, mrs. - Santes, Elisenda, vg. mr.; Cointa, mr.

9. Divendres. Fèria. Verd. Lectures: 1 Reis 11:29-32;12:19 / Salm 80 / Marc 7:31-37.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sabí i Ansbert, bs.; Nicèfor, mr., Santa Apolonia, vg. mr.

10. Dissabte. Blanc. Santa Escolàstica (MO). Lectures: 1 Reis 12:26-32;13:33-34 / Salm 105 / Marc 8:1-10.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zòtic, Ireneu i Jacint, mrs.; Guillem, erm. - Santes, Austreberta, vg.; Sotera, vg. mr.

El model missioner de sant Pau

(1 Cor 2:1-5)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Pau a Corint

El llibre dels Fets ens conta el sojorn de Pau a la ciutat de Corint (18:1-18). Va ser la primera visita que l'Apòstol féu a aquesta importantíssima ciutat mediterrània, que durà uns divuit mesos i en el curs de la qual fundà l'església de Corint. Sant Pau venia d'Atenes, on la seva predicació havia rebut un fort contratemps. Sols va guanyar-hi per a la causa de l'Evangeli unes poques persones. En arribar a Corint encara ressonaven fortament en el cor i en el pensament de l'Apòstol les paraules de refús que els atenencs li havien dirigit irònicament a l'Areòpag tan bon punt hagueren escoltat de boca d'aquell predicador la resurrecció de Jesús: «Sobre aquest punt ja t'escoltarem un altre dia» (17:32), bo i deixant-lo plantat. No és estrany, doncs, que ell mateix afirmi ara que es va presentar davant els corintis, «feble, esporuguit i tremolós» (v. 3). Posteriorment l'experiència li demostraria la dificultat de penetrar en l'esperit dels corintis, inquiets i agitats per bandositats i divisions.

Model de predicació

«Entre vosaltres no vaig voler saber res més que Jesucrist, i encara clavat a la creu» (v. 2). La predicació de Pau a Corint és extraordinàriament valenta i clara. Enmig del bullici d'una ciutat oberta a tots els vents i a totes les corrupcions, l'Apòstol no contemporitza ni afluixa la temàtica de la seva predicació i del seu testimoni pastoral. Va al cor del missatge cristià: Jesucrist, mort i ressuscitat. Aquest missatge era el que li havia causat, a ell justament, un impacte tan fort, que l'havia derribat del seu orgull de ferotge perseguidor de cristians i l'havia portat, rendit, als peus de Crist. Ell personalment, doncs, havia experimentat la força de la gràcia salvadora de Déu. I ell no es creia pas una excepció. Si Déu l'havia tombat, a ell, també podia convertir els corintis. Havia experimentat, és cert, el fracàs d'Atenes. Això, però, no el va pas menar a apartar-se del compromís de predicar l'evangeli. Podia revisar els seus procediments pastorals, però se sentia lligat per sempre a la

causa de Crist. Havia aprofundit en el sentiment d'humilitat. Ens ho recordava diumenge passat: «Ningú no pot gloriar-se davant Déu». (1:29). Havia après la lliçó. El missioner cal que confii plenament en el «poder convincent de l'Esperit» (v. 4b).

La pastoral de la fe

Pau ha fet l'opció de la fe. Ell, el fariseu erudit, deixa de banda l'eloqüència i la saviesa, i s'agafa fort al prestigi del do de Déu. «Quan vaig venir a vosaltres, no us vaig anunciar el misteri de Déu amb el prestigi de l'eloqüència i de la saviesa. Entre vosaltres no vaig voler saber res més que Jesucrist». I, amb un cop d'audàcia creient, els porta fins al fons del misteri de l'amor de Déu als homes revelat en Jesucrist: «i encara clavat a la creu» (vv. 1-2). Així es presenta a Corint. Sense apuntalar-se en cap prestigi humà. Pobre i amb les mans buides de tot poder que no sigui el del do de Déu de la fe. «En tot allò que us deia i us predicava, no hi entraven paraules que s'imposessin per la seva saviesa, sinó pel poder convincent de l'Esperit» (v. 4). L'Apòstol no es predicava ell mateix, com massa sovint solem fer nosaltres. La gran descoberta que havia fet del tresor de la fe cristiana, el donava a mans plenes a tothom qui el volgués acceptar, i no precisament com un obsequi de Pau, sinó com a do de Déu. Ell, Pau, era simplement això: l'instrument de Crist perquè la seva salvació arribés a tot arreu. Per això la seva pastoral era la de portar els corintis a descobrir el do de Déu i a fer-los capaços de donar la seva resposta d'acceptació d'una manera honrada: «Perquè la vostra fe no es fonamentés en la saviesa dels homes, sinó en el poder de Déu» (v. 5).

Preguntem-nos, ara, nosaltres, pel motiu de la nostra actitud de creients. Per què creiem? Què és el que ens ha portat a creure en Jesucrist? El prestigi de l'Església, l'eloqüència de tal o tal predicador, el desig que hi hagi un ordre social que ens permeti viure, la força persuasiva de la moral cristiana, etc.? Tot això són instruments, camins, mediacions, que ens han pogut posar a l'abast el do de Déu. Però res més. No hi podem descansar la nostra fe. Únicament és en el poder de Déu que el seu do es manifesta i resta en nosaltres. Ja que únicament Jesucrist és la llum del món (Jo 8:12) i ningú ni res més.

La bona padrineda

Preparava el meu comentari quan ha mort la meva mare. Tenia 97 anys, fa temps que patia pel seu fill sacerdot. En donar a la redacció aquest escrit no crec que sigui aliè al sentit bíblic dels meus comentaris.

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

Visitaven una bona dona gran que havia estat molt activa i pietosa en la seva vida de jove, però que ara quasi no es podia ni moure de la cadira on seia. No podia ni tan sols ajudar els altres amb els seus diners, ja que no tenia altres recursos que els que rebia de la seva pensió de viuda i que just li permetien subsistir. No tenia del tot bé ni el cos

ni el cap, ja que les cames i la memòria, el cor i la depressió la tenien ben empresonada.

En un moment d'agudesa mental preguntà al Mestre:

—Però, per a què he de continuar vivint? Què hi faig jo, en aquest món si sóc completament inútil? No fóra millor que el teu Pare se m'endugués ara mateix?

No hi havia desesperació en el que deia, aparentment tenia tota la raó, però el Senyor sabia veure coses que el nostre món desconeixia i, amb tendresa, digué a la bona senyora:

—Àvia, mentre pugui estimar val la pena que visqui, mentre algú l'estimi la seva vida té sentit. I encara més: si mai vostè no pogués ja estimar, ni ningú l'estimés, encara amb això la seva vida tindria sentit, ja que estaria reclamant i exigint amor, i respecte i protecció per a tota vida humana. Una persona gran com vostè, pel sol fet de viure, és per a la nostra societat una profetessa.

Tal volta la padrina no el va entendre del tot, però restà molt satisfeta pel que li havia dit el Mestre, i el que va dir era un missatge eloqüent de com havia de ser l'amor en alguns casos.

Mai no havien sentit al Senyor tractar ningú de vostè, l'excepció que feia en aquesta ocasió era tota una gran lliçó de quin respecte cal tenir per les persones a qui el seu Pare ha tingut la predilecció de concedir molts anys de vida.